AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
İQTİSADİYYAT NAZİRLİYİ

L Ə N K Ə R A N
İQTİSADİ RAYONUNUN
P A S P O R T U

Bakı - 2015

AZ1012, Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, Zərdabi prospekti, 88-A

Telefon: 430 01 70; Faks: 430 03 06; Elektron poçt: *office@ier.az*
İnternet səhifəsi: *http://www.ier.az*

LƏNKƏRANİQTİSADİ RAYONUNUN PASPORTU

Adı: **Lənkəran iqtisadi rayonu**

Ərazisi: **6,070 min km^2**

Əhalinin sayı: **893.3 min nəfər***(01 yanvar 2015-ci il)*

Əhalinin sıxlığı: **1 km^2-147 nəfər***(01 yanvar 2015-ci il)*

Lənkəran iqtisadi rayonuna daxildir:

Astara rayonu
Cəlilabad rayonu
Lerik rayonu
Lənkəran rayonu
Masallı rayonu
Yardımlı rayonu

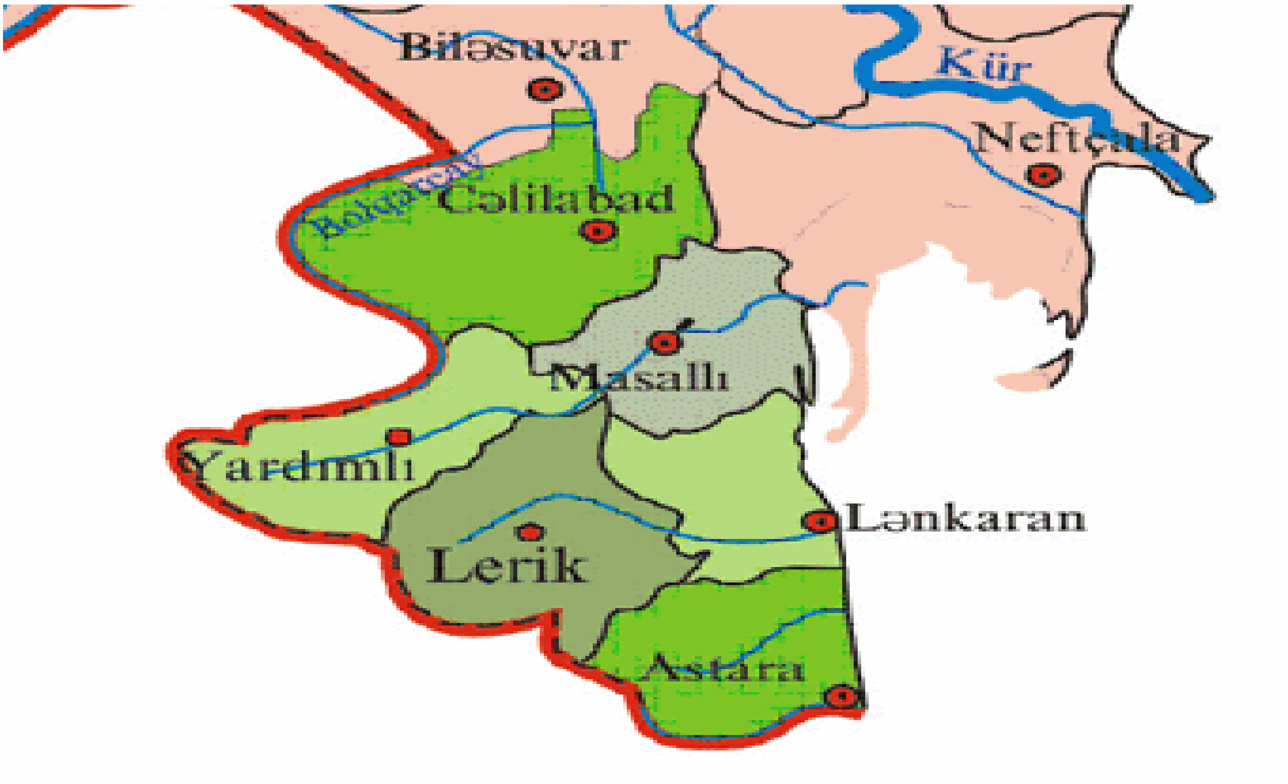

MÜNDƏRİCAT

1. İNZİBATİ VƏ İDARƏETMƏ QURULUŞU 5
2. İQTİSADİ RAYONUN COĞRAFİ MÖVQEYİ 6
3. TƏBİİ EHTİYATLAR 9
4. SOSİAL-İQTİSADİ İNKİŞAFIN MÜASİR VƏZİYYƏTİ 10
5. DEMOQRAFIYA 14
6. ƏMƏK BAZARI 16
7. SƏNAYE 21
8. KƏND TƏSƏRRÜFATI 24
9. TİKİNTİ VƏ İNVESTİSİYA 26
10. TİCARƏT VƏ XİDMƏT 29
11. NƏQLİYYAT VƏ RABİTƏ 33
12. BÜDCƏ-MALİYYƏ SEKTORU 38
13. SOSİAL SAHƏ 42
13.1 Səhiyyə 42
13.2 Təhsil 44
13.3 Mədəniyyət 47
13.4 Sosial təminat 49
13.5 Mənziltəsərrüfatı 50
13.6 Turizm 52
13.7 Cinayətkarlıq və hüquqpozmalar 53
14. EKOLOGİYA 54
15. SAHIBKARLIĞA KÖMƏK MİLLİ FONDU TƏRƏFİNDƏN SAHİBKARLIQ SUBYEKTLƏRİNƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR HAQQINDA MƏLUMATLAR 56
16. AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI REGİONLARININ 2014-2018-CÜ İLLƏRDƏ SOSİAL-İQTİSADİ İNKİŞAFI DÖVLƏT PROQRAMI ÜZRƏLƏNKƏRAN İQTİSADİ RAYONUNDA İNVESTİSİYA QOYULUŞLARININ HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ NƏZƏRDƏ TUTULAN SAHƏLƏR 58
17. LƏNKƏRAN İQTİSADİ RAYONUNDA POTENSİAL İNVESTİSİYA İSTİQAMƏTLƏRİ 64

GİRİŞ

İqtisadi İslahatlar Elmi Tədqiqat İnstitutunda 2015-ci ilin iş planına uyğun olaraq “Regionların davamlı inkişaf problemləri” şöbəsində “Lənkəran iqtisadi rayonunun pasportu” tədqiqat işi yerinə yetirilmişdir. Tədqiqat işinin yerinə yetirilməsi prosesində həm inkişaf etmiş ölkələrin, həm də inkişaf etməkdə olan ölkələrin, xüsusilə Rusiya, Belarus, Ukrayna respublikalarının təcrübələri öyrənilmiş və Azərbaycan şəraiti üçün məqbul hesab olunan struktur müəyyən olunmuşdur. Müəyyən olunmuş struktura uyğun məlumatların toplanlması işi aparılmış, həmin məlumatlar emal olunmuş və stuktura uyğun yerləşdirilmişdir. Tədqiqat işində iqtisadi rayonun ərazisi, inzibati ərazi bölgüsü, coğrafi yerləşməsi, relyef, iqlimi, faydalı qazıntı ehitaları, iqtisadi potensialı, o cümlədən iqtisadi rayonun əhalisi, əmək ehtiyatları, məhsul buraxılışı, sənaye, kənd təsəsrrüfatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə, təhsil, elm, mədəniyyət, turizm, ticarət və xidmət, ekologiya sahələrinin əsas göstəriciləri müxtəlif cədvəl, diaqram və şəkillərdən istifadə etməklə verilmişdir. Həmçinin regionun investisiya istiqamətləri göstərilmiş və burada olan müəssisə və təşkilatların siyahısı da göstərilmişdir.

Tədqiqat işi iqtisadi rayonun sosial-iqtisadi vəziyyəti haqqında informasiya verməklə, mövcud potensialdan istifadə səviyyəsini qiymətləndirmək, regionun iqtisadiyyatının ayrı-ayrı sahələrinə xarici və yerli investorları cəlb etmək üçün mühüm əhəmiyyətə malikdir.

1. İNZİBATİ VƏ İDARƏETMƏ QURULUŞU

Respublikanın digər regionlarında olduğu kimi Lənkəraniqtisadi rayonunda da inzibati və idarəetmə quruluşu yerli icra hakimiyyəti və bələdiyyələrdən ibarətdir.

Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu 6 inzibati rayondan – Astara, Cəlilabad, Lerik, Lənkəran, Masallı və Yardımlı inzibati rayonlarından ibarətdir. İqtisadi rayonda 8 şəhər, 6 rayon 13 qəsəbə, 156 kənd inzibati ərazi vahidləri və 642 kənd yaşayış məntəqələri vardır. Lənkəran iqtisadi rayonunda 500 bələdiyyə fəaliyyət göstərir. İqtisadi rayona daxil olan hər bir inzibati rayon hələ sovet dövründə, 08 avqust 1930-cu il tarixində Azərbaycan SSR Ali Sovetinin qərarı ilə yaradılmışdır. Eyni inzibati bölgülər Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra da saxlanılmışdır. Hər bir inzibati rayona Azərbaycan Respublikası Prezidenti tərəfindən təyin edilən icra hakimi başçılıq edir.Bələdiyyələr, respublikada həyata keçirilə səsvermə yolu ilə həyata keçirilir. Rayon, şəhər və şəhər rayonlarının icra başçıları öz ərazilərində yer-ləşən müvafiq kəndlərdə və qəsəbələrdə icra hakimiyyətinin nümayəndəliklərini yaradır, icranümayəndələrinin təyinatını həyata keçirirlər. Qeyd etmək lazımdır ki, kəndlərə və qəsəbələrə bölünmüş rayonlarda bələdiyyələr ümumlikdə rayon üzrə yox, bu ərazi vahidlərinə əsasən yaradılmışdır. Belə hallarda bələdiyyələr arasında şaquli və üfiqi asıllıq mövcud deyil və hər bələdiyyə müstəqil hüquqi şəxs kimiinə çıxış edir. Rayonlara və qəsəbələrə bölünmüş şəhərlərdə isə bələdiyyələr inzibati-ərazi vahidləri üzrə formalaşdırılmışdır.

2. İQTİSADİ RAYONUN COĞRAFİMÖVQEYİ

Lənkəran iqtisadi rayonunun ərazisi 6,070 min km^2 –dir (respublika ərazisinin 7,0%). Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu cənubdan və qərbdən İran, şərqdən Xəzər dənizi, şimaldan və şimal-şərqdən Kür iqtisadi rayonu ilə həmsərhəddir. Azərbaycanı İranla əlaqələndirən magistral şosse və dəmir yollarının ərazidən keçməsi, həmçinin, şərqdən Xəzər dənizi, qərbdən və cənubdan İranla həmsərhəd olması Lənkəran iqtisadi rayonunun cografi mövqeyinin çox əlverişli və Azərbaycan dövləti üçün vacib olmasına şərait yaradır.

Rütubətli subtropik zonada yerləşən Lənkəran iqtisadi rayonu təbii şəraitinə və müxtəlif relyef formalarına görə respublikanın digər iqtisadi rayonlarından fərqlənir. Ərazi Lənkəran ovalığı və Talış dağlarından ibarət iki hissəyə ayrılaraq şərqdən qərbə doğru yüksəlir. Hündürlük fərqi Xəzər dənizi sahillərində -27 m-dən Talış dağlarının Gömürgöy zirvəsində 2493 metrədək dəyişir. Lənkəran ovalığı şimaldan cənuba 70 km uzanaraq, şimaldan Viləşçay, cənubdan Astara çayı ilə sərhədlənir. Ovalığın eni isə 10 km olaraq Talış dağlarının ətəyi və Xəzər dənizi sahili boyu uzanır.

Rayonun dağlıq hissəsi paralel olaraq uzanan Talış, Pestəsər və Burovar silsilələrindən ibarətdir. Ən yüksək və dənizdən daha çox uzaq yerləşən Talış dağları şimal-qərbdən cənub-şərqə 100 km-ə yaxın Azərbaycan-İran sərhəddi boyu uzanır. İran ərazisinə daxil olan silsilənin mütləq yüksəkliyi qərbdə, mərkəzdə və şərqdə 2000 m qalan hissələrdə isə 2400 m-dir. Peştəsər silsiləsi demək olar ki, şimal-şərqdə Talış silsiləsinə paralel uzanır. Silsilə çay dərələri ilə parçalanmışdır. Silsilənin mütləq yüksəkliyi 1300 m-lə 1800 m arasında olub suayrıcı hissəsi çox hallarda hamardır.Burovar silsiləsi alçaq dağlıq qurşaqda yerləşərək ən hündür yeri 1000 m-dən bir az artıqdır. Qərb hissəsində yerləşən Talış dağları və Lənkəran ovalığının Xəzər dənizinə yaxınlığı Lənkəran iqtisadi rayonunda iqlim müxtəlifliyini təmin edir. Ərazi təxminən, 500 m hüdürlüyə qədər nəm subtropik iqlimlə səciyyələnir. Fəal tempraturların cəmi 3500-4500°C, şaxtasız günlərin müddəti 225-290 gün arasında dəyişir. Yay isti və əsasən quru keçir. İyul ayının orta temperaturu 24-26°C, mütləq

maksimumları isə 33-35°C təşkil edir. Qış çox mülayim keçir. Yanvar ayının orta tempraturu 2-4°C isti, mütləq minimumların orta kəmiyyəti 5-11°C şaxta təşkil edir. Qarlı günlərin sayı 10-30 gün arasındadır. Ən çox yağıntı (1200-1300 mm) Lənkəran və Astara ərazisnə düşür. Yağıntının miqdarı 500 mm-dən yuxarı olan ərazilərdə subtropik iqlimin əlamətləri tədricən itir və yuxarı qalxdıqca yağıntı 400-600 mm-dək azalır və quru yay ilə mülayim-isti iqlim hökm sürür. Dağlıq ərazilərdə yay nisbətən sərin keçir, iyul ayının orta tempraturu 19-20°C, şaxtasız günlərin sayı isə 210-225 gün təşkil edir. Daglıq ərazilər davamlı qar örtüyü ilə səciyyələnir və qarlı günlərin sayı 30-60 gün arasında dəyişir. Ümumən, Lənkəranregionunda havanın orta illik temperaturu 14 ^{0}C-dir.

Lənkəran iqtisadi rayonu sıx çay şəbəkəsinə malikdir. Rayonun iri çayları Viləş, Lənkəran, Astaraçay, Təndərud, Göytəpə Xəzər dənizi hövzəsinə aiddir. Rayonun çayları əsasən yağış sularından qidalandığından su rejimi fəsillər üzrə qeyri-bərabər paylanmışdır. Belə ki, illik su axımının yalnız 10-15%-i suya daha çox tələbat olan yay aylarının payına düşür. Məhz bu səbəbdən rayonun su təchizatını və suvarma əkinçiliyini daha da inkişaf etdirmək məqsədilə çayların üzərində bir neçə su anbarı tikilmişdir ki, onlardan da ən böyüyü 1977-ci ildə tikilmiş Xanbulançay su anbarıdır.

Lənkəran iqtisadi rayonunun torpaq örtüyü müxtəlifdir. Lənkəran ovalığında qleyli-küli-sarı, düzənlik-dağətəyi zonada meşə, Talış dağlarında sarı, qəhvəyi dağ-meşə çinli və dağ çəmən torpaqları yayılmışdır.

Qəhvəyi dağ-meşə torpaqları quru və mülayim isti iqlim (yağıntıların ümumi miqdarı 400 mm, orta illik temperatur 12°C) şəraitində formalaşır. Bu torpaqlar iqtisadi rayonun orta dağlıq və dağətəyi qurşağının 600-1200 m hündürliyində yayılmışdır. Bu tip torpağın əmələ gəlməsi meşələrin tədricən seyrəkləşməsi, ağacları kolların əvəz etməsi ilə bağlıdır. Meşə örtüyünün seyrəkləşməsi və ot bitkilərinin yaxşı inkişafı torpaqda böyük miqdarda kök kütləsinin və humusun (6% və daha çox) toplanmasına səbəb olmuşdur. Qəhvəyi dağ-meşə torpaqları meşələr altında olduğundan torpaq və su qoruyucusu əhəmiyyətə malikdirlər. Lakin bu torpaqların bir hissəsi əkinçilikdə də istifadə olunur. Qəhvəyi dağ-meşə torpaqları yüksək potensial

münbitliyi ilə səciyyələnir və onlar üzüm, bağ və taxıl bitkiləri altında uğurla mənimsənilir.

Respublika ərazisində sarı torpaqlar yalnız bu iqtisadi rayonun dağətəyi və ovalıq ərazilərində yayılaraq 157,1 min ha və ya bütün torpaqların 1,8%-ni tutur. Bu torpaqlar orta illik temperaturu 14°C və illik yağıntılarının miqdarı 1300-1900 mm (cənubda) olan rütubətli subtropik iqlimin Aralıq dənizi tipi şəraitində formalaşır. Yağıntıların böyük miqdarı payız və qış fəsillərində düşür.

Sarı torpaqlar şabalıdyarpaq palıd ağaclarından ibarət Hirkan tipli meşələr altındadır. Bu torpaqların böyük hissəsi çay plantasiyaları altında yerləşmişdir. Bu torpaqların iki növü-dağ sarı və sarı podrollu səciyyəvidir.

Dağ sarı torpaqları dağətəyi qurşaqda yerləşmişdir, relyef və iqlim şəraitindən asılı olaraq müxtəlif qalınlığa malikdir. Torpağın üst qatında humusun miqdarı 6-8%-dir.Düzən sahələrdə düzən meşələri (və ya mənimsənilən sahələr) altında qrunt sularının yüksək olduğu şəraitdə müxtəlif dərəcəli podzolluğa malik olan sarı-podzollu torpaqlar formalaşır ki, onun da yuxarı qatında humus təqribən 5%-dir.

Torpaq örtüyünün strukturu kompleksliliyi ilə səciyyələnir. Bu özünü şimal hissədə qonur dağ meşə torpaqları ilə sərhəddə daha aydın büruzə verir. Burada sarı dağ-meşə, sarı podzollu və sarı podzollu-qleyli torpaqların əmələ gətirdiyi birləşmələri müşahidə etmək mümkündür.Sarı-podzollu torpaqlar çay bitkisinin inkişafı üçün əlverişli göstəricilərə malikdir: turş reaksiya və profilin karbonatlı olmaması; ovalıq relyefi şəraitində yerləşməsi və mexanizasiya işlərinin geniş miqyasda tətbiqi imkanlarının böyük olması, eroziya proseslərinin zəif inkişafı; qrunt nəmliyinin olmaması. Bu cür göstəricilərə malik olan torpaqlar çay və digər subtropik bitkiləri yetişdirməyə imkan verir.Sarı-podzollu gleyli torpaqları dağətəyi düzənliklərə və qədim terraslarda olub izafi nəmlik və ya qrunt sularının səthə yaxın olduğu şəraitdə formalaşır. Bu torpaqlar çay, qismən işə düyü və tərəvəz bitkiləri yetişdirilməsi üçün istifadə olunur.

3. TƏBİİ EHTİYATLAR

Lənkəran iqtisadi rayonu faydalı qazıntılarla o qədər də zəngin deyil. Rayonda qeyri-filiz yataqlarından tikinti qumu, gil, çaydaşı, gips, mərmər, həmçinin müalicə əhəmiyyətli mineral sular və meşələr kimi təbii ehtiyatlar vardır. İqtisadi rayon respublikamızın sıx meşə örtüyünə malik rayonlarından biri kimi səciyyələnir. Ərazinin 23,1%-ni örtən meşələr əsasən Talış dağlarını əhatə edir. Ən çox meşələr Astara (25,3%), Lerik (24,4%) və Lənkəran inzibati rayonlarının (20,0%) ərazisindədir. Ən az meşə sahəsi isə Cəlilabad inzibati rayonunun ərazisindədir. Rayonun meşələrində hirkan pelikt bitki növlərindən dəmirağac, şabalıdyarpaq palıd, ipək akasiya, vələs, cökə, şərq fıstığı, məxməri ağcaqayın ağacları üstünlük təşkil edir.

Lənkəran iqtisadi rayonu zəngin rekreasiya-kurort ehtiyatlarına malikdir ki, bunların da əsasını çoxlu soyuq və isti mineral bulaqlar təşkil edir. İqtisadi rayonun mineral bulaqlarının müalicəvi xüsusiyyətləri vardır. Təkcə Astara rayonu ərazisində 20-yə qədər mineral bulaq var. Bunlardan Ərgivan və Taxtadəran bulaqlarını xüsusi qeyd etmək lazımdır. Bu bulaqların suyunun temperaturu 35°-50°-dir. Yüksək minerallaşma xüsusiyyətinə malik olan bulaqlardan biri də Acışor bulağıdır. Lənkəran inzibati rayonundakı Yuxarı Lənkəran, Aşağı Lənkəran, Hövzava, Nəfthoni, Meşəsu, İbadı su və s. bulaqlarının tərkibi kükürdlə və müalicə əhəmiyyətli mineral maddələrlə zəngindir. Masallı, Lerik, Yardımlı inzibati rayonları ərazisində də müalicə əhəmiyyətli çoxlu mineral bulaqlar vardır. Müxtəlif quşların qışladığı Qızılağac qoruğu, relikt bitkilərin saxlanıldığı Hirkan qoruğu və Zuvand yasaqlığı Lənkəran iqtisadi rayonunun ərazisində yerləşir.Qızılağac qoruğu 1929-cu ildə yaradılmışdır və sahəsi 88,0 min hektardır. Qoruqda qu quşu, qazlar, ördəklər, sultan toyuğu, qızıl qaz, vağlar və s. qorunur.Hirkan qoruğu 1936-cı ildə yaradılmışdır və sahəsi 2,9 min hektardır. Qoruqda əsasən relikt bitkilər - dəmirağac, şabalıdyarpaq palıd, Xəzər şanagülləsi, azat ağacı və s. qorunur. Yardımlı inzibati rayonunun ərazisində Zuvand yasaqlığı yerləşir. Bu yasaqlığın sahəsi 15,0 min hektardır və burada qaya keçisi mühafizə olunur.

4. SOSİAL-İQTİSADİ İNKİŞAFIN MÜASİR VƏZİYYƏTİ

Ölkə iqtisadiyyatında həyata keçirilmiş iqtisadi islahatlar, regionların sosial-iqtisadi inkişafı istiqamətində aparılan tədbirlər, sahibkarlığın inkişafı sahəsində görülən işlər öz müsbət nəticələrini verməyə başlamışdır. Belə ki, 2003-2014-cü illərdə Lənkəran iqtisadi rayonunun ümumi məhsul buraxılışının həcmi 5.7 dəfə, adambaşına düşən ümumi məhsul buraxılışının həcmi isə 4.9 dəfə artmışdır. 2014-cü ildə iqtisadi rayonun ölkə əhalisinin 9,3% təşkil etdiyi halda, məhsul və xidmətlərin ümumi buraxılışında xüsusi çəkisi 2.1%, sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi 0.19%, kənd təsərrüfatı məhsulunda xüsusi çəkisi 10.5%, pərakəndə əmtəə dövriyyəsində xüsusi çəkisi isə 5.1%bərabər olmuşdur.Adambaşına düşən ümumi məhsul ölkə üzrə orta göstəricidən aşağı olmuşdur. Belə ki, 2014-cü ildə adambaşına düşən ümumi məhsulun həcmi ölkə üzrə 6326.3 manat olduğu halda, iqtisadi rayonda bu göstərici 1459.1 manata, o cümlədən, Astara rayonunda 1547.6 manata, Cəlilabad rayonunda 1708.5 manata, Lerik rayonunda 1006.1 manata, Lənkəran rayonunda 1786.2 manata, Masallı rayonunda 1336.4 manata, Yardımlı rayonunda isə 1055.2 manata bərabər olmuşdur. Bu da ölkədə neft sektoru ilə əlaqədar sahələrin üstün inkişafı ilə əlaqədardır. Qeyd etmək lazımdır ki, 2003-2014-ci illər ərzində Astara rayonunda ümumi məhsulun buraxılışının həcmi 5.9 dəfə, Cəlilabad rayonunda 4.6 dəfə, Lerik rayonunda 4 dəfə, Lənkəran rayonunda 5.6 dəfə, Masallı rayonunda 5 dəfə, Yardımlı rayonunda 5.4 dəfə artmışdır.

Ölkədə son illərdə iqtisadi artım yüksək olmuşdur. Neft və qaz hasilatı və onunla əlaqədar sahələrin ölkənin ümumi daxili məhsulunda payının artması və bu sahələrin isə əsasən Bakı şəhərində yerləşməsi iqtisadiyyatda digər rayonların, o cümlədən Lənkəran iqtisadi rayonunun payının aşağı olmasına gətirib çıxarmışdır.

Cədvəl 1

Lənkəran iqtisadi rayonunun ümumi iqtisadi göstəriciləri

(həqiqi qiymətlərlə, mln. manat)

	Məhsulun ümumi buraxılışı							Sənaye məhsulunun həcmi							Cəmi kənd təsərrüfatı məhsulu					
	2003	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2003**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2003**	**2009**	**2010**	**2011**	**2013**	**2014**
Ölkə üzrə cəmi	**10490,4**	**39578,5**	**47659.9**	**58916.7**	**61480.3**	**66240.1**	**60688.8**	**4934,5**	**22563,6**	**27978.2**	**35026932**	**34565040**	**33898.1**	**32110310**	**1366,52**	**1655,5**	**3877.7**	**4525194**	**5244.6**	**5225769.5**
Lənkəran iqtisadi rayonu	**254,7**	**689,4**	**829.3**	**1011.5**	**1116.9**	**1254.2**	**1303.47**	**10,9**	**42,4**	**49.5**	**65920.2**	**65844.2**	**65.1**	**70995**	**156,2**	**386**	**385.1**	**451779**	**550.8**	**551604**
Astara rayonu	26,9	91,4	116.2	112.9	133.7	130.3	160.8	0,6	12,8	10.6	11746.3	11525.6	10.8	12207	17,6	53,1	52.9	54590.6	69.5	68152.0
Cəlilabad rayonu	76,5	180,9	201.4	268.7	274.5	350.3	357.6	0,6	2,3	6.7	6218.4	7289.7	4.9	5572	54,7	118,8	107.6	136844.4	193.5	192434.7
Lerik rayonu	20,1	49,9	58	62.4	82.5	83.6	81.3	0,1	0,5	0.9	398.8	564	757	912	14,7	26,3	28.1	32175.2	38.2	35854.1
Lənkəran rayonu	62,0	175,1	210.9	278.1	323.3	352.7	349.4	5,0	9,3	13.3	21478.9	18520.7	17.1	20304	29,8	85,8	90	99228.7	109.3	117733.6
Masallı rayonu	57,1	166,2	202.6	248.2	353.6	269	287.6	4,5	17,1	21.6	25467.3	27326.4	30.7	31323	31,5	17,7	87	106240.8	113.4	107750.1
Yardımlı rayonu	12,2	28,9	40.2	41.2	49.3	68.3	66.8	0,1	0,4	0.6	610.5	617.8	667	677	7,9	84,3	19.5	22698.7	26.7	29679.8

Ölkənin ümumi məhsul buraxılışında Lənkəran iqtisadi rayonunun payı 2003-cü ildə 2.4%-dən 2014-cü ildə 2.1% qədər düşmüşdür. İqtisadi rayonun ümumi məhsul buraxılışında isə Astara rayonunun payı 2003-cü ildə 10.6%, 2014-ci ildə 12.3%, Cəlilabad rayonunun payı müvafiq olaraq 30% və 27,4%, Lerik rayonunda payı müvafiq olaraq 7.9% və 6.2%, Lənkəran rayonunda payı müvafiq olaraq 25.4% və 27%, Masallı rayonunda payı müvafiq olaraq 22.4% və 22%, Yardımlı rayonunda isə müvafiq olaraq 4.8% və 5.1% olmuşdur.

Lənkəran iqtisadi rayonunun ümumi məhsul buraxılışında sənayenin payı 2003-cü ildə 4,3%, 2014-ci ildə 5.4%, kənd təsərrüfatının payı isə müvafiq olaraq 61.3% və 42.3% bərabər olmuşdur. Göründüyü kimi, kənd təsərrüfatının payının azalmasına baxmayaraqhələ də iqtisadi rayonun iqtisadiyyatında üstünlük təşkil edir.

Cədvəl 2

Təsərrüfat subyektlərinin sayı

(ilin sonuna, vahid)

	2003		**2009**		**2010**		**2011**		**2012**		**2013**		**2014**	
	Hüquqi	fiziki	hüquqi	fiziki	hüquqi	fiziki	hüquqi	fiziki	hüquqi	fiziki	hüquqi	fiziki	hüquqi	fiziki
Ölkə üzrə cəmi	**61136**	**157986**	**89939**	**272597**	**93416**	**306933**	**75632**	**364581**	**78966**	**432141**	**86010**	**454997**	**94563**	**519860**
Lənkəran iqtisadi rayonu	**3624**	**12275**	**4433**	**19049**	**4637**	**22514**	**3962**	**25958**	**4201**	**29717**	**4772**	**34141**	**5390**	**39075**
Astara rayonu	345	1431	388	1870	408	2118	345	2390	361	2676	375	3091	404	3691
Cəlilabad rayonu	688	2172	1015	4839	1042	6611	983	7719	1027	8556	1068	9309	1091	10161
Lerik rayonu	403	462	429	920	430	1082	372	1334	377	1628	395	1987	408	2263
Lənkəran rayonu	1141	4427	1367	5891	1434	6564	1132	7410	1235	8563	1586	10271	1800	11938
Masallı rayonu	771	3264	933	4734	1021	5267	827	6113	895	7146	1008	8083	1324	9358
Yardımlı rayonu	276	519	301	795	302	872	303	992	306	1148	340	1400	363	1664

Baxılan 2003-2014-cü illərdə regionda təsərrüfat subyektlərinin sayı artmışdır. Belə ki, bu dövrdə regionda təsərrüfat fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi şəxslərin sayı 1.48 dəfə, fiziki şəxslərin sayı isə 3.18 dəfə artmışdır.

Son illərdə regionda iqtisadi fəallığın artması orta aylıq əmək haqqının da artmasına gətirib çıxarmışdır. Belə ki, 2014-ci ildə regionda orta aylıq nominal əmək haqqı 2003-cü ilə nisbətən 4.3 dəfə artmışdır. Bununla yanaşı, regionda orta aylıq nominal əmək haqqı ölkə üzrə orta səviyyədən 2014-cü ildə 39.6% az olmuşdur.

5. DEMOQRAFIYA

01 yanvar 2014-cü ilin əvvəlinə olan məlumatına görə Lənkəran iqtisadi rayonunun əhalisi 893.3 min nəfər və ya ölkə əhalisinin 9,3%-i təşkil etmişdir. Regionun əhalisinin 27.1%-i şəhərlərdə, 72.9%-i kəndlərdə yaşayır. Ölkə üzrə bu göstəricilər müvafiq olaraq 53.2% və 46.8% təşkil edir. Göründüyü kimi iqtisadi rayon əhalisinin böyük hissəsi kənd əhalisinin payına düşür.

Şəkil 1. Lənkəran iqtisadi rayonunda əhalinin sayı

(ilin əvvəlinə, min nəfər)

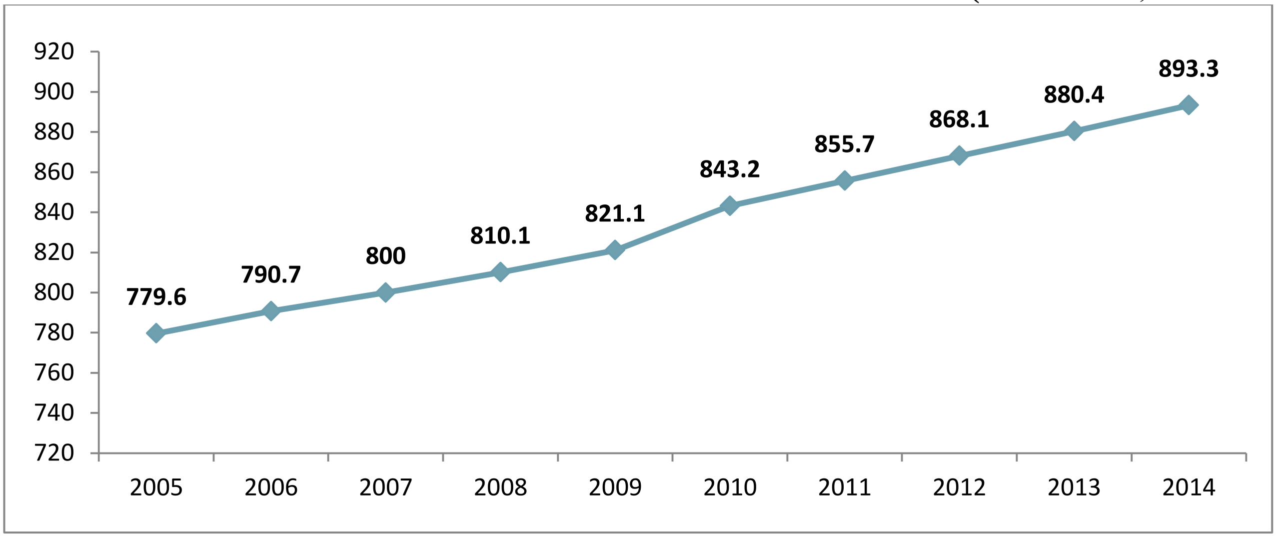

Şəkil 2. Lənkəran iqtisadi rayonunda əhalinin kənd və şəhər əhalisi üzrə bölgüsü

(faizlə)

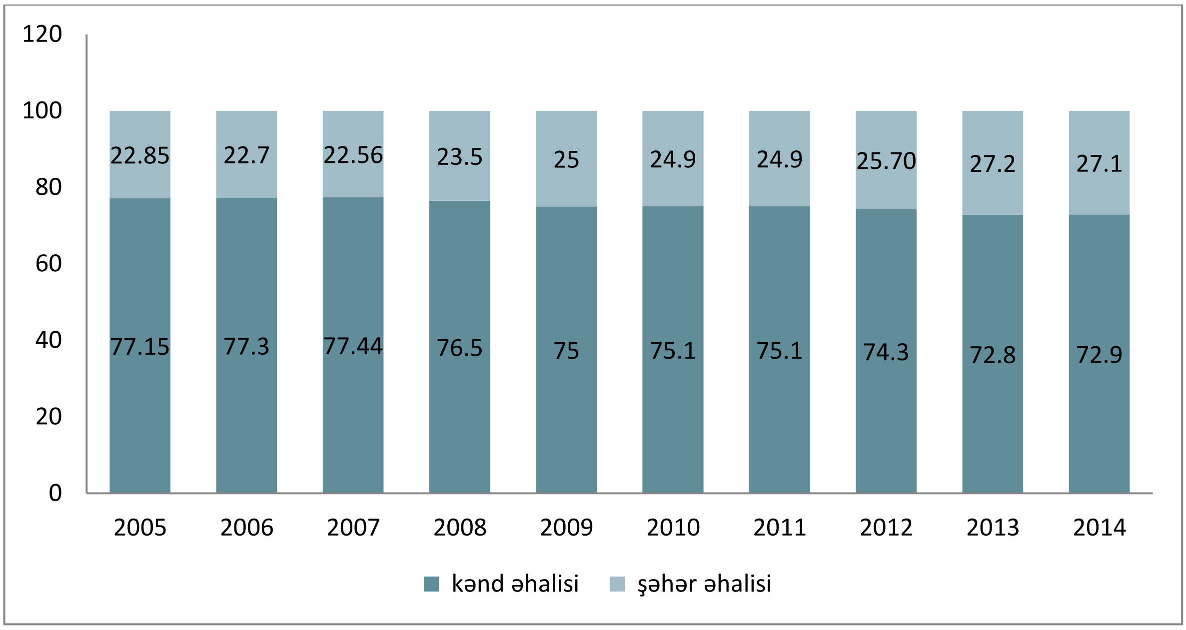

Şəkil 3. Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə doğumun, ölümün və təbii artımın ümumi sayı

(nəfər)

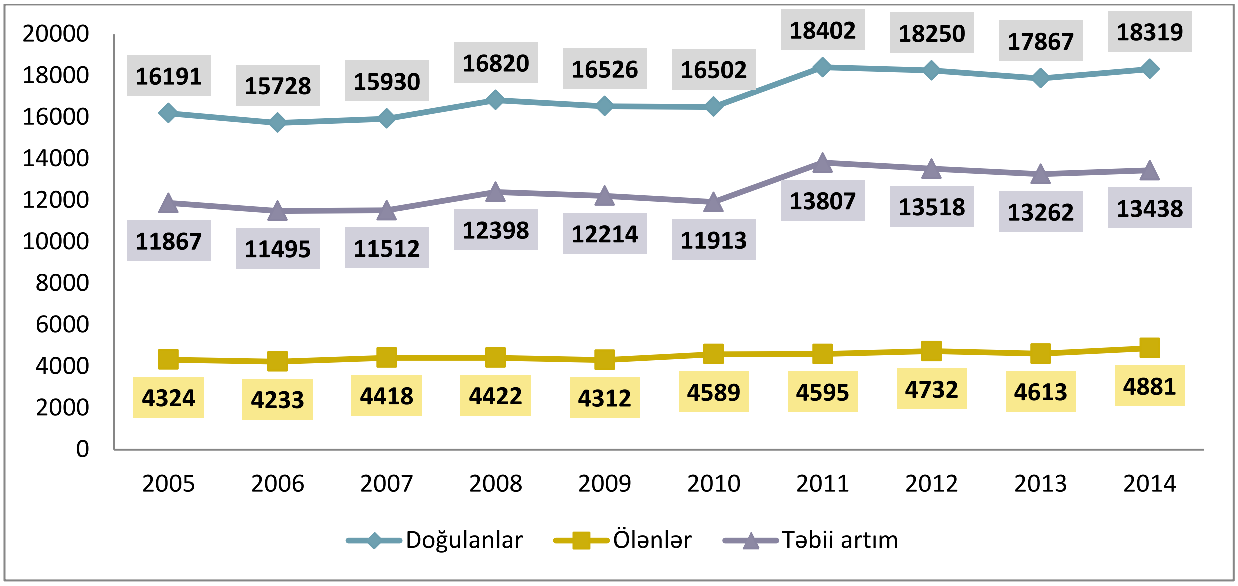

Cədvəl 3

Lənkəran iqtisadi rayonunda əhalinin yaş qrupları üzrə payı

(2015-ci il məlumatlarına əsasən)

	Cəmi		Kişi		Qadın	
	nəfər	faiz	nəfər	faiz	nəfər	faiz
Cəmi	893323	100	449363	100	443960	100
o cümlədən:						
0-4	88693	9.92	47956	10.67	40737	9,17
5-9	68746	7.69	37140	8.26	31598	7,11
10-14	65415	7.32	34714	7.72	30701	6,91
15-19	75646	8.46	39279	8.74	36367	8,19
20-24	87857	9.83	45138	10,04	42719	9,62
25-29	83213	9.31	42167	9,38	41046	9,24
30-34	74665	8.35	37775	8.40	36890	8,30
35-39	65385	7,31	32908	7,32	32477	7,31
40-44	59570	6.66	29520	6,87	30050	6,76
45-49	58544	6,55	28188	6,56	30356	6,83
50-54	53350	5.97	25050	5.57	28300	6,37
55-59	41850	4.68	19363	4.30	22487	5,06
60-64	25542	2.85	11543	2.56	13999	3,15
65-69	14825	1,65	6485	1,44	8340	1,87
70-74	9265	1,03	3730	0,83	5535	1,24
75-79	12644	1,41	5134	1,14	7510	1,69
80-84	5860	0,65	2382	0,53	3478	0,78
85-89	1764	0,19	741	0,16	1023	0,23
90-94	405	0,05	112	0,02	293	0,06
95-99	61	0,01	26	0,01	35	0,01
100- ….	23	0,01	4	0,00	19	0,00

6. ƏMƏK BAZARI

Lənkəran iqtisadi rayonunun əmək bazarının əsas sosial-iqtisadi göstəricilərinin təhlili göstərir ki, regionda əmək ehtiyatlarının sayı 2014-cü ildə Lənkəran iqtisadi rayonunda muzdla işləyənlərin sayı 70.1 min nəfər olmuşdur ki, bu da, 2005-ci illə müqayisədə 3.2% çoxdur.

Şəkil 4. Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə muzdla işləyənlərin sayı

(min nəfər)

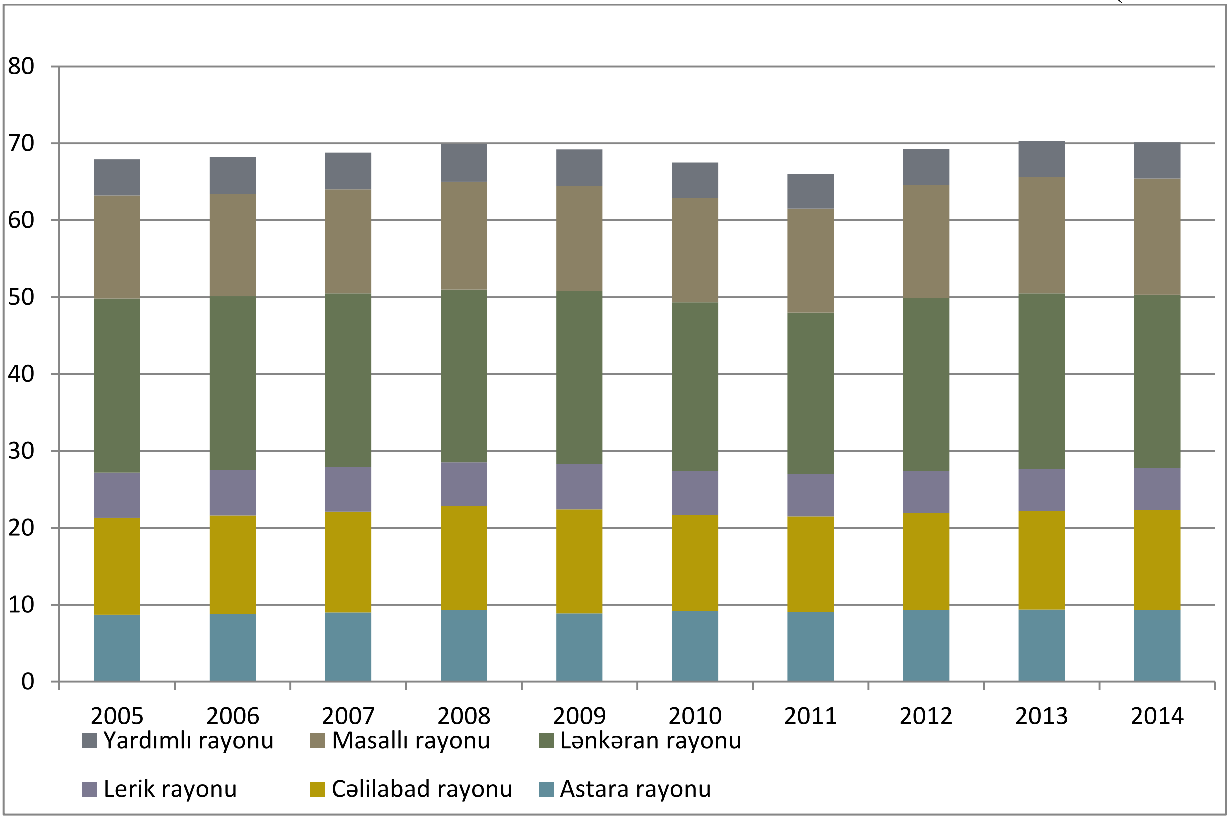

2014-cü ildə Lənkəran iqtisadi rayonunda muzdla işləyənlərin orta aylıq nominal əmək haqqı 273.6 manat olmuşdur ki, bu da, 2005-ci ilin müvafiq göstəricisi ilə müqayisədə 3,9 dəfə çoxdur. Ölkə üzrə müvafiq göstərici bundan 1,6 dəfə çoxdur.

Şəkil 5. Muzdla işləyənlərin orta aylıq nominal əmək haqqı

(manat)

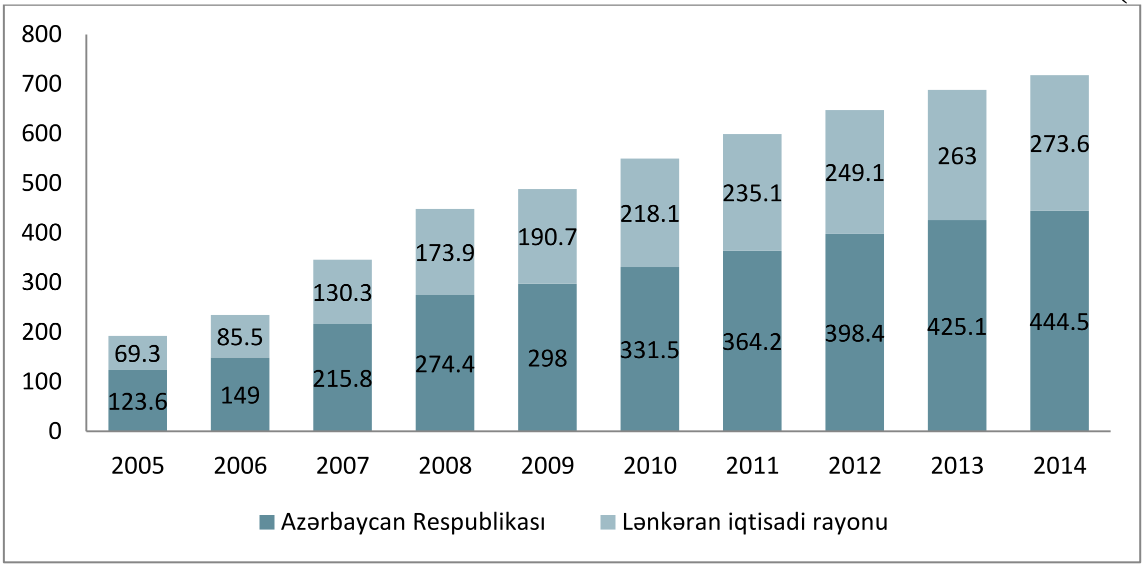

Şəkil 6. Məşğulluq xidməti orqanlarında işsiz stasusu alan şəxslərin sayı

(nəfər)

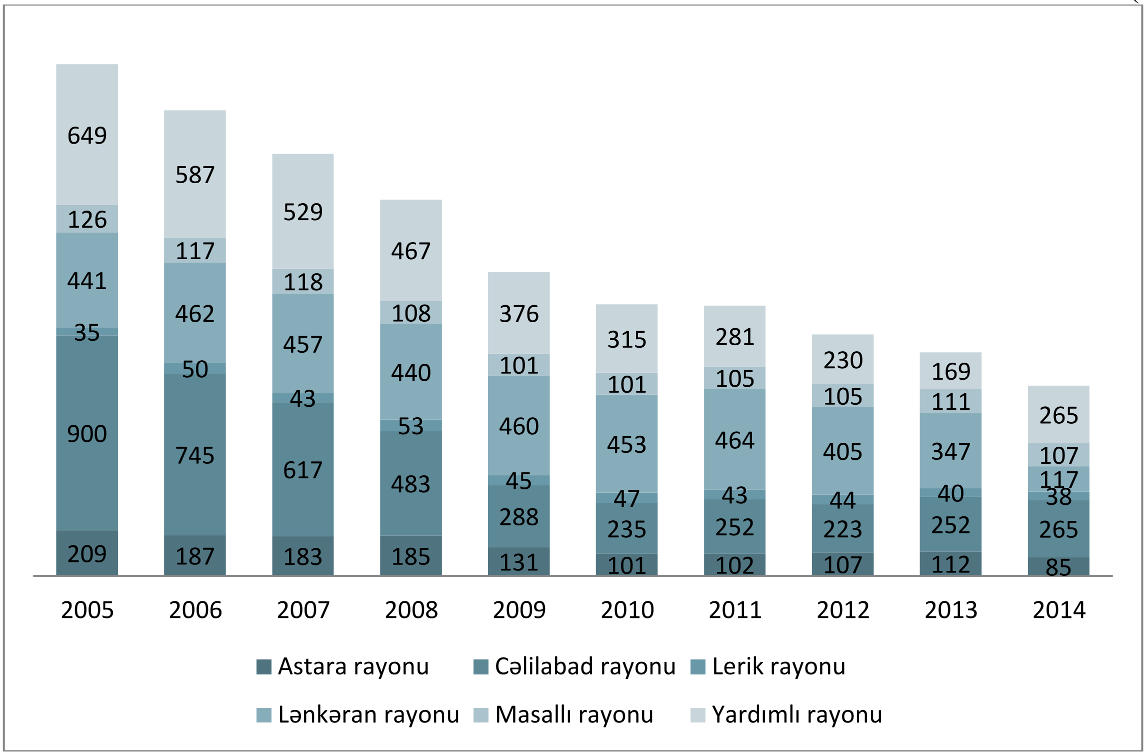

Şəkil 7. Lənkəran iqtisadi rayonunda işsizliyə görə müavinət alanların sayı

(nəfər)

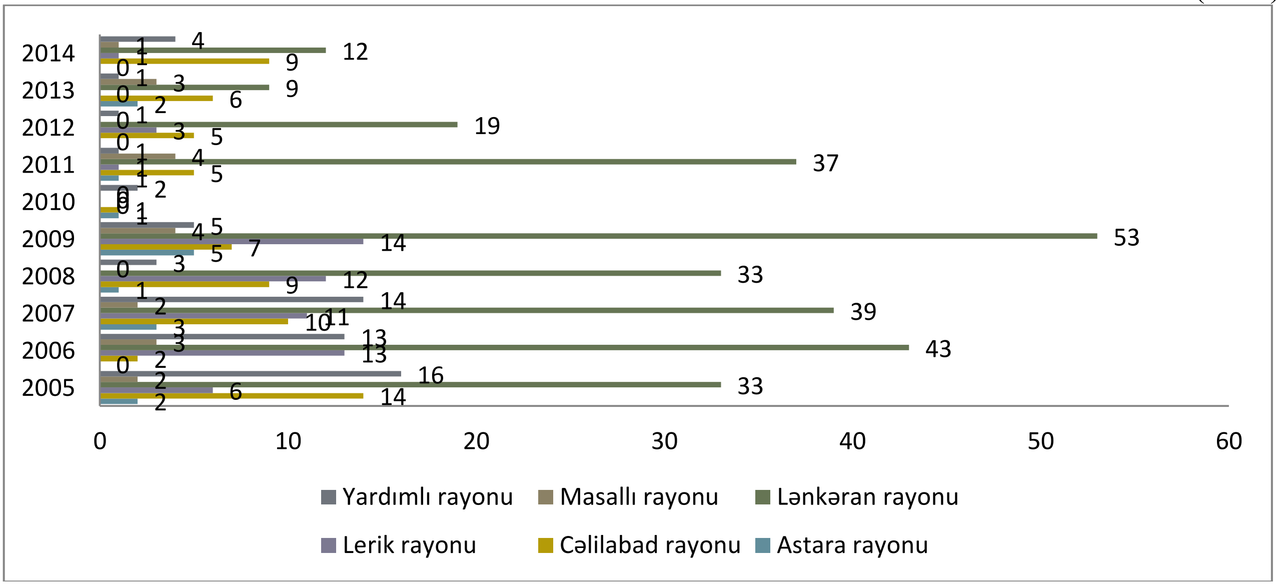

2014-cü ildə Lənkəran iqtisadi rayonunda 8610 yeni iş yerləri açılmışdır ki, ondan 6487 yer daimi iş yerləridir.

Şəkil 8. 2014-cü ildə Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə açılmış yeni iş yerləri

(nəfər)

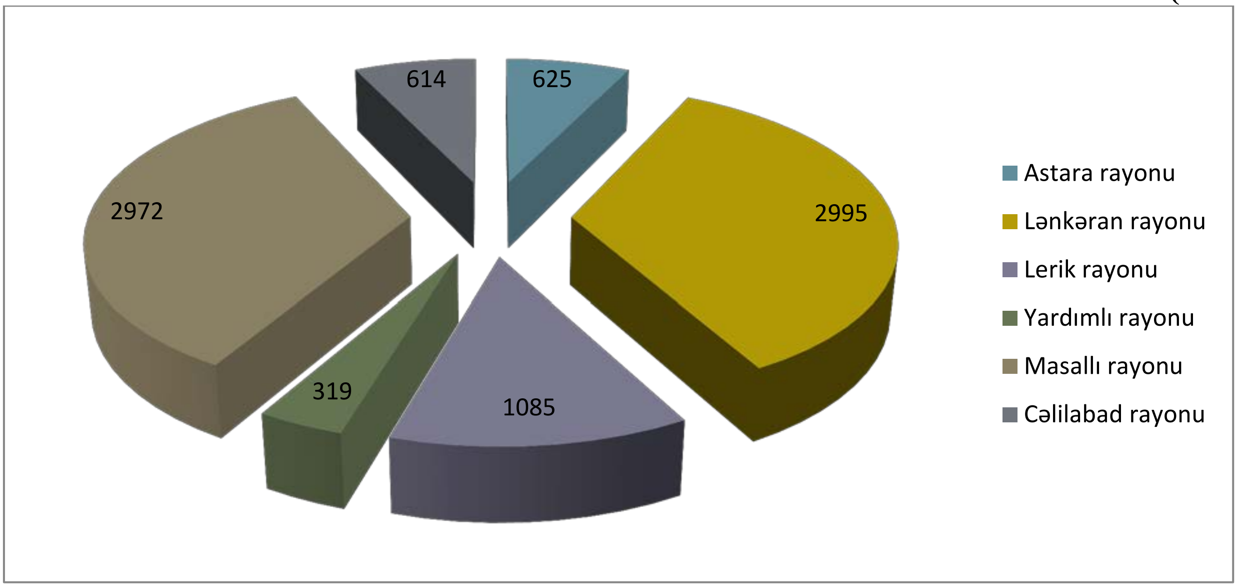

Şəkil 9. 2014-cü ildə Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə yeni acılmış daimi iş yerləri

(nəfər)

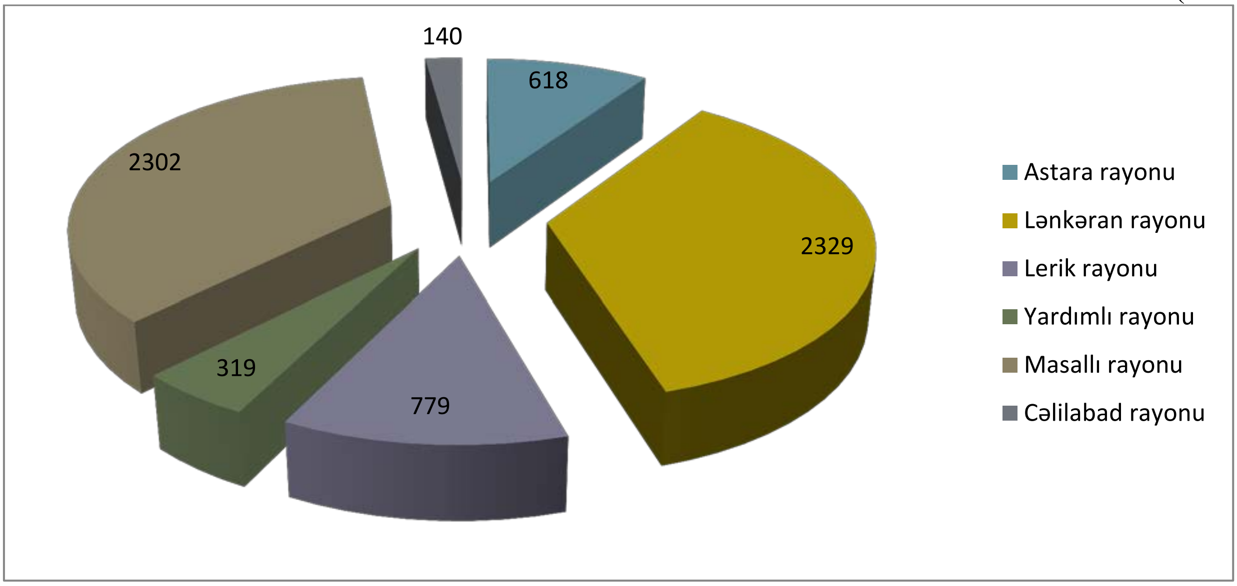

Şəkil 10. 2014-cü ildə Lənkəran iqtisadi rayonunda adambaşına gəlirlərin tərkibi

(faiz)

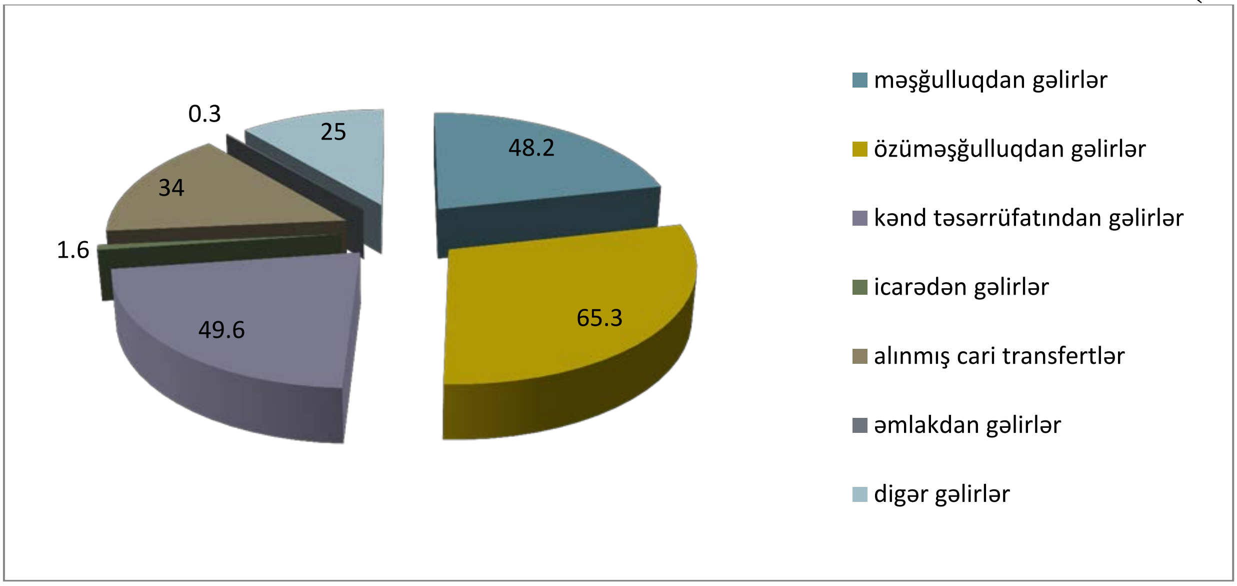

Şəkil 11.2014-cü ildə Lənkəran iqtisadi rayonunda rayonlar üzrə əhalinin gəlirləri

(faiz)

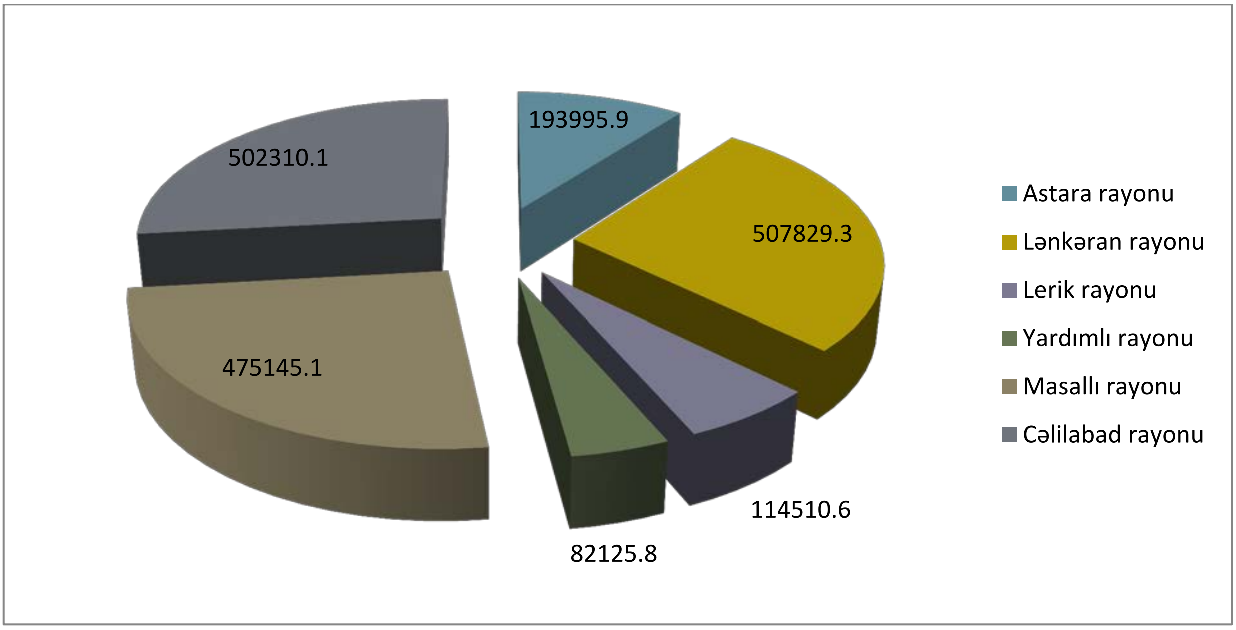

7. SƏNAYE

Lənkəran iqtisadi rayonunun sosial-iqtisadi inkişafında sənaye sahəsi kənd təsərrüfatına nisbətən zəif mövqeyə malikdir. Belə ki, rayon üzrə ümumi məhsul buraxılışında sənaye məhsulunun həcmi 5.4% təşkil etmişdir. 2014-cü ildə Lənkəran iqtisadi rayonunun sənaye məhsulunun 59%-i Astara və Masallı rayonlarının payına düşmüşdür. Regionun sənayesində 2000-ci ildə 2950 nəfər işçi çalışdığı halda, 2014-cü ildə bu göstərici 5827 nəfərə bərabər olmuşdur. 2014-cü ildə regionun sənayesində orta aylıq əmək haqqı 284.9 manat olmuşdur.

Şəkil 12.Fəaliyyət göstərən müəssisələrin sayı

(vahid)

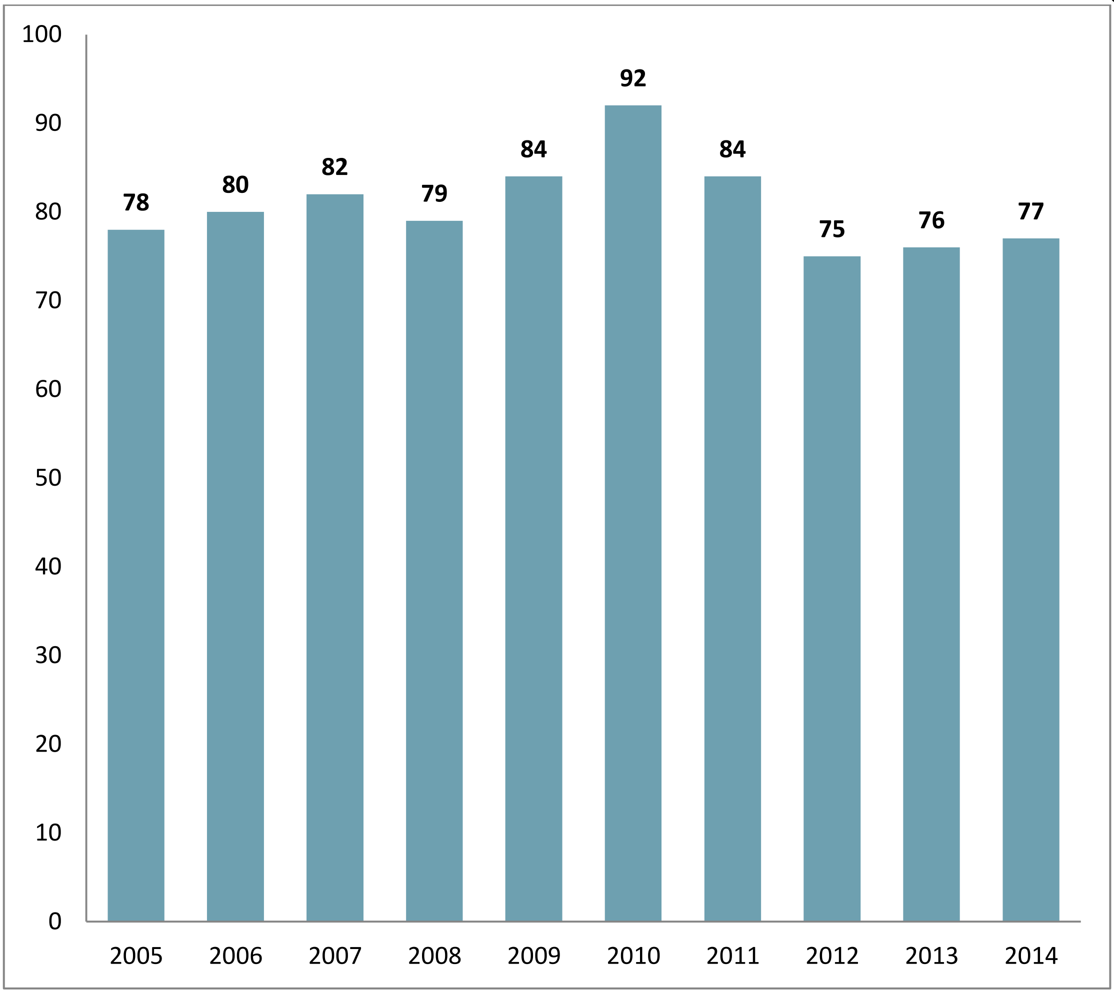

Şəkil 13. Sənaye məhsulunun (işlərin, xidmətlərin) həcmi

(əvvəlki ilə nisbətən, faizlə)

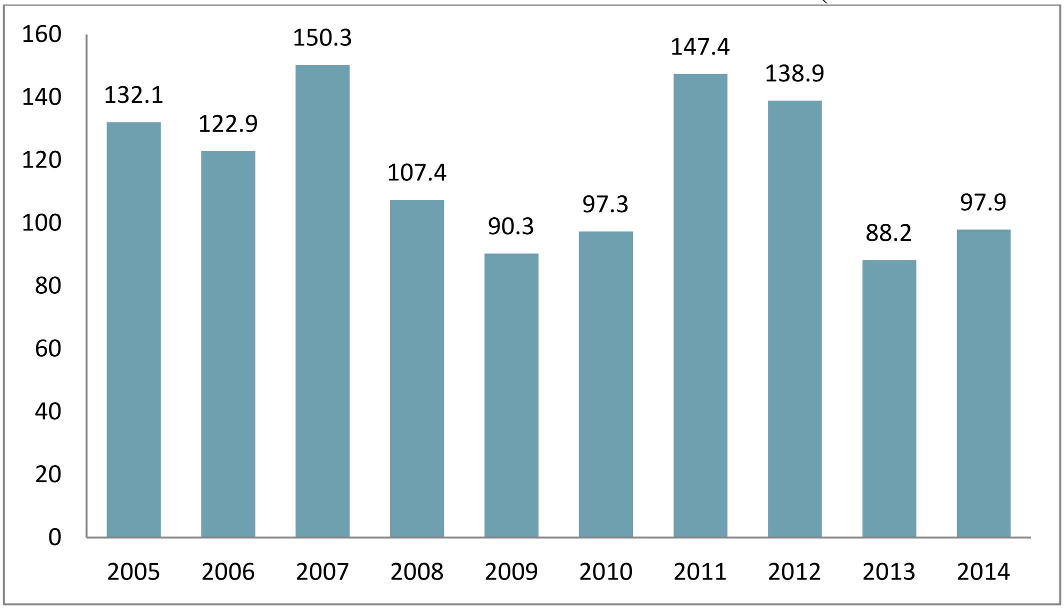

Şəkil 14. Sənaye məhsulunun (işlərin, xidmətlərin) həcmi

(müvafiq ilin qüvvədə olan həqiqi qiymətləri ilə, mln. manat)

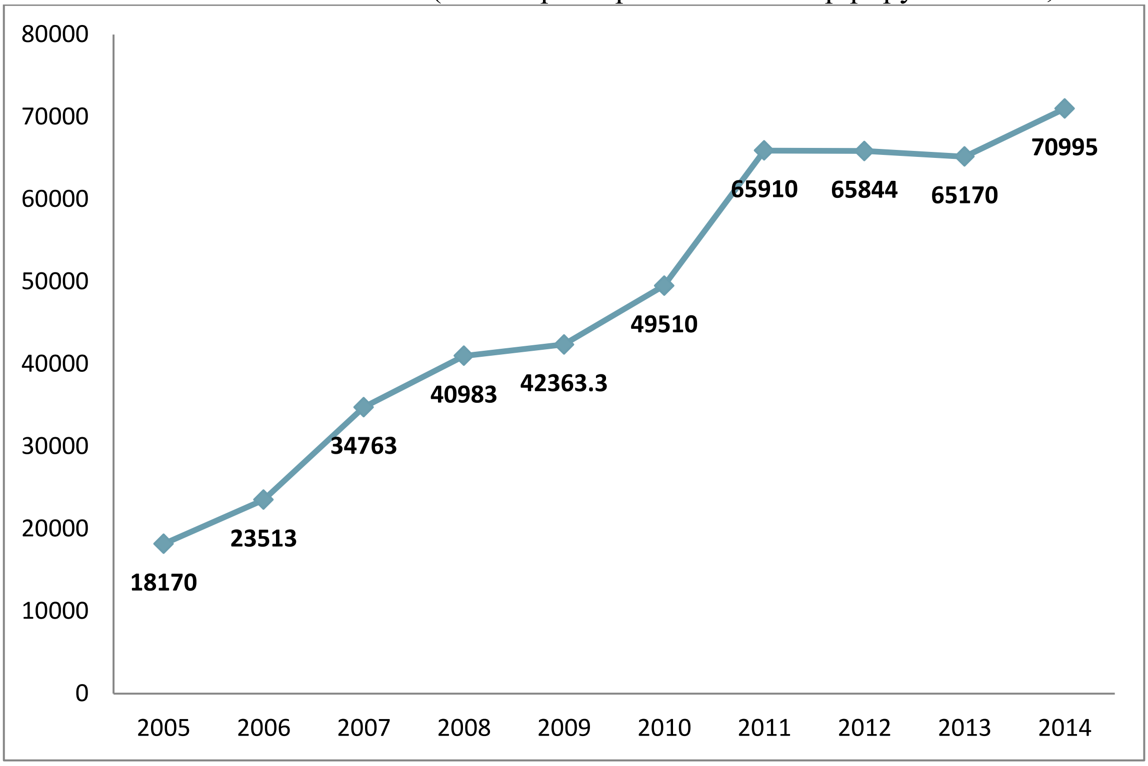

Cədvəl 4

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun (işlərin, xidmətlərin) fəaliyyət növləri üzrə bölgüsü

(min manat)

	2008
cəmi;	40348
faydalı qazıntıların hasilatı (enerji materiallarsız)	433,0
içki və tütün də daxil olmaqla qida məhsullarının istehsalı	5295
toxuculuq və tikiş sənayesi	426.2
oduncaqların emalı və ağacdan məmulatların hazırlanması	88,2
sellüloz-kağız istehsalı; nəşriyyat işi	67,7
rezin və plastik kütlə məmulatların istehsalı	66,1
digər qeyri-metal mineral maddələrin istehsalı	1307
metallurgiya sənayesi və metal məmulatların istehsalı	52.1
elektrik, optik və elektron avadanlıqların istehsalı	7,3
emal sənayesinin digər sahələri	11727
elektrik enerjisi, qaz və suyun istehsalı, bölüşdürülməsi	20878

Şəkil 15. Sənaye məhsulunda dövlət və qeyri-dövlət sektorunun payı

(faiz)

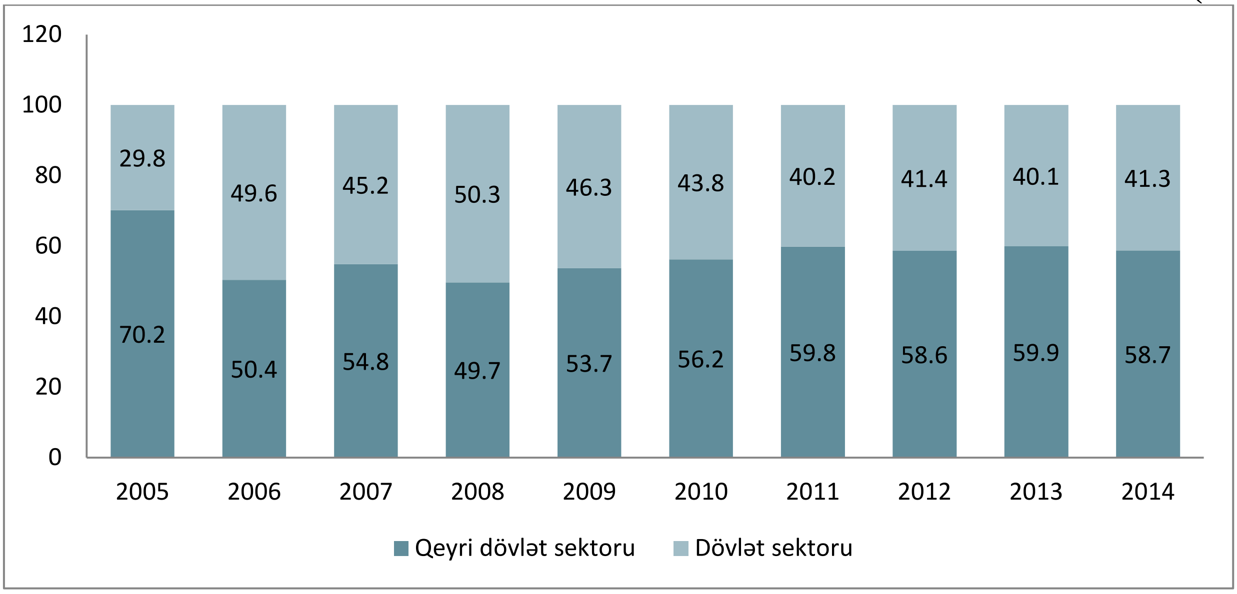

8. KƏND TƏSƏRRÜFATI

Lənkəran iqtisadi rayonunun kənd təsərrüfatı sahəsi regionun sosial-iqtisadi inkişafında əhəmiyyətli paya malikdir. Belə ki, regionun ümumi məhsulunda kənd təsərrüfatının payı 2003-cü ildə 61,4%-ə, 2004-cü ildə 62%-ə, 2005-ci ildə 55,1%-ə, 2007-ci ildə 61,8%-ə, 2008-ci ildə 50%-ə, 2010-cu ildə46.5%-ə , 2011-ci ildə 44.7%-ə, 2012-ci ildə 43.9%-ə, 2014-cü ildə 42.3-ə bərabər olmuşdur. Azərbaycanda orta hesabla hər adambaşına 1,04 ha ümumi torpaq sahəsi düşürsə, Lənkəran iqtisadi rayonunda bu göstərici 0,7 ha təşkil edir.

Cədvəl 5

Lənkəran iqtisadi rayonunda kənd təsərrüfatı bitkiləri üzrə əkin sahəsinin bölgüsü

(hektar)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
cəmi:	99574	102538	102430	102395	94931	111206	117203	116301	116639	116663	121325	121094
dənli	78989	78040	76904	75187	67615	82173	89668	87321	87504	88522	90261	90885
Kartof	6779	9234	9449	9682	9492	11064	10728	11281	11493	11669	10504	9648
Tərəvəz	10422	11481	12180	12771	13339	13385	12170	11401	11547	11104	11110	10893
Bostanb itkiləri	1803	1827	1856	1944	1986	1970	1728	1674	1617	1539	1408	1412
meyvə	4144	4334	4377	4708	4783	4584	5048	5108	5192	5340	5466	5600
üzüm	263	273	837	820	1228	1230	1725	1732	1832	1732	1732	1732
çay	3598	3597	2860	1737	1664	952	734	527	743	813	844	924

Cədvəl 6

Lənkəraniqtisadi rayonunun kənd təsərrüfatı bitkiləri üzrə istehsal

(ton)

	2003	**2004**	**2005**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Dənli bitkilər	191074	187419	186171	167985	191768	184015	121822	165566	174280	185501	179520
Çay	884	989	686	438	884	380	479	498	514	514	420
Kartof	122114	161776	164318	165446	190392	166390	148979	149852	155516	156378	127503
Tərəvəz	226690	253358	272222	287600	283635	254908	255747	255388	253592	247919	240048
Bostan bitkiləri	21149	22396	24773	26827	26755	21444	19255	19194	19194	**17058**	17145
Meyvə	41618	41908	44862	46629	39326	40798	41088	43747	54574	65158	57055
Üzüm	1877	657	1333	2269	2903	4566	5395	8338	10690	10826	11076

Cədvəl 7

Lənkəraniqtisadi rayonunun kənd təsərrüfatı bitkiləri üzrə istehsal

(sent/ha)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dənli bitkilər	24,2	24	24,2	24,6	24,8	23,3	20,5	14	18.9	19.7	20.6	19.8
Çay	2,5	2,7	2,4	3,5	2,6	3,2	5,3	9.2	10.3	10.6	12.5	10.2
Kartof	180	175	174	173	174	172	147	132	130	133	149	132
Tərəvəz	218	221	223	219	216	212	206	221	219	226	221	218
Bostan bitkiləri	117	123	133	134	135	136	124	115	119	122	121	121

Şəkil 18. Lənkəran iqtisadi rayonunda heyvandarlığın əsas göstəriciləri

(mal-qaranın sayı, baş)

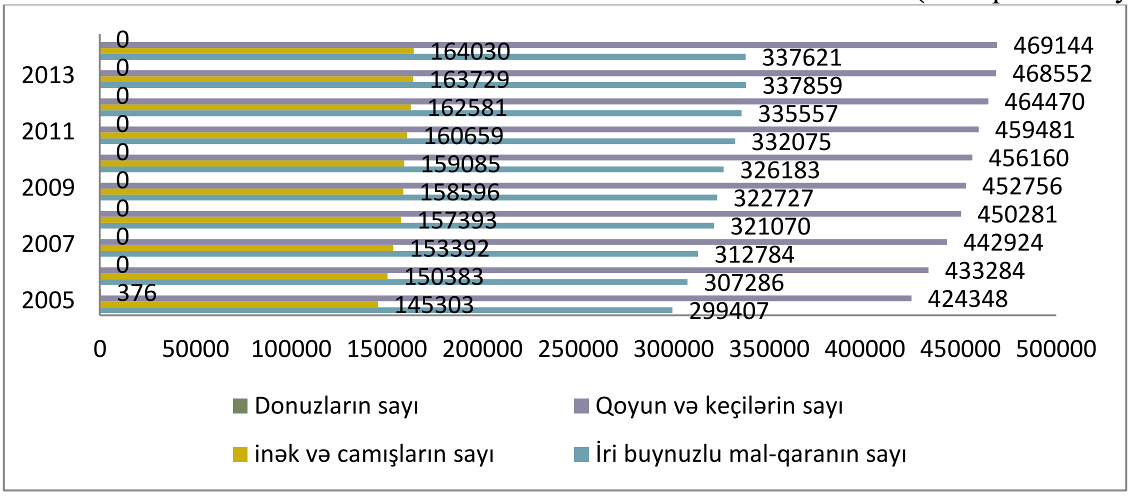

Cədvəl 8

Lənkəran iqtisadi rayonunda əsas heyvandarlıq məhsullarının istehsalı (təsərrüfatın bütün kateqoriyalarında)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ət (kəsilmiş çəkidə, ton)	**12483**	**14070**	**14155**	**14806**	**15283**	**15468**	**15933**	**19209**	**20289**	**21732**	**21732**	**26557**
Süd, ton	**147940**	**149392**	**156945**	**159945**	**161676**	**163766**	**167571**	**169280**	**175913**	**204232**	**204232**	**221341**
Yumurta, min ədəd	**68396**	**86037**	**87487**	**87958**	**88382**	**88847**	**89194**	**101793**	**102714**	**110378**	**110378**	**128195**
Yun (fiziki çəkidə), ton	**722**	**730**	**732**	**744**	**764**	**772**	**803**	**812**	**837**	**841**	**841**	**871**

9. TİKİNTİ VƏ İNVESTİSİYA

İqtisadi rayonda 2014-cü ildə əsas kapitala investisiyaların həcmi 318 milyon manat olmuşdur ki, bu da ölkə üzrə göstəricinin 1.8%-ni təşkil edir. 2005-2014-ci illərdə əsas kapitala investisiyaların həcmində 3.4 dəfə artmış, əvvəlki ilə nisbətən isə 1.1 dəfə artma müşahidə olmuşdur. Əsas kapitala investisiyaların böyük hissəsi, yəni 95.7 %-i tikinti-quraşdırma işlərinə sərf olunmuşdur.

Son illərdə iqtisadi rayonda istifadəyə verilmiş əsas fondlarda xeyli azalma olmuşdur. Belə ki, əvvəlki ilə nisbətən 2014-cü ildə azalma 14.1%-ə bərabər olmuşdur. Qeyd edək ki, 2003-ci ildə iqtisadi rayonda tikinti müəssisələrinin sayı 38 olmuşdursa, bu 2014-ci ildə artaraq 47-ə çatmışdır. Bu tendensiya öz gücləri ilə yerinə yetirilmiş podrat işlərinin həcmində müşahidə olunur.

2014-cü ildə iqtisadi rayonda 143.7 min kv.m yaşayış evləri (fərdi yaşayış evləri nəzərə alınmaqla) istifadəyə verilmişdir.

Şəkil 22. Əsas kapitala investisiyalar

(milyon manat)

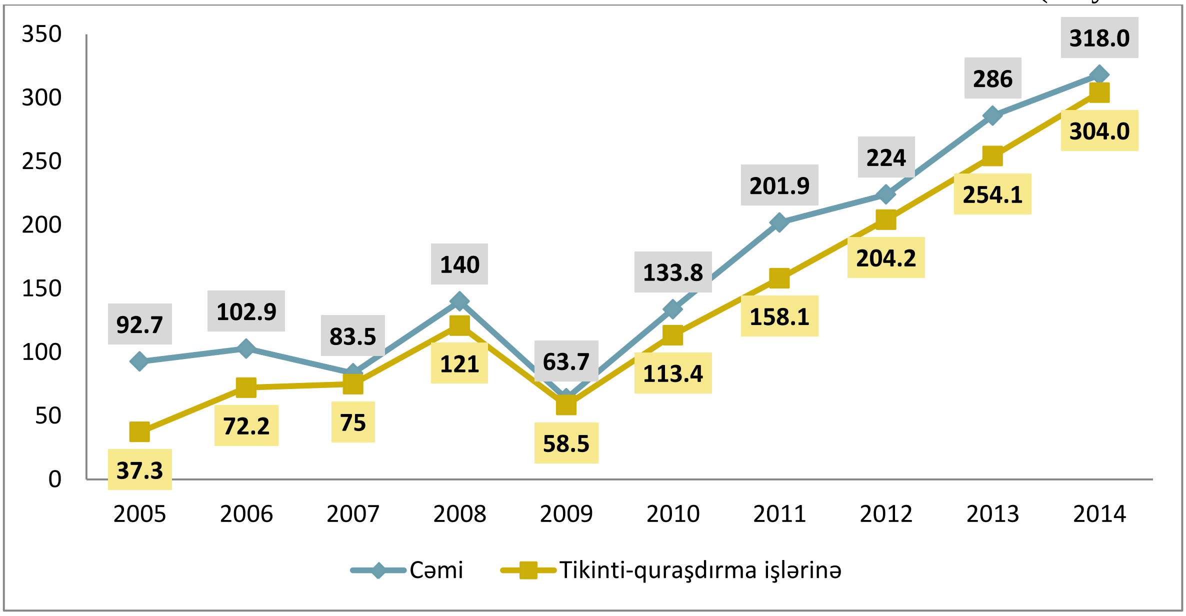

Şəkil 23. İstifadəyə verilmiş əsas fondlar

(milyon manat)

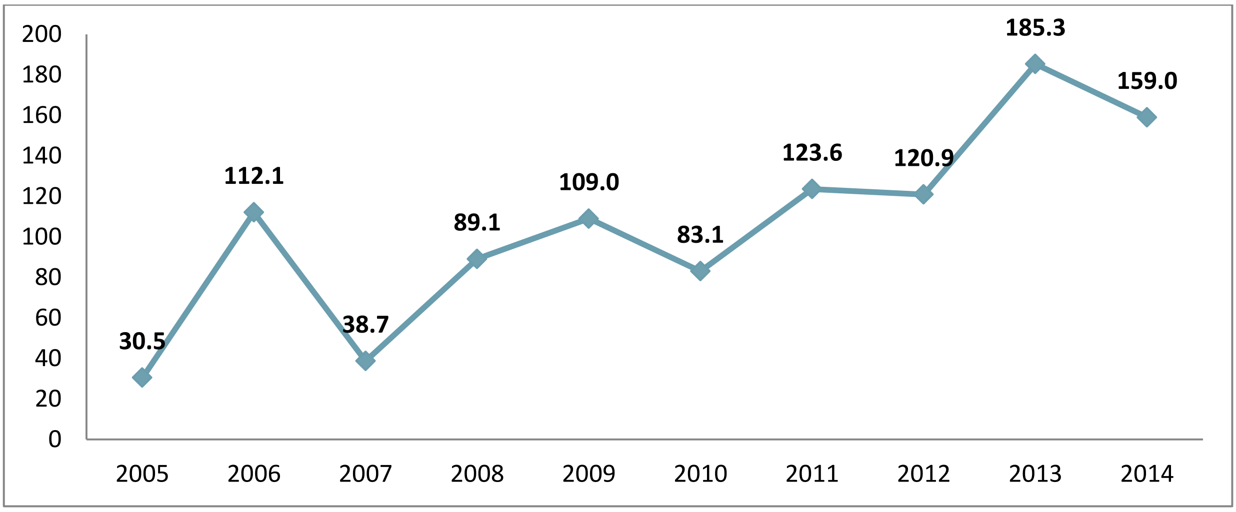

Şəkil 24. Tikinti müəssisələrinin sayı

(vahid)

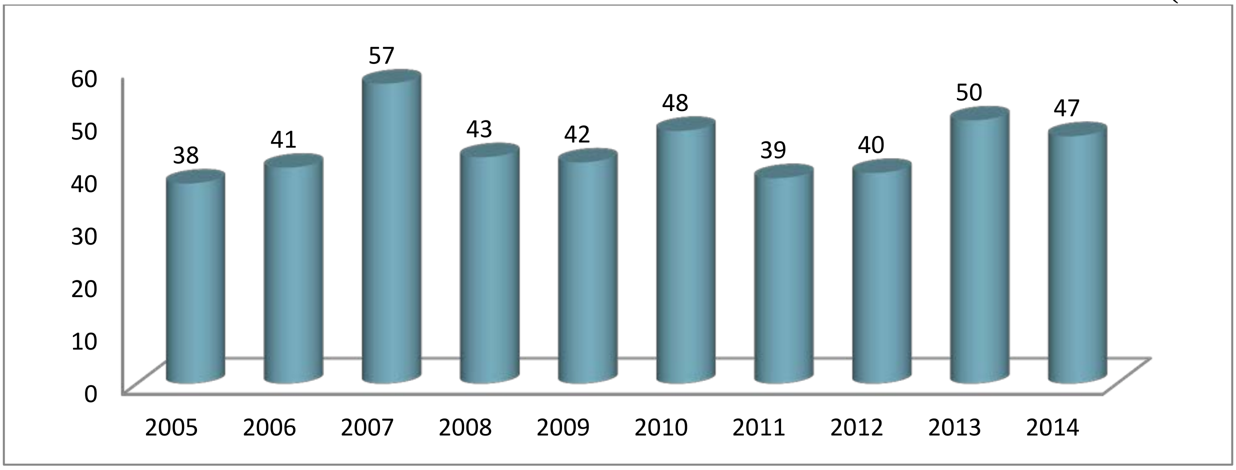

Şəkil 25. Öz gücləri ilə yerinə yetirilmiş podrat işlərinin həcmi

(milyon manat)

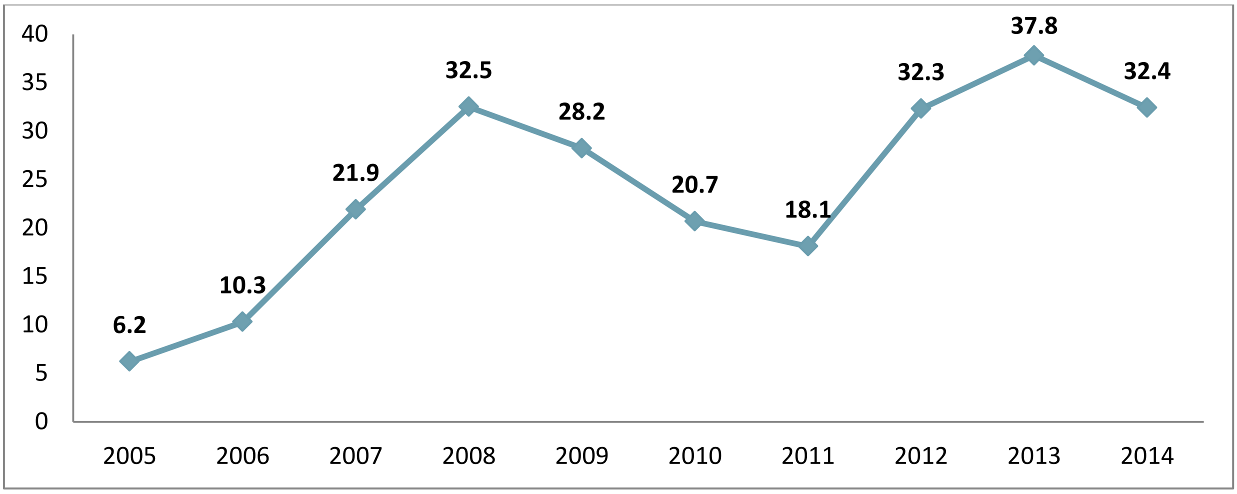

Şəkil 26. Yaşayış evlərinin istifadəyə verilməsi (fərdi yaşayış evləri nəzərə alınmaqla)

(min kv. m)

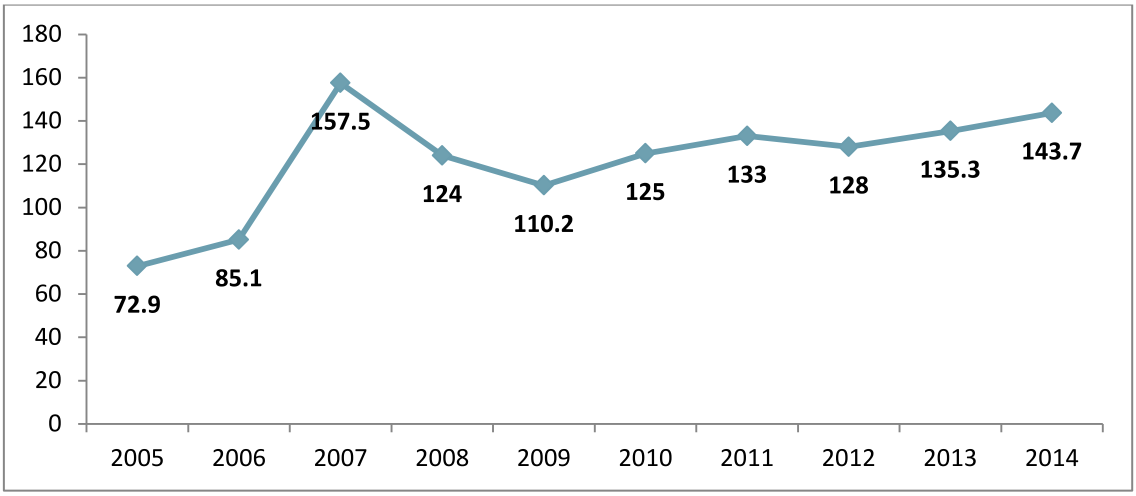

10. TİCARƏT VƏ XİDMƏT

2014-cü ildə Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə pərakəndə əmtəə dövriyyəsi 1129.6 min manat təşkil etmişdir ki, bu da ölkə üzrə dövriyyənin 6 faizinə bərabərdir. Adambaşına düşən pullu xidmətlər 254594.2 manat olmuşdur.

Şəkil 27. Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə pərakəndə əmtəə dövriyyəsi

(min manat)

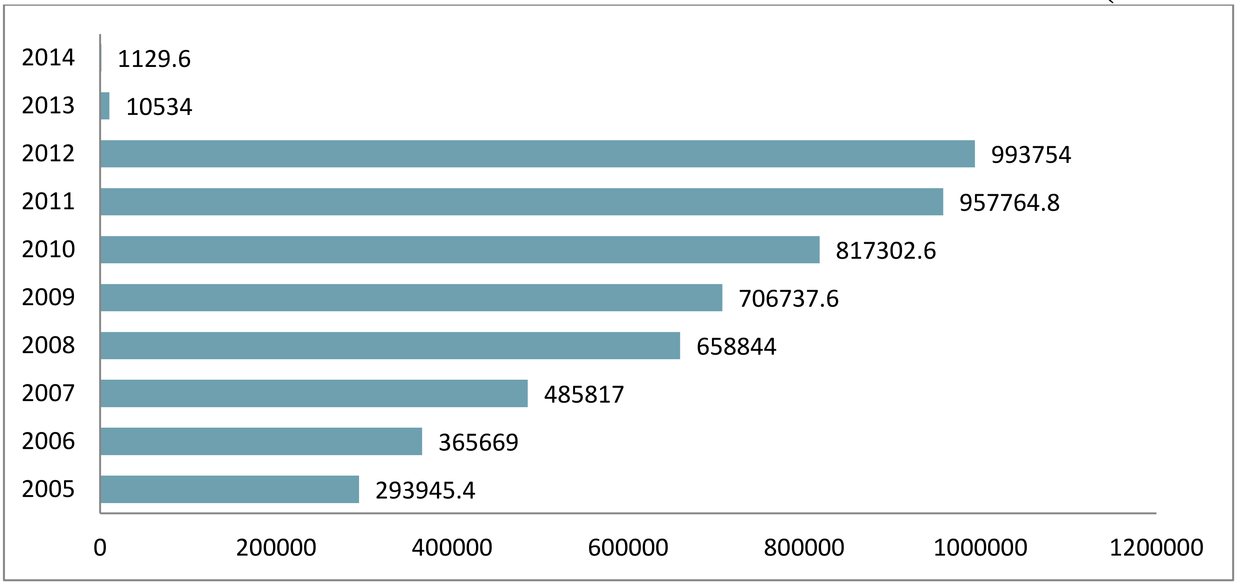

Şəkil 28. Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə pərakəndə əmtəə dövriyyəsi

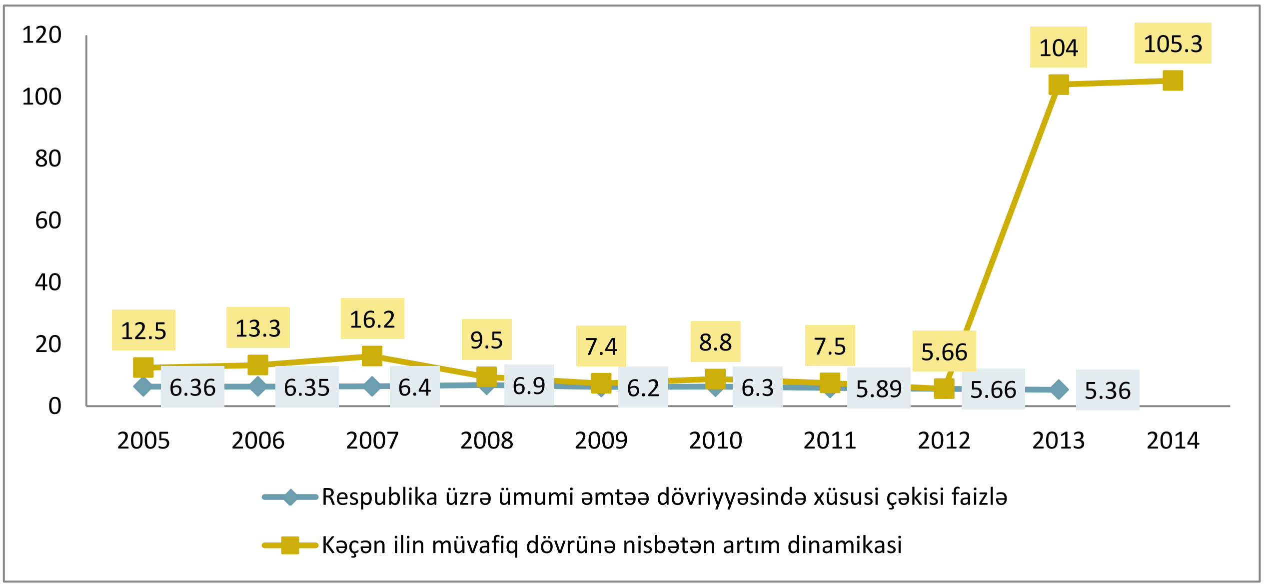

Şəkil 29. Lənkəran iqtisadi rayonunda əhaliyə göstərilmişpullu xidmətlərin həcmi

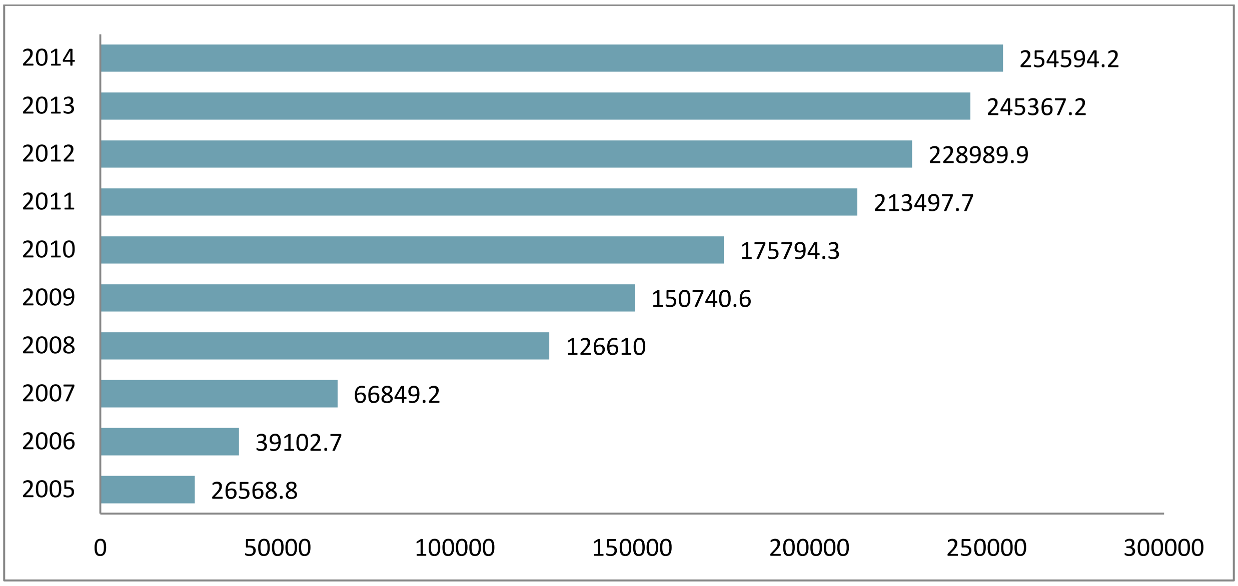

(min manat)

Şəkil 30. Lənkəran iqtisadi rayonunda əhaliyə göstərilmiş pullu xidmətlər

(əvvəlki ilə nisbətən, faizlə)

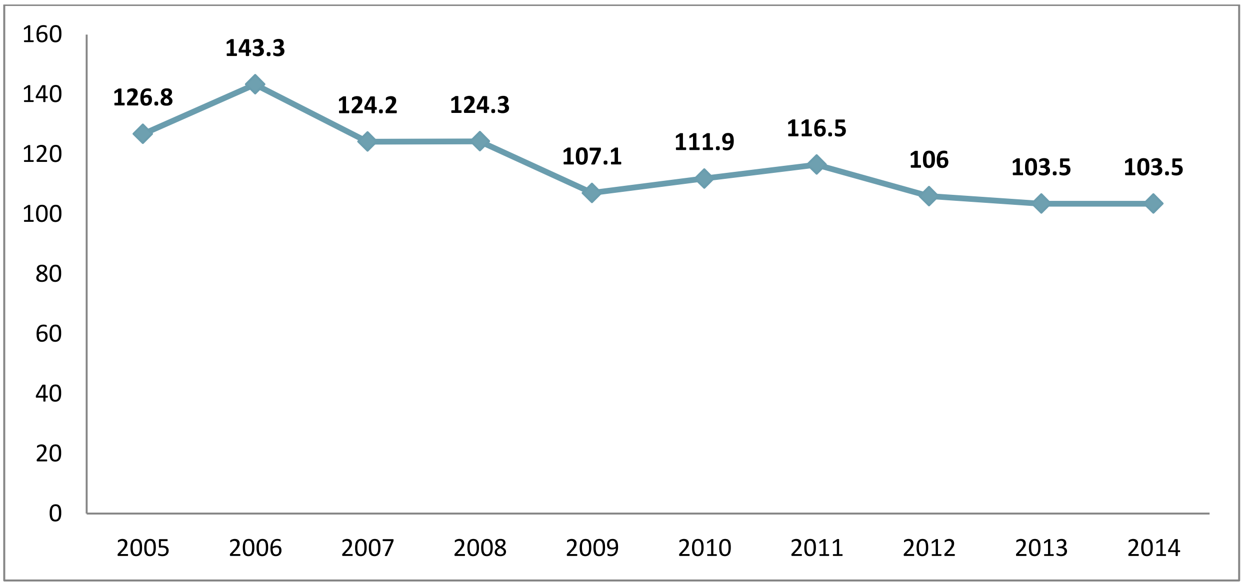

Şəkil 31. Lənkəran iqtisadi rayonunda əhaliyə göstərilmiş pullu xidmətlər adambaşına

(manat)

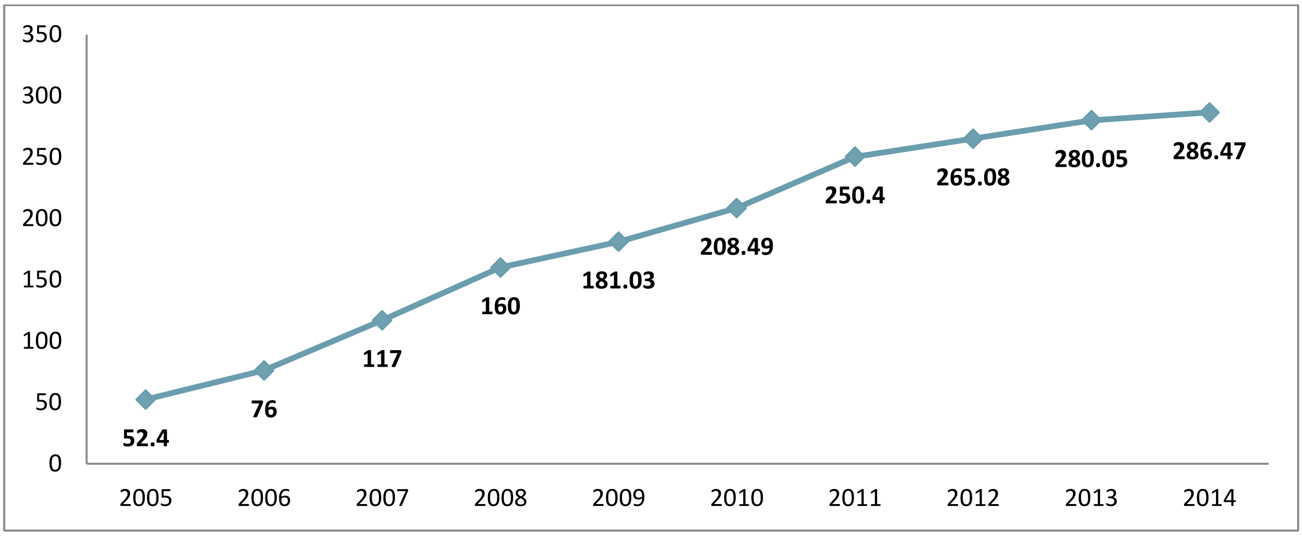

Şəkil 32.Lənkəran iqtisadi rayonunda göstərilmiş məişət xidmətlərinin həcmi

(min manat)

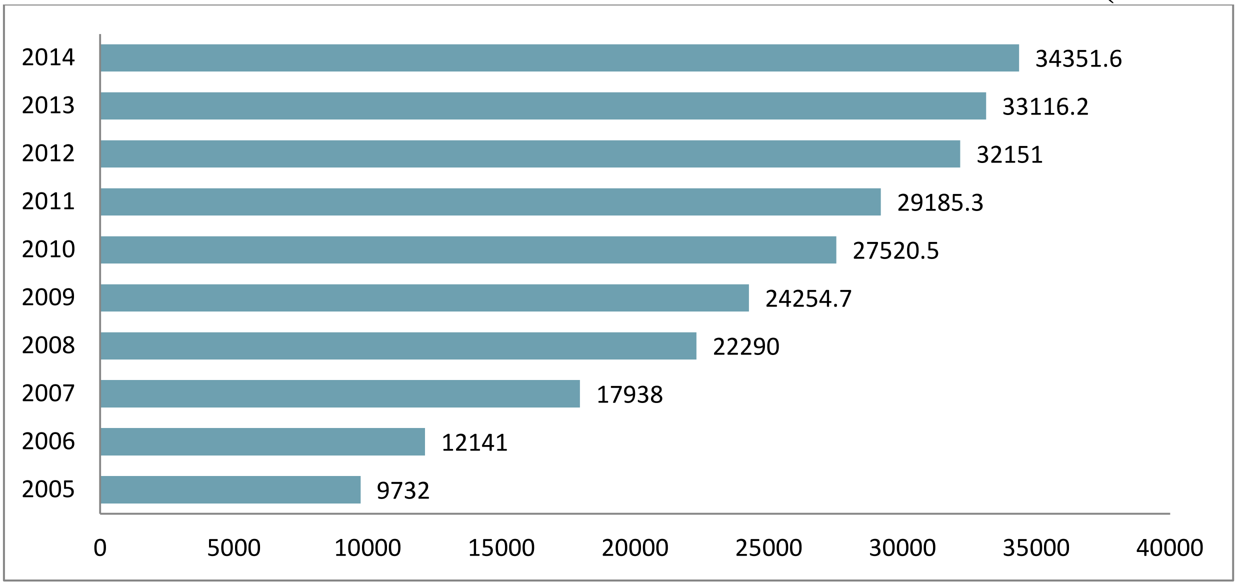

Şəkil 33. Lənkəran iqtisadi rayonunda göstərilmiş məişət xidmətləri

(adambaşına, manat)

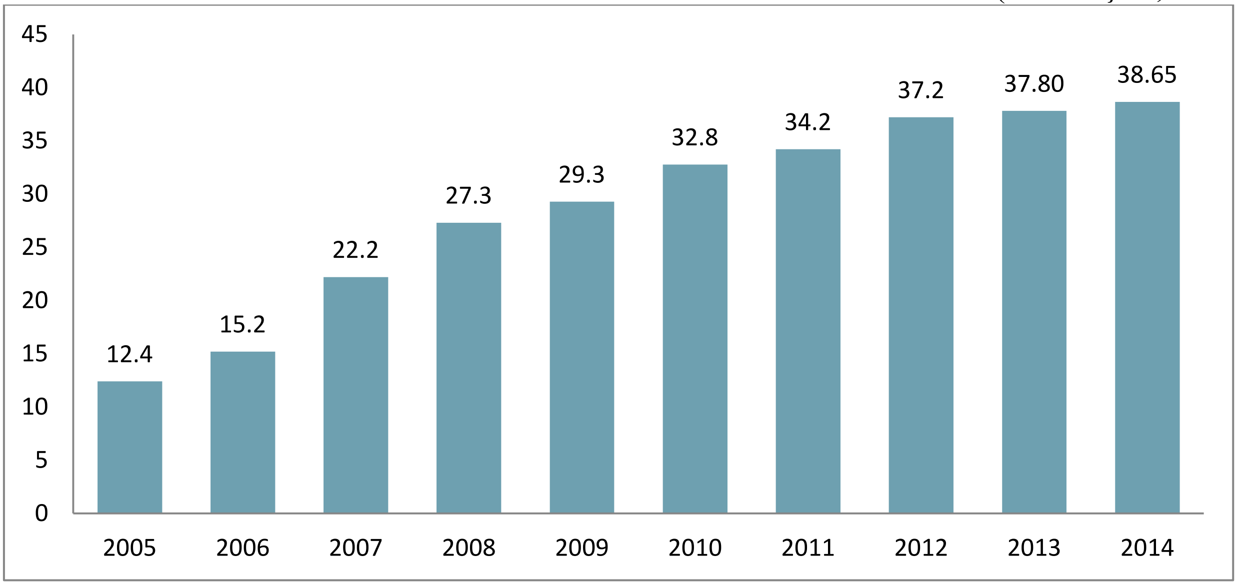

Şəkil 34. Lənkəran iqtisadi rayonunda göstərilmiş məişət xidmətləri

(əvvəlki ilə nisbətən, faizlə)

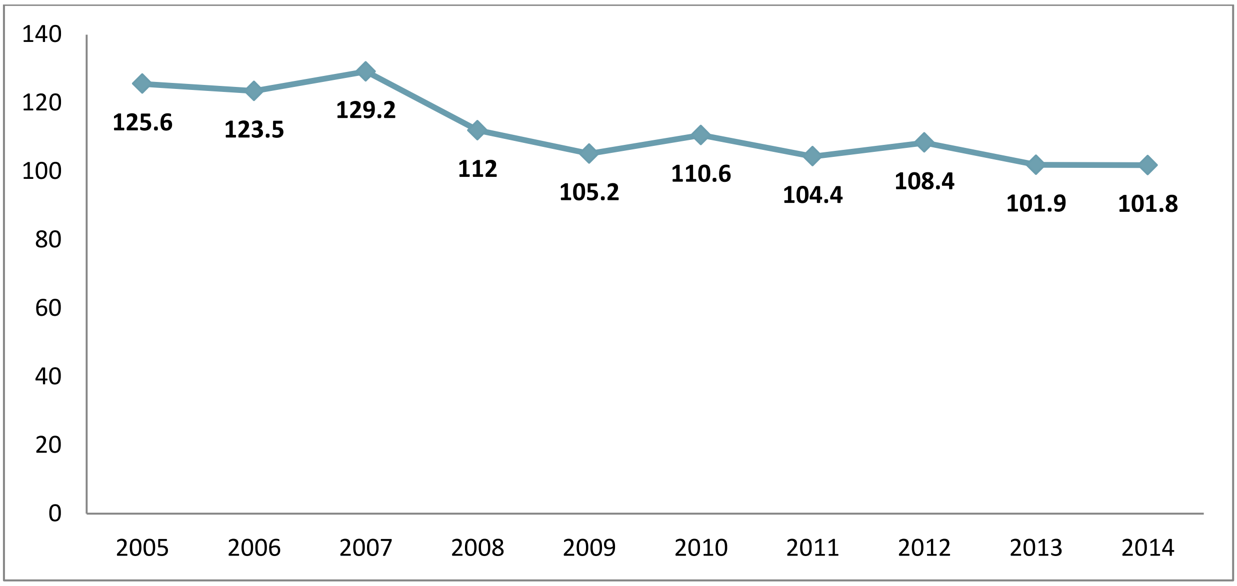

11. NƏQLİYYAT VƏ RABİTƏ

Respublika ərazisinin 7 %-i, əhalisinin 9,2 %-i, avtomobil yollarının isə 11,5 %-i Lənkəran iqtisadi rayonunun payına düşür. 2014-cü ildə Lənkəran iqtisadi rayonunda avtomobil nəqliyyatı ilə yük dövriyyəsi 1013.8 milyon ton km olmuşdur ki, bu da, 2005-ci il ilə müqayisədə 1.7 dəfə çoxdur. Oxşar tendensiya sərnişin dövriyyəsində də müşahidə olunur.

Lənkəran iqtisadi rayonunda 2014-cü ildə əhaliyə göstərilən rabitə xidmətlərinin həcmi 5616 min manat təşkil etmişdir ki, bu da, 2005-ci il ilə müqayisədə 1.7 dəfə çoxdur.

Şəkil 35. Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə ümumi istifadədə olan avtomobil yollarının uzunluğu

(km-lə)

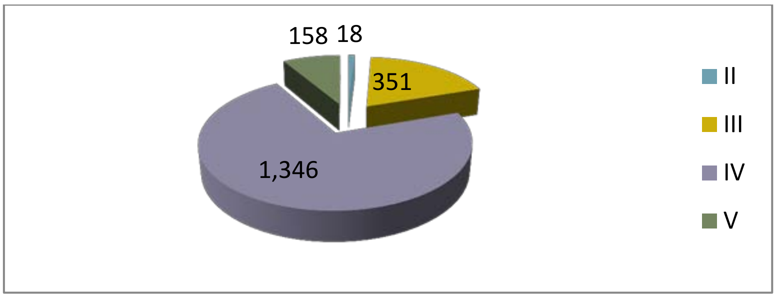

Şəkil 36. Lənkəran iqtisadi rayonunda avtomobillərin sayı

(ədəd)

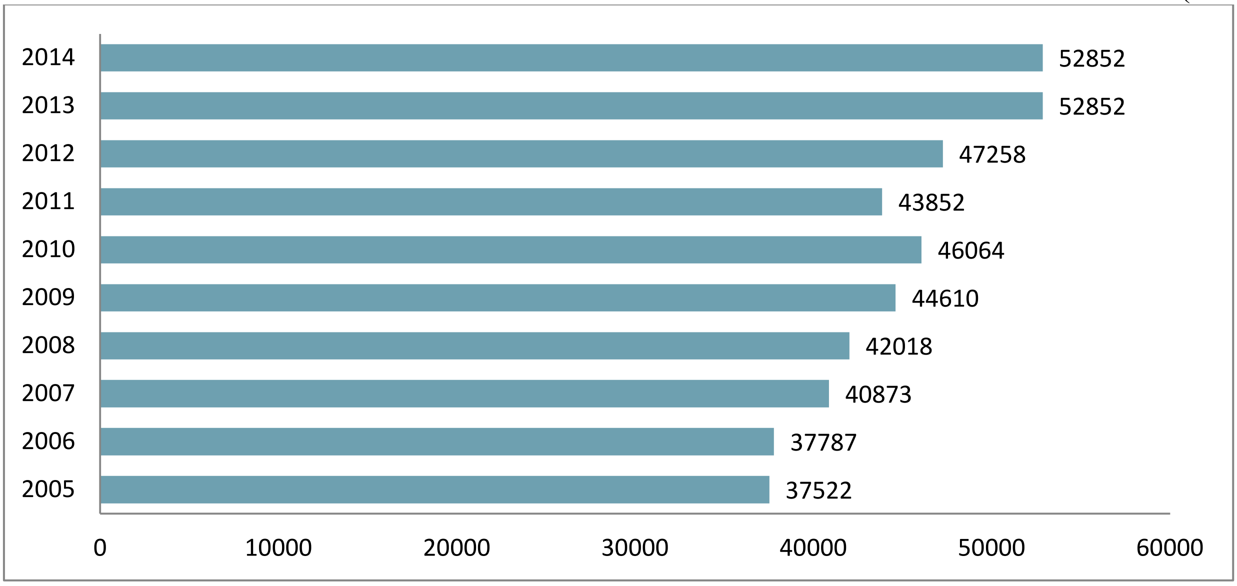

Şəkil 37.Lənkəran iqtisadi rayonunda avtomobillərin tiplər üzrə bölgüsü sayı

(vahid)

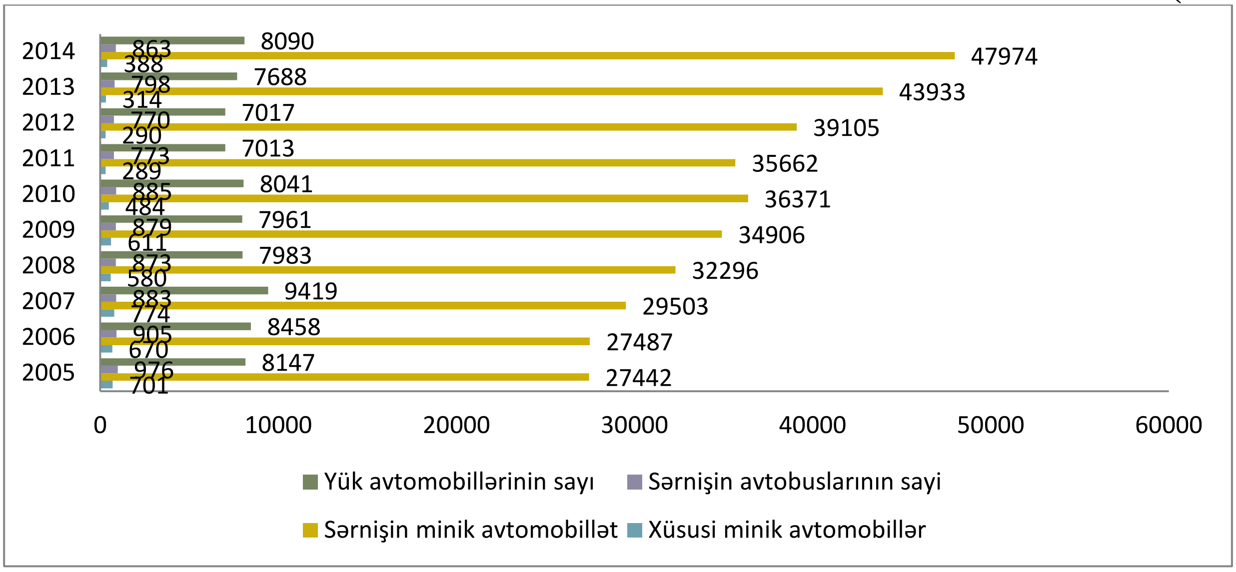

Şəkil 38. Lənkəran iqtisadi rayonunda avtomobil nəqliyyatı ilə yük daşınması

(min ton)

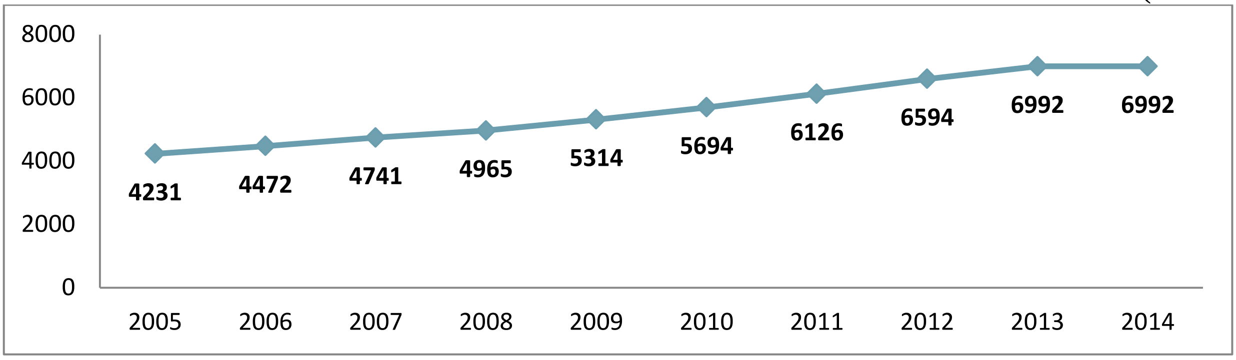

Şəkil 39. Lənkəran iqtisadi rayonunda avtomobil nəqliyyatı ilə yük dövriyyəsi

(milyon ton-km)

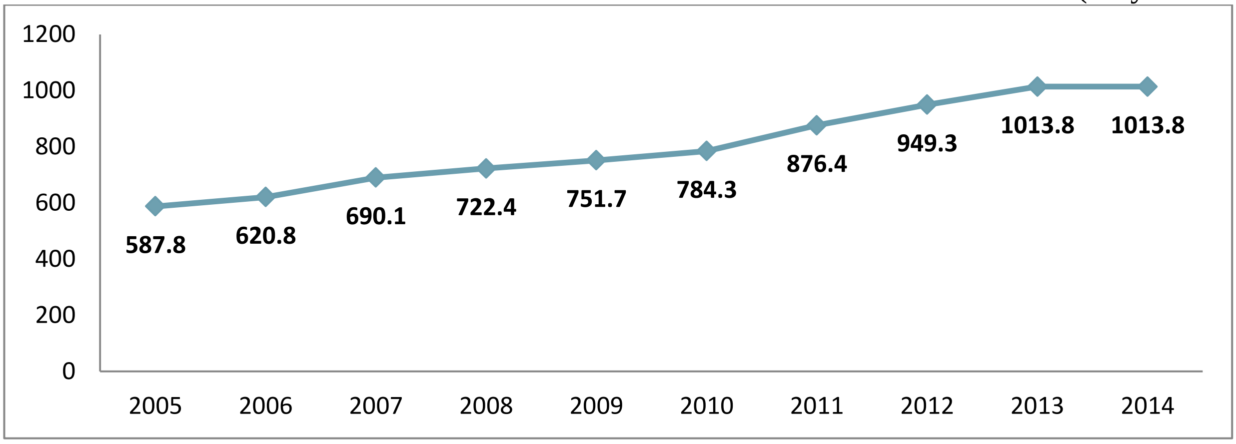

Şəkil 40. Lənkəran iqtisadi rayonunda avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması

(min sərnişin)

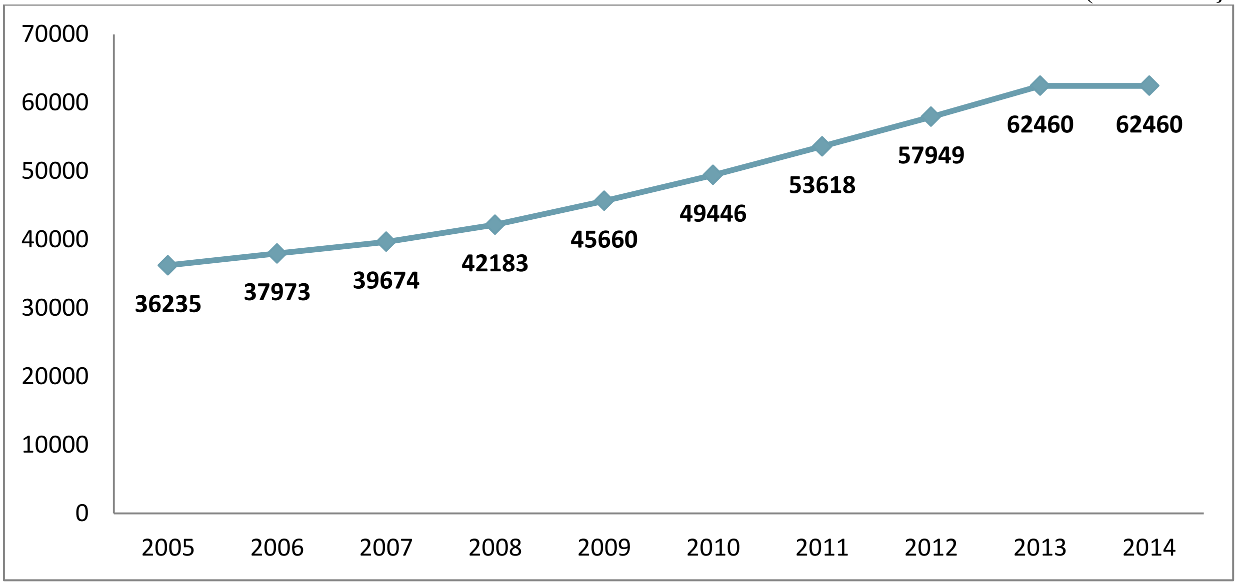

Şəkil 41. Lənkəran iqtisadi rayonunda avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin dövriyyəsi

(milyon sərnişin/km)

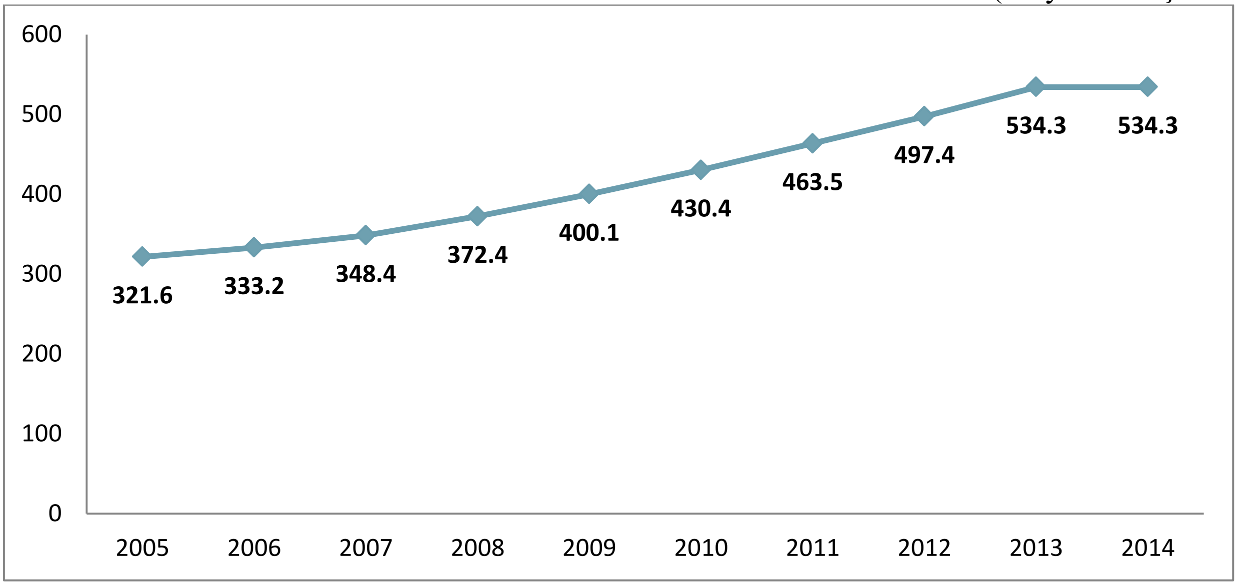

Şəkil 42.Lənkəran iqtisadi rayonunda əhaliyə göstərilən rabitə xidmətlərinin həcmi

(min manat)

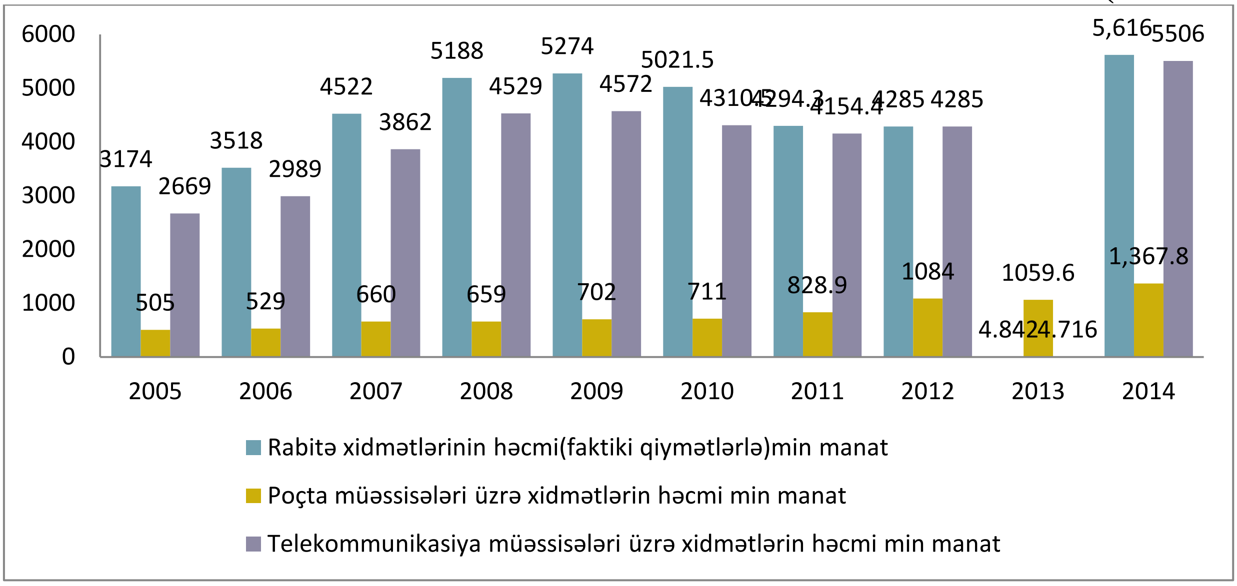

Şəkil 43.Lənkəran iqtisadi rayonunda rabitə müəsissələrinin sayı

(ədəd)

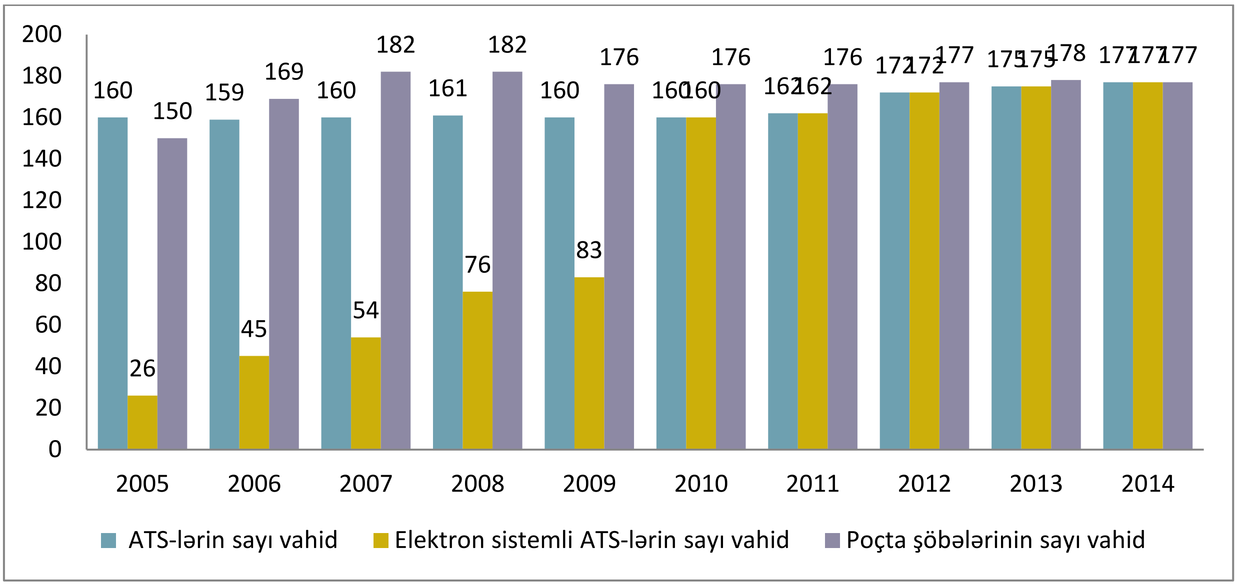

Cədvəl 9

Lənkəran iqtisadi rayonunda əhaliyə göstərilən rabitə xidmətlərinin həcmi

	2004	2005	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Çıxan teleqramların sayı, min ədəd	15.5	16.7	14.7	15.1	12,9	11,4	10.7	10	11.1	9.7
Poçt göndərişlərinin sayı, min göndəriş	1 169	1 322	316	302	360	430	315	340.9	354.5	346.9
Şəhərlərarası telefon danışıqlarının sayı, min danışıq	7 185	8 427	10 346	10 652	10165	8924	9297	6506	5613	5303

Şəkil 44.Lənkəran iqtisadi rayonunda ATS-lərin əsas göstəriciləri

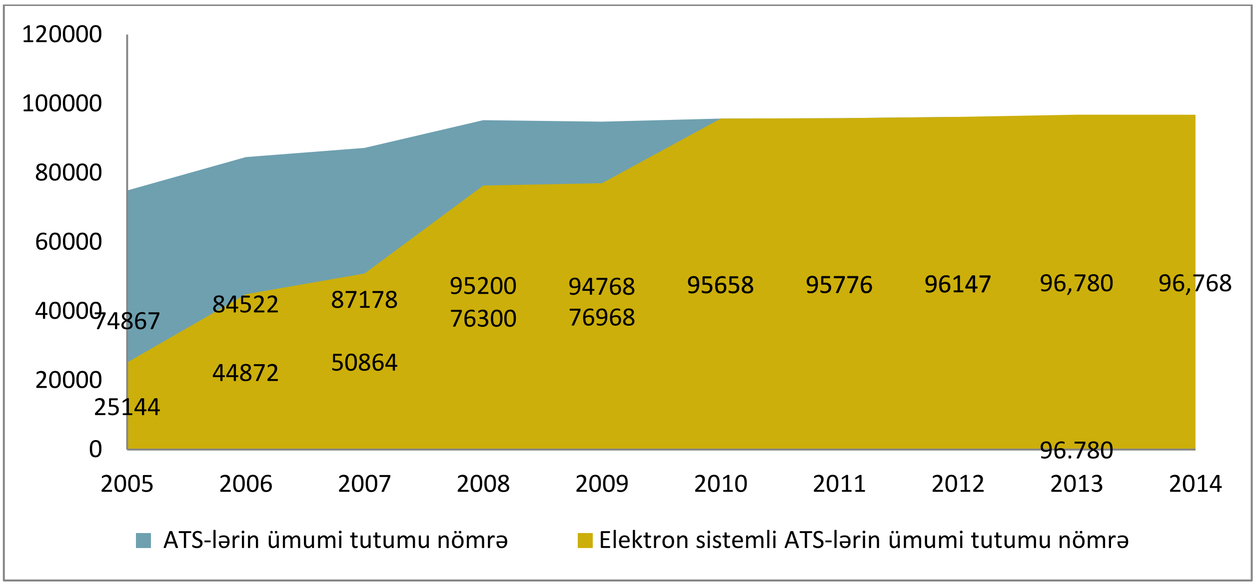

Şəkil 45.Lənkəran iqtisadi rayonunda mobil telefon abunəçilərinin sayı

(abunəçi)

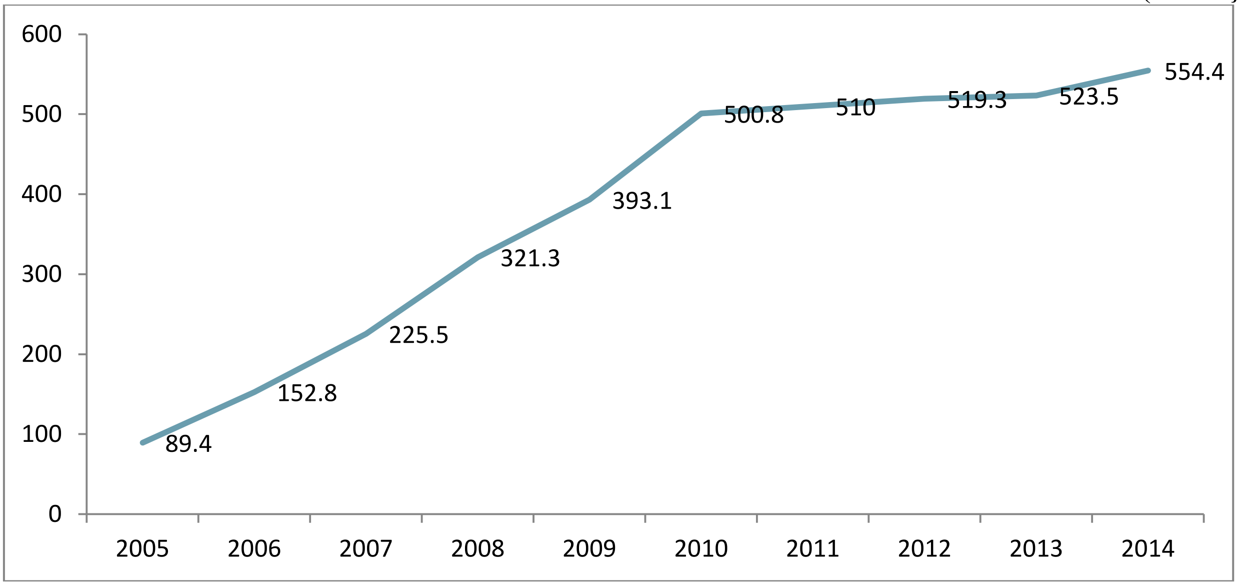

12. BÜDCƏ-MALİYYƏ SEKTORU

İqtisadi rayona daxil olan şəhər və rayonların büdcəsinin vəsaiti onun sosial-iqtisadi vəziyyətinin və əhalinin maddi rifahının yaxşılaşdırılması ilə bağlı tədbirlərin maliyyələşdirilməsi üçün istifadə edilir.Son illərdə iqtisadi rayonun büdcə xərcləri əhəmiyyətli şəkildə artmışdır.

Şəkil 46. Lənkəran iqtisadi rayonunda büdcə xərcləri

(manat)

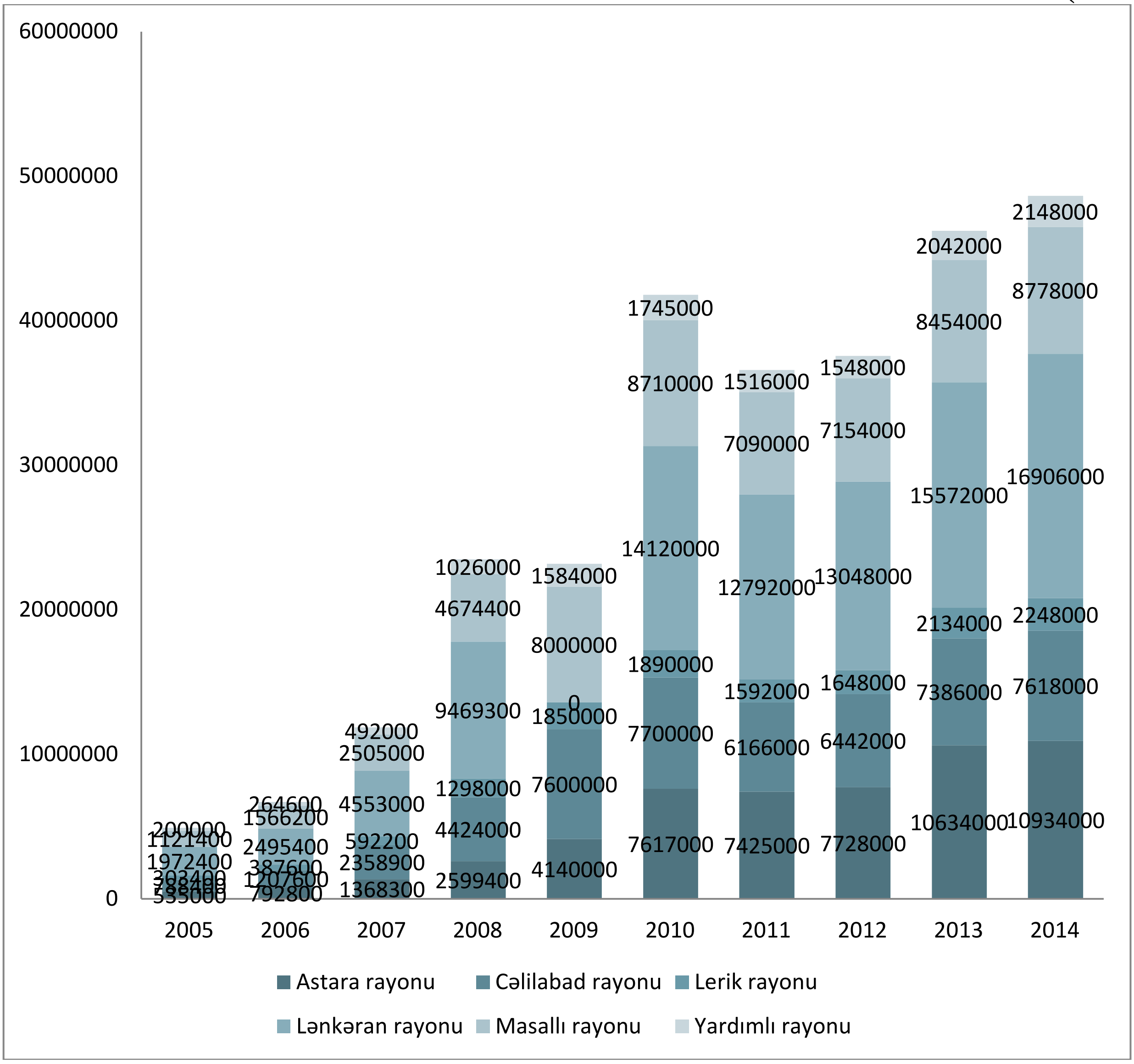

Şəkil 47.Lənkəraniqtisadi rayonunda büdcə gəlirləri

(manat)

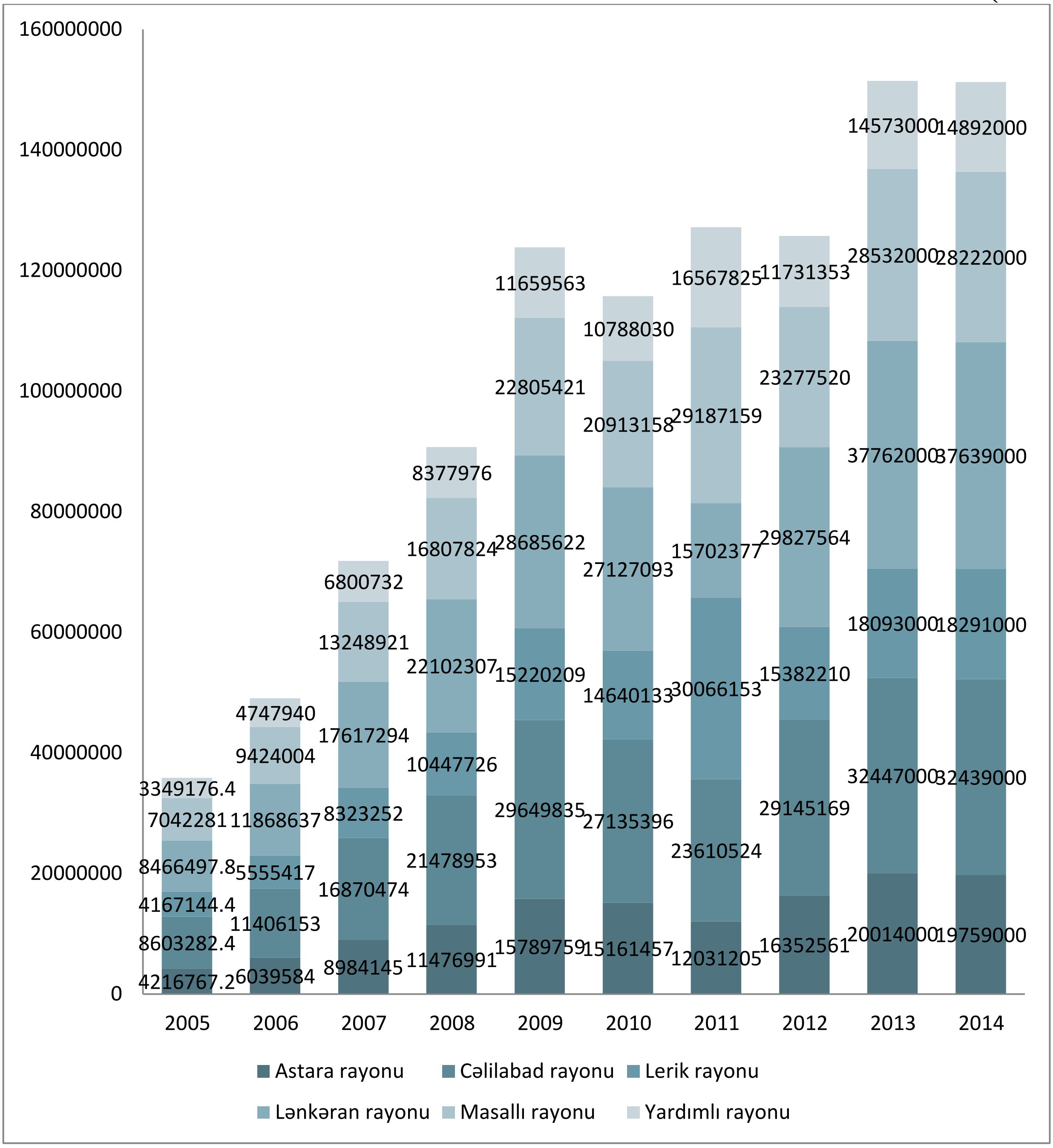

Şəkil 48. Yerli gəlir və xərcləri tənzimləmək üçün mərkəzləşdirilmiş xərclərdən ayrılan vəsait

(manat)

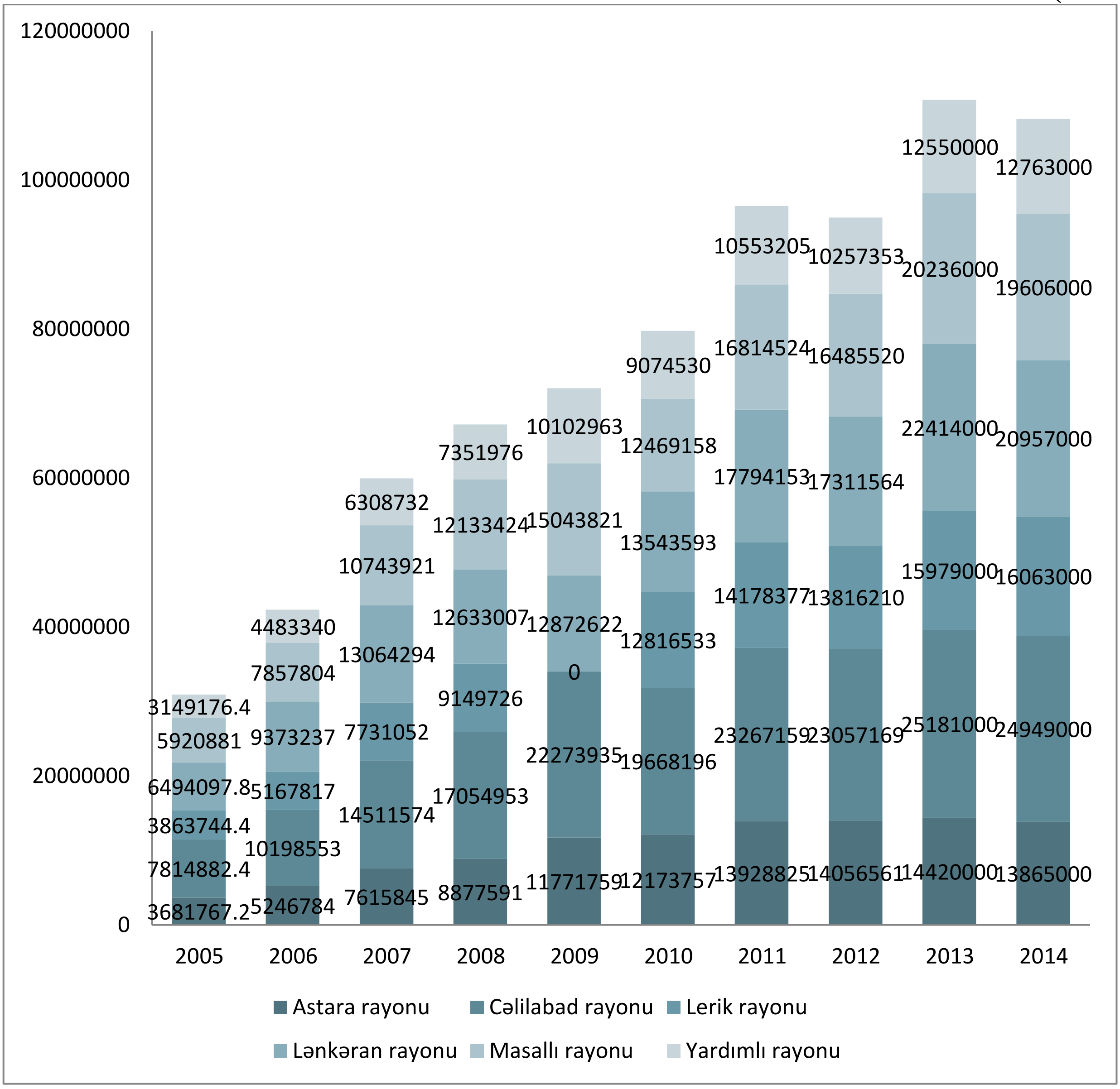

Şəkil 49. Lənkəran iqtisadi rayonunda bələdiyyələrin büdcəsinin gəlirləri

(min manat)

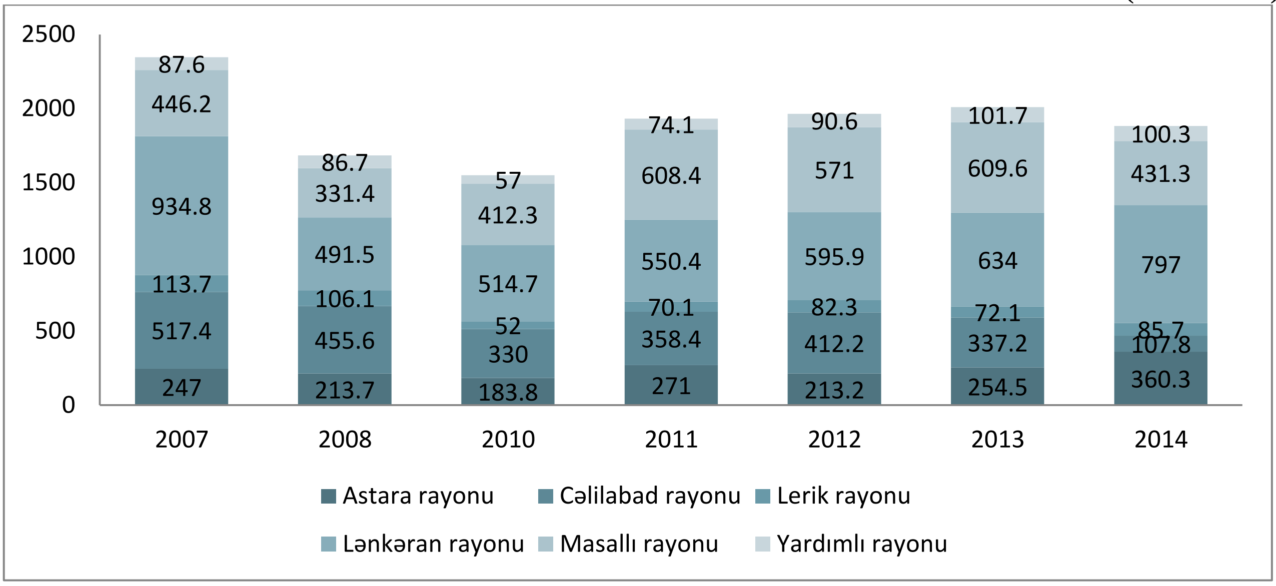

Şəkil 50. Lənkəran iqtisadi rayonunda bələdiyyələrin büdcəsinin xərcləri

(min manat)

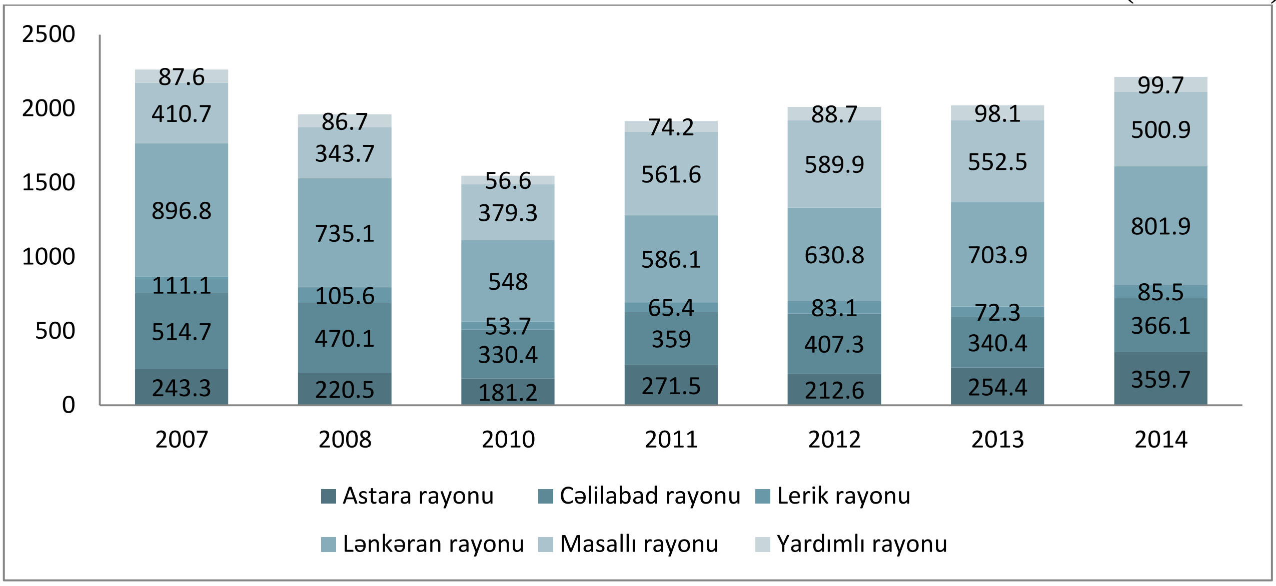

13. SOSİAL SAHƏ

13.1 Səhiyyə

2014-cü ildə Lənkəran iqtisadi rayonunda fəaliyyətdə göstərən səhiyyə müəssislərində bütün ixtisaslardan olan 1123 nəfər həkim və 3013 orta tibb işçisi əhaliyə xidmət göstərmişir. İqtisadi rayonda 1826 çarpayısı olan 39 xəstəxana, ambulatoriya-poliklinika tipli 179 müəssisə, o cümlədən özəl stomotoloji poliklinikalar əhalinin xidmətində olmuşdur.

Şəkil 51. Lənkəran iqtisadi rayonunda səhiyyənin əsas göstəriciləri

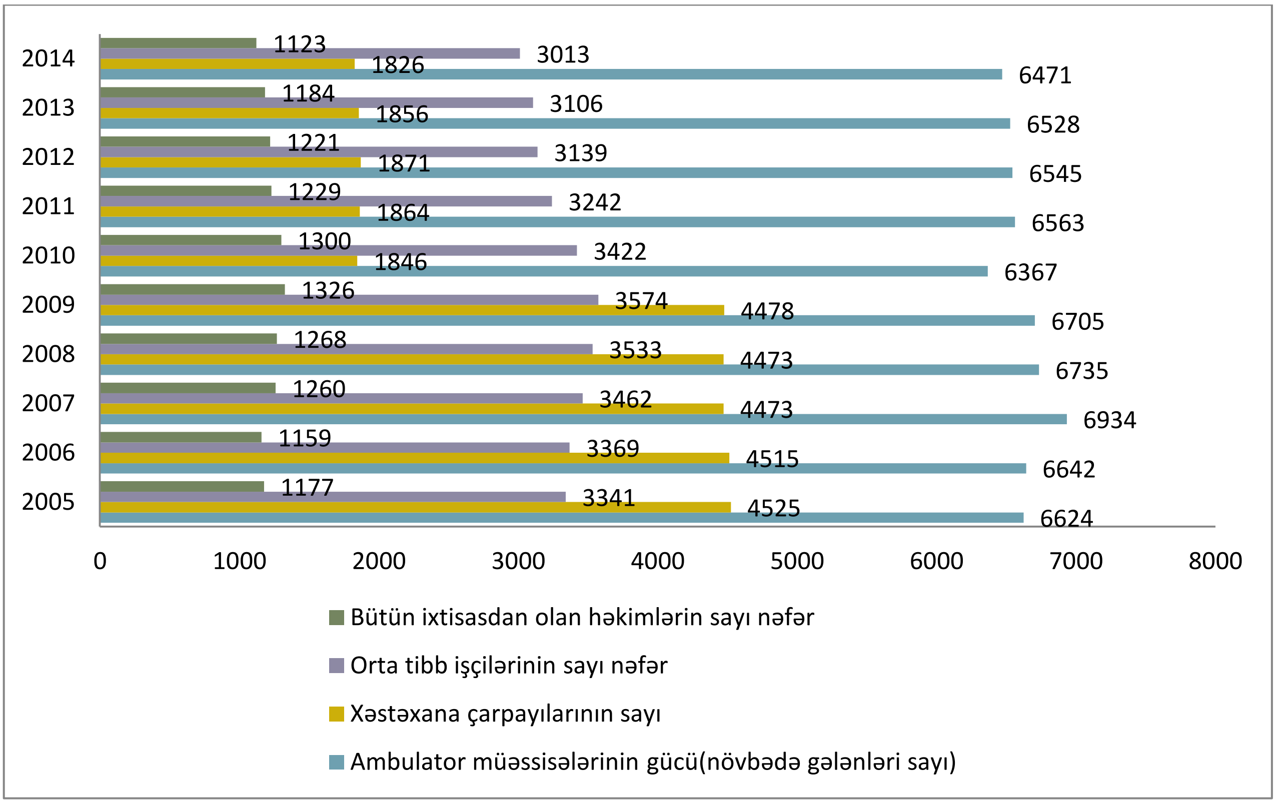

Şəkil 52. Lənkəran iqtisadi rayonunda xəstəxana müəssisələrinin sayı

(vahid)

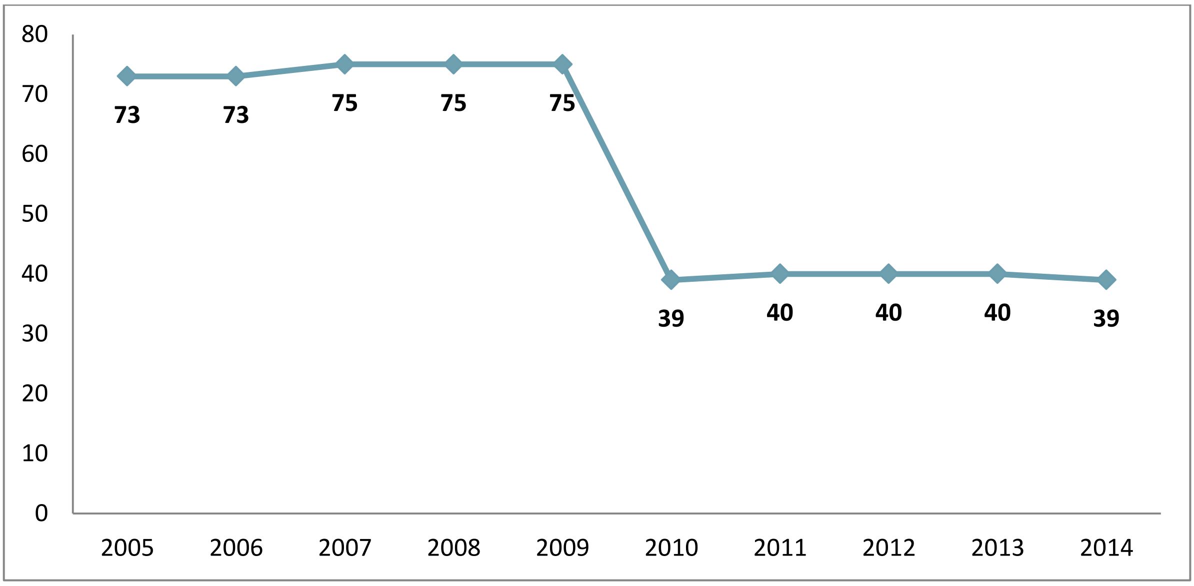

Şəkil 53. Lənkəran iqtisadi rayonunda səhiyyənin əsas keyfiyyət göstəriciləri

(əhalinin hər 10000 nəfərinə)

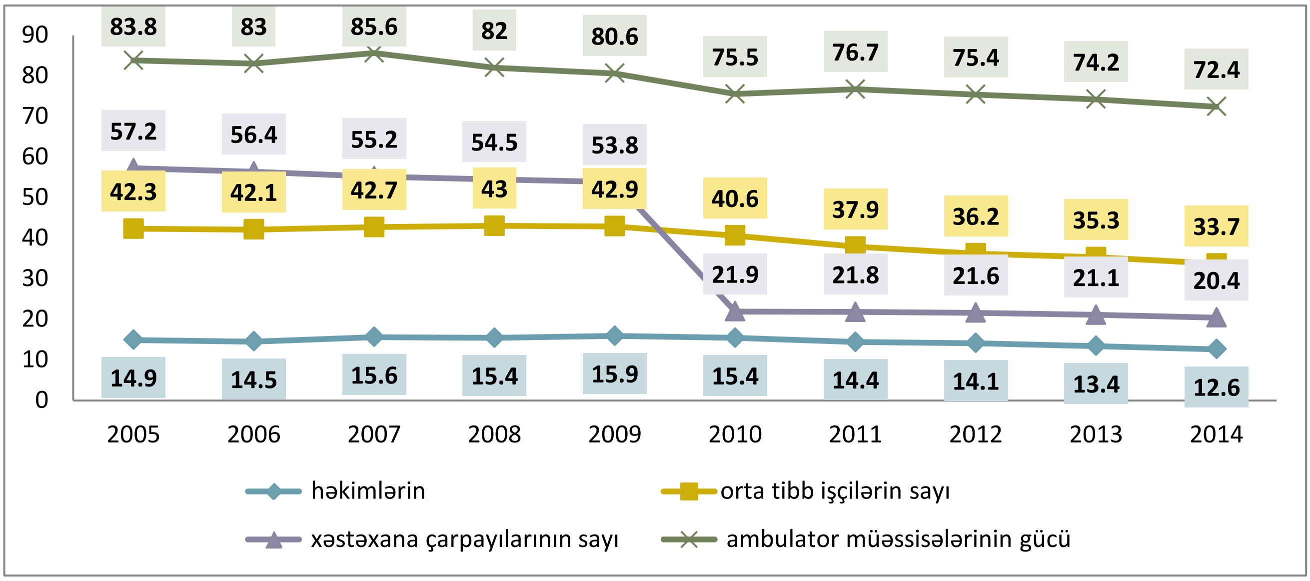

13.2 Təhsil

Lənkəran iqtisadi rayonunda fəaliyyət göstərən 563məktəbdə 115944 nəfər şagird təhsil alır. Onlardan 14%-i ikinci və ya üçüncü növbədə oxuyur. Son dövrlərdə ümumtəhsil məktəblərinin, məktəbəqədər və məktəbdən kənar tərbiyə müəssisələrinin inkişaf etdirilməsi üçün müəyyən işlər görülmüşdür. 1995-ci ildən başlayaraq, bu günə qədər regionun təhsil sisteminin göstəriciləri yüksələn xətlə inkişaf etməkdədir. Lənkəran şəhərində bir ali təhsil müəssisəsi (Lənkəran Dövlət Universiteti) də fəaliyyət göstərir. Bura da iqtisadi rayondan və ətraf regionlardan tələbələr ali təhsilə yiyələnir.

Cədvəl 10

Lənkəran iqtisadi rayonunda təhsilin əsas göstəriciləri

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Məktəbəqədər müəssisələrin sayı	123	123	123	123	123	121	122	122	122	122	122	121
Məktəbəqədər müəssisələrdə uşaqların sayı, nəfər	6601	6563	6560	6580	6480	6379	6386	6469	6527	6478	6496	6461
Gündüz ümumitəhsil müəssisələrinin sayı (dövlət)	572	571	571	569	569	569	567	566	566	566	565	563
Gündüz ümumitəhsil müəssisələrində şagirdlərin sayı, nəfər(dövlət)	166157	159055	151919	146415	140478	134167	127611	124616	119419	117387	114940	115944

Şəkil 54. Məktəbəqədər müəssisələrdə təminat
(100 yerə düşən uşaq hesabı ilə)

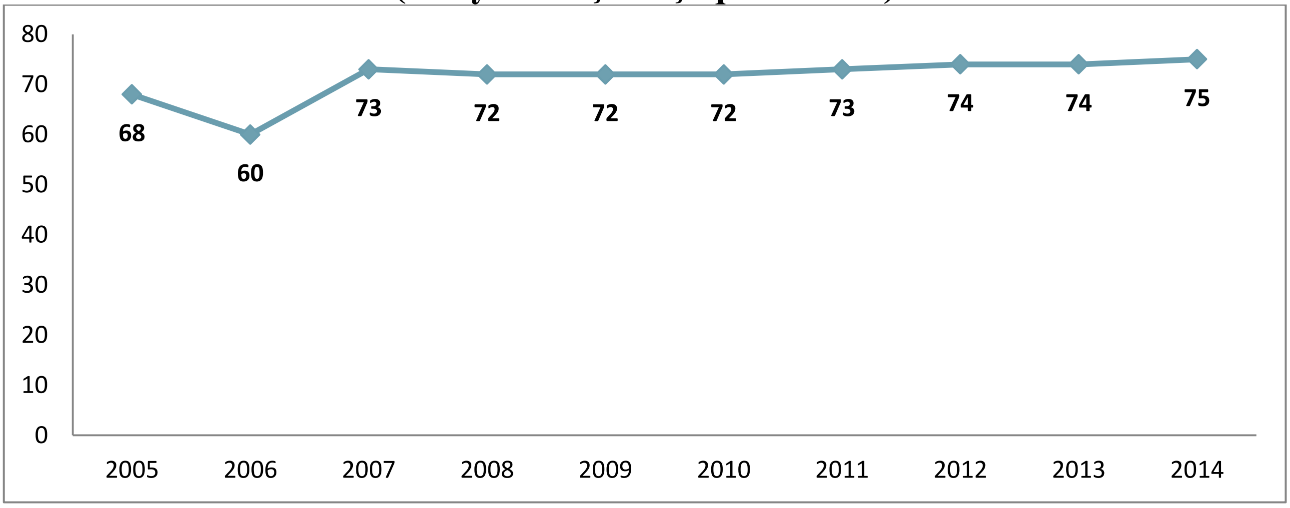

Şəkil 55. II və III növbədə oxuyanların xüsusi çəkisi

(faiz)

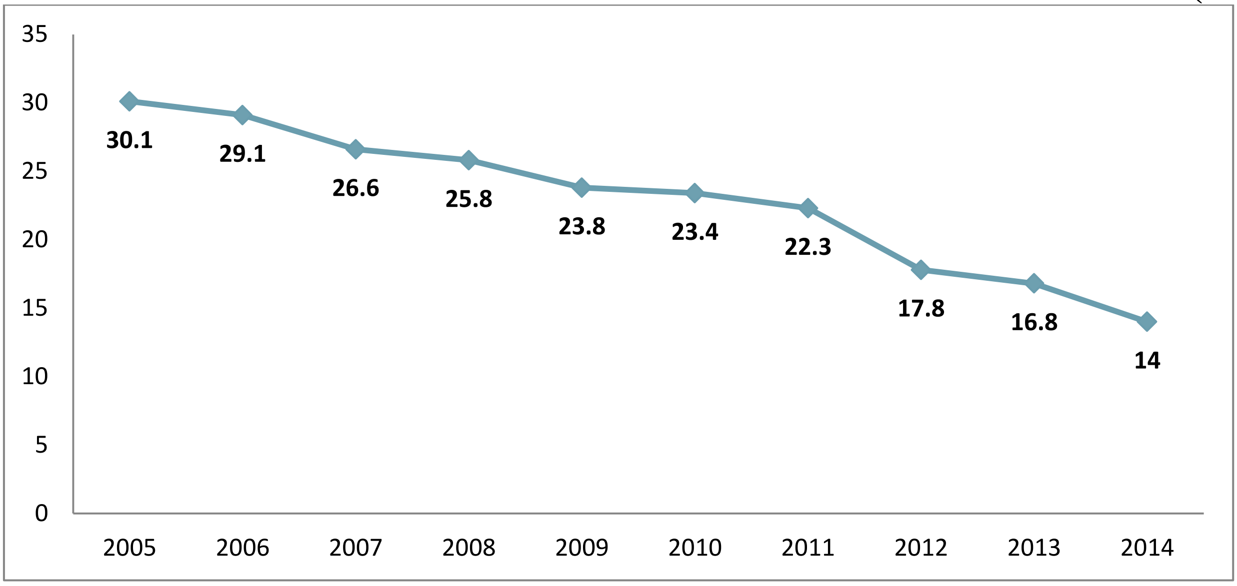

Cədvəl 11

2014-cü ildə Lənkəran iqtisadi rayonunda ali və orta ixtisas təhsil müəssisələrində təhsilin əsas göstəriciləri

Ali məktəblərin sayı-cəmi	1
O cümlədən: dövlət	1
Qeyri-dövlət	-
Tələbələrin sayı-cəmi, nəfər	2081
O cümlədən: dövlət	2081
Qeyri-dövlət	-
Orta ixtisas təhsil müəssisələrinin sayı – cəmi	5
O cümlədən: dövlət	5
Qeyri-dövlət	-
Orta ixtisas təhsil müəssisələrində tələbələrin sayı, nəfər	2760

13.3 Mədəniyyət

Şəkil 56. Lənkəran iqtisadi rayonunda mədəniyyətin əsas göstəriciləri

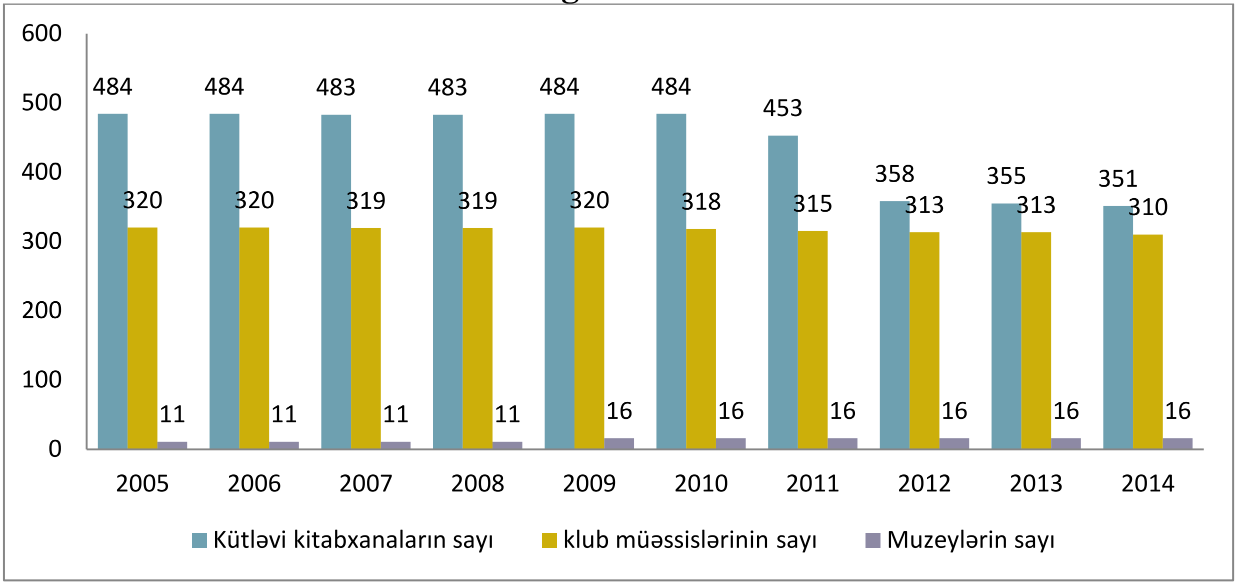

Şəkil 57. Lənkəran iqtisadi rayonunda kütləvi kitabxanalarda hər 1000 sakinə kitab fondu

(nüsxə)

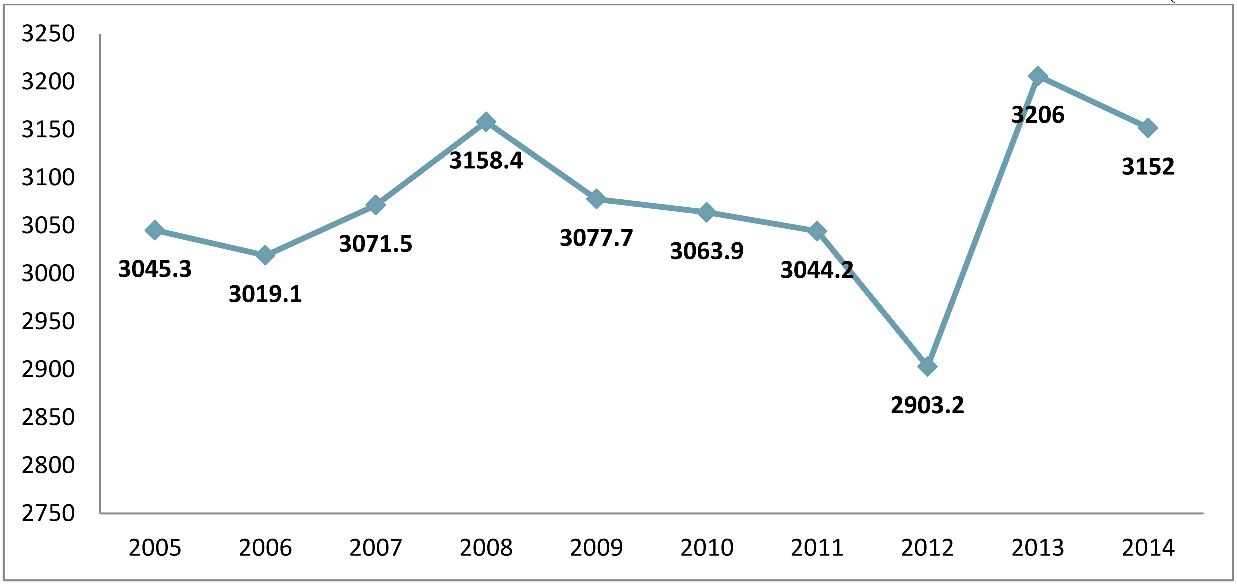

Şəkil 58. Lənkəran iqtisadi rayonunda əhalinin hər min nəfərinə muzeyə gələnlərin sayı

(vahid)

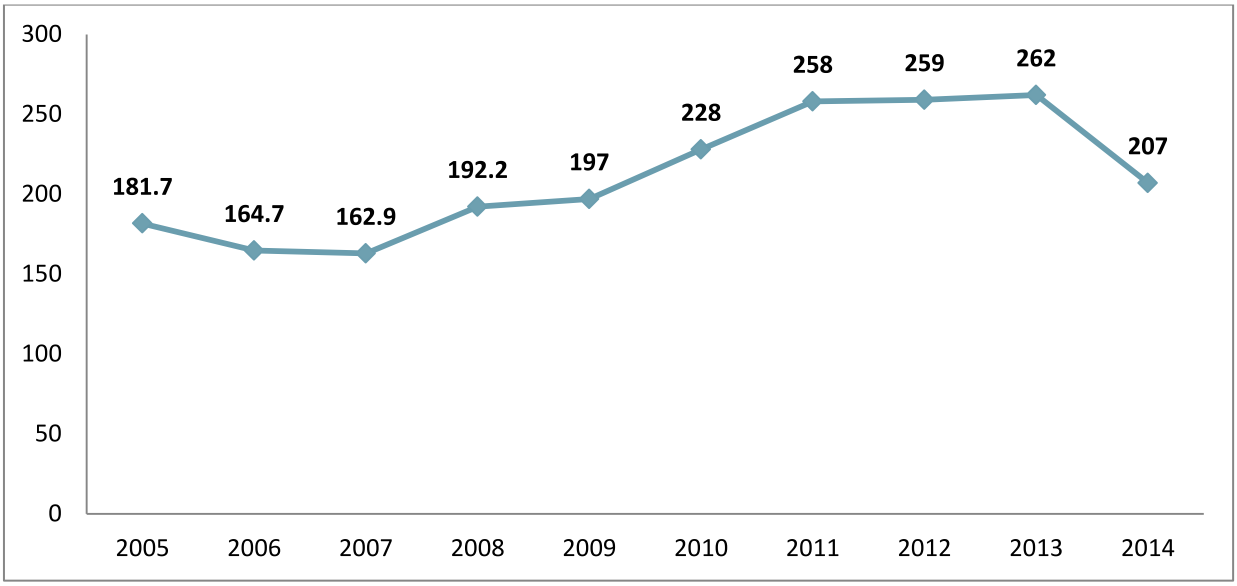

13.4 Sosial təminat

Şəkil 59. 2014-cü ildə Lənkəran iqtisadi rayonunda təyin olunmuş sosial müavinətlər

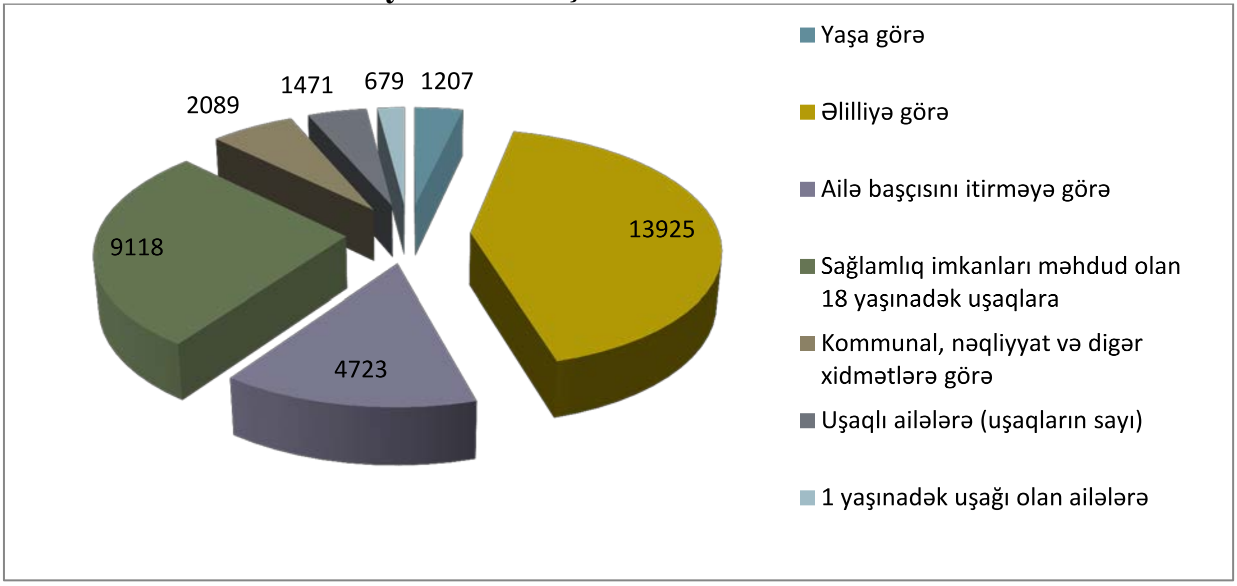

Şəkil 60. 2014-cü ilin əvvəlinə Lənkəran iqtisadi rayonunda pensiyaçıların sayı

(nəfər)

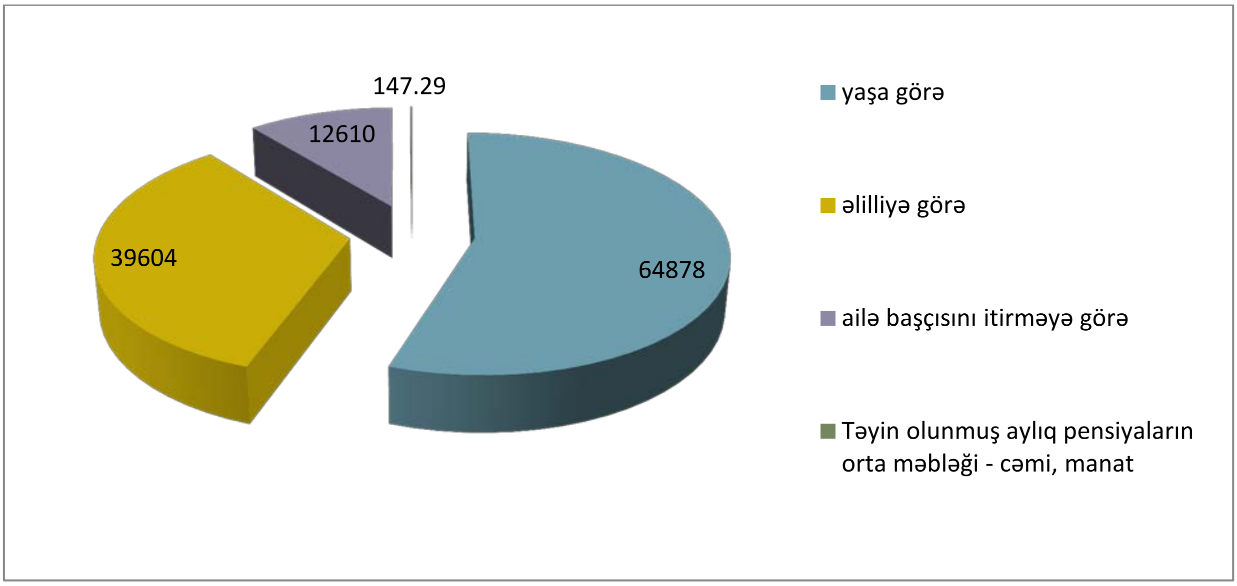

13.5 Mənzil təsərrüfatı

Şəkil 61. Lənkəran iqtisadi rayonunda bütün mənzil fondu

(ümumi sahə, min kv.m.)

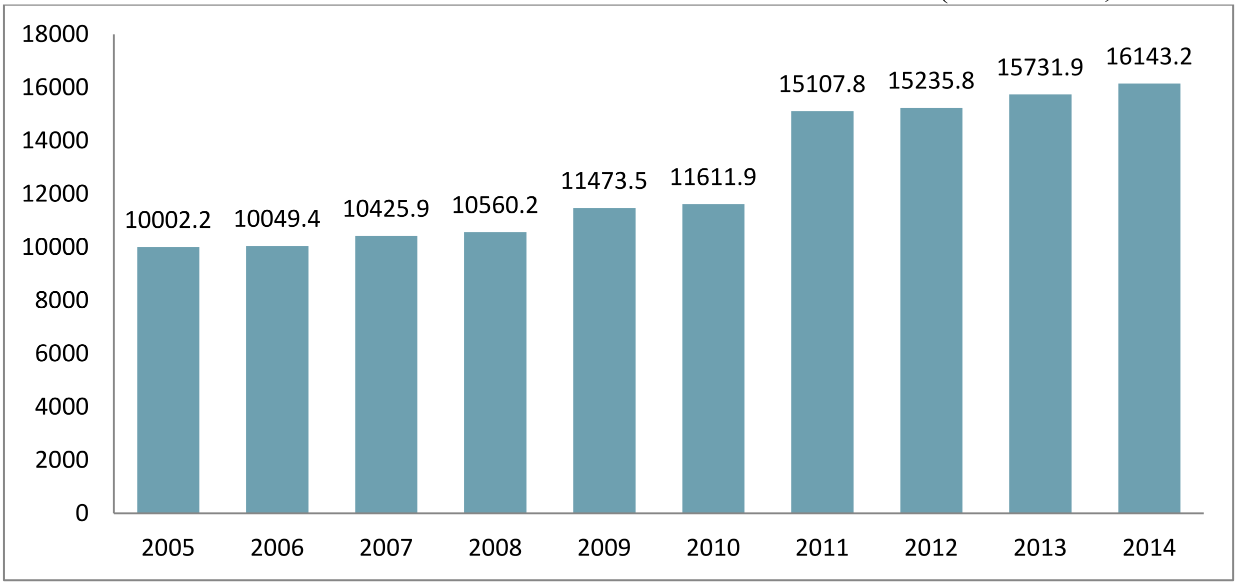

Şəkil 62. Lənkəran iqtisadi rayonunda 1 nəfər sakinə orta hesabla düşən yaşayış sahəsi

(kv.m.)

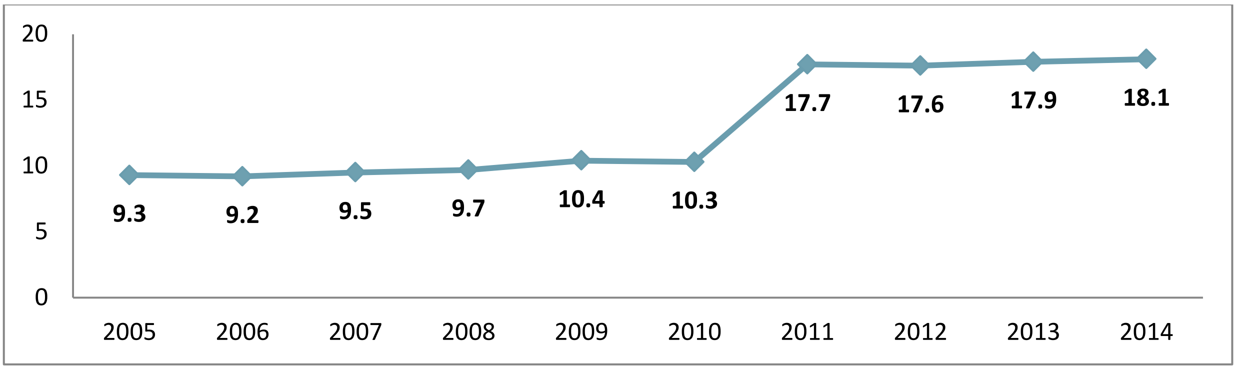

Şəkil 63. Lənkəran iqtisadi rayonunda özəlləşdirilmiş mənzillər

(ədəd)

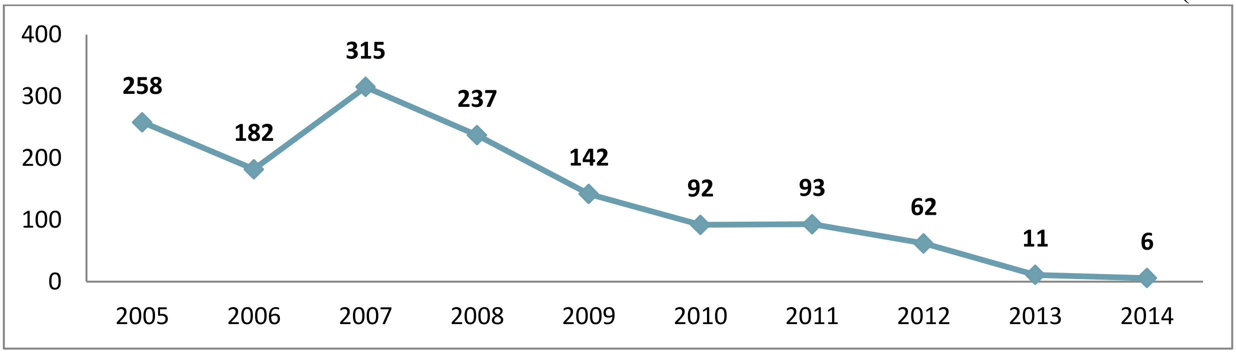

Şəkil 64. Lənkəran iqtisadi rayonunda özəlləşdirilmiş mənzillər

(ümumi sahə, kv.m.)

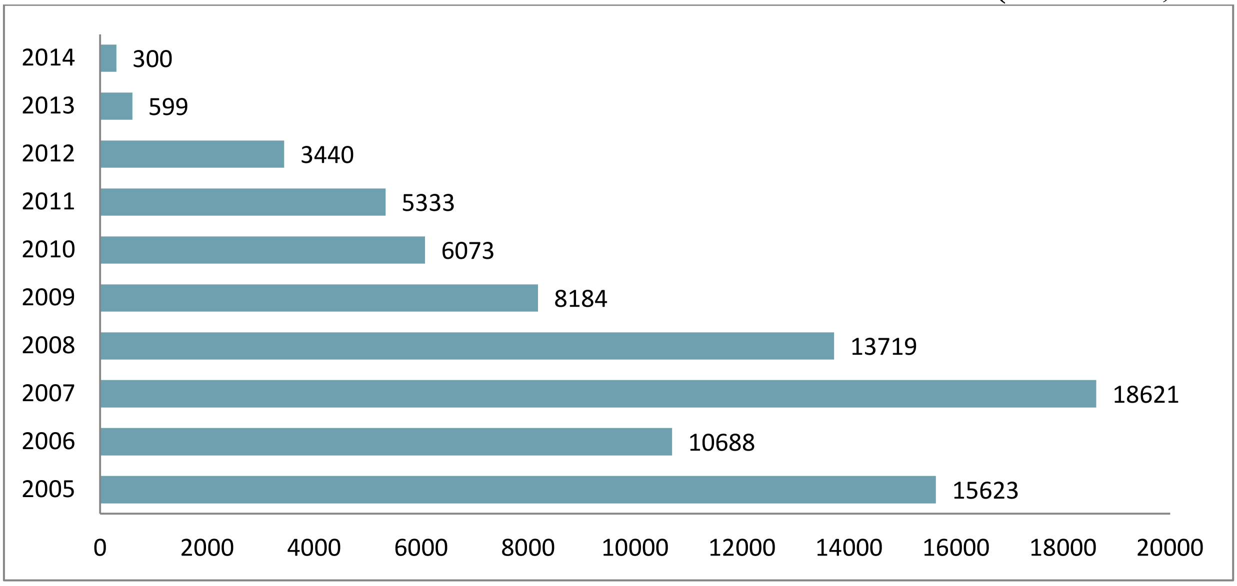

13.6 Turizm

2014-cü ildə Lənkəran iqtisadi rayonunda birdəfəlik yer tutumu 3139yer olan 75 mehmanxana və mehmanxana tipli müəssisə fəaliyyət göstərmişdir. Bu müəssisələrdə nömrələrin sayı 1196 nömrə təşkil edir.

Şəkil 65. 2014-cü ildə Lənkəran iqtisadi rayonunda mehmanxana və mehmanxana tipli müəssisələrdə nömrələrin sayı

(vahid)

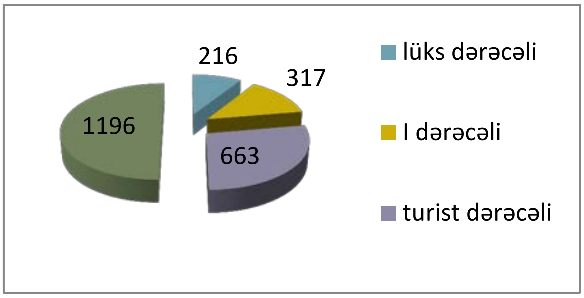

Şəkil 66. Lənkəran iqtisadi rayonunu üzrə səfərlərin məqsədinə görə yerləşdirilmiş turistlərin sayı

(nəfər)

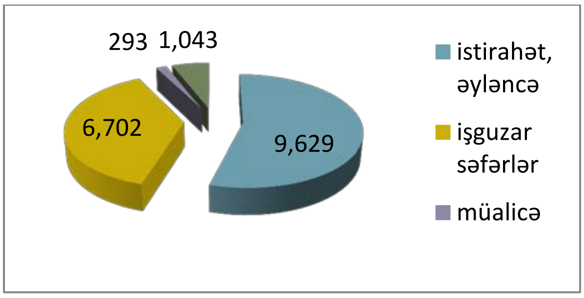

Şəkil 67. Lənkəran iqtisadi rayonunu üzrə yaşayış müddətinə görə yerləşdirilmiş turistlərin sayı

(nəfər)

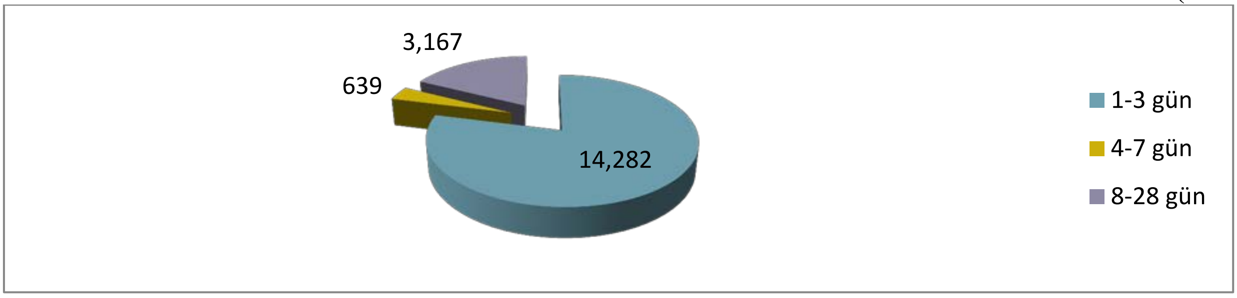

13.7 Cinayətkarlıq və hüquqpozmalar

Şəkil 68.Lənkəran iqtisadi rayonunda qeydə alınmış cinayət hadisələri

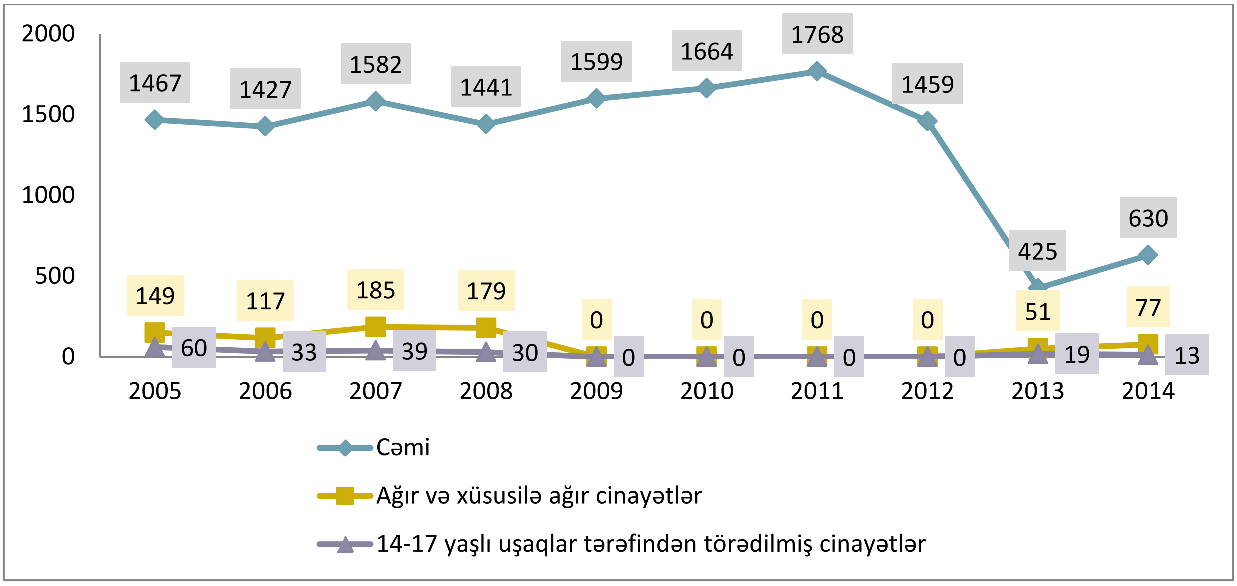

14. EKOLOGİYA

Şəkil 69. Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə stasionar mənbələrdən çirkləndirici maddələrin atmosfer havasina atılması

(min ton)

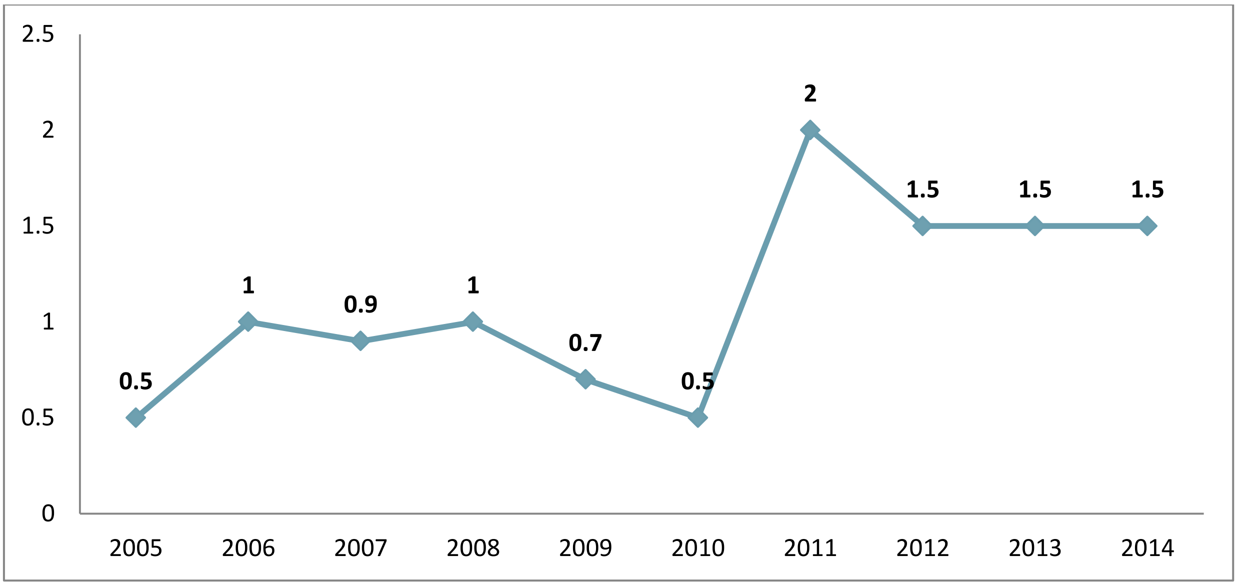

Şəkil 70. Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə ekoloji göstəricilər

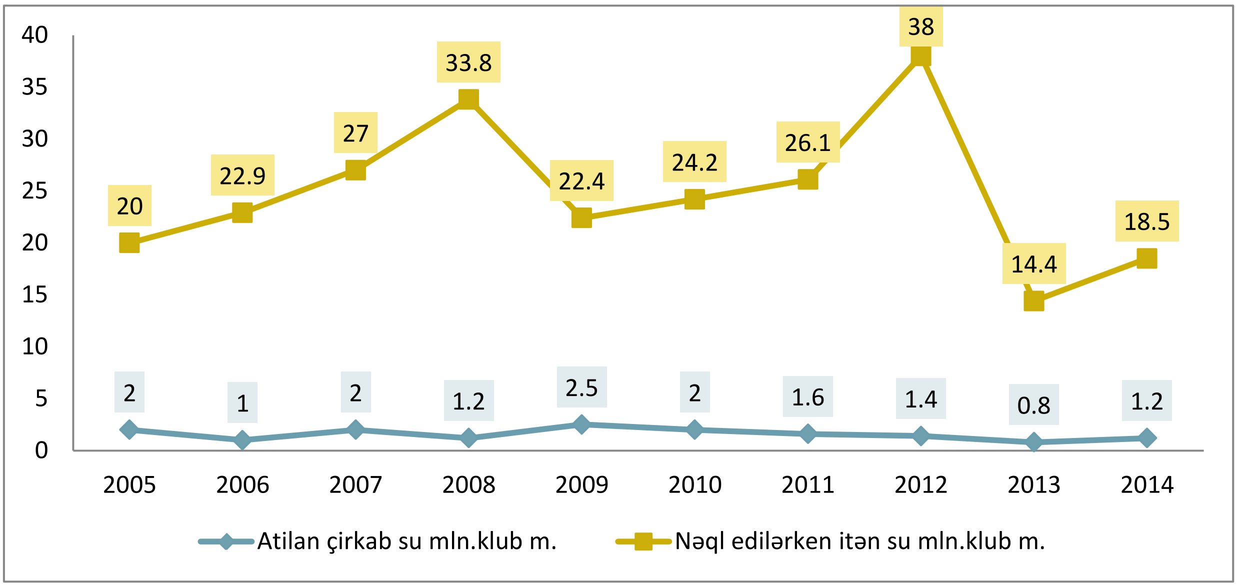

Şəkil 71. Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə ekoloji göstəricilər

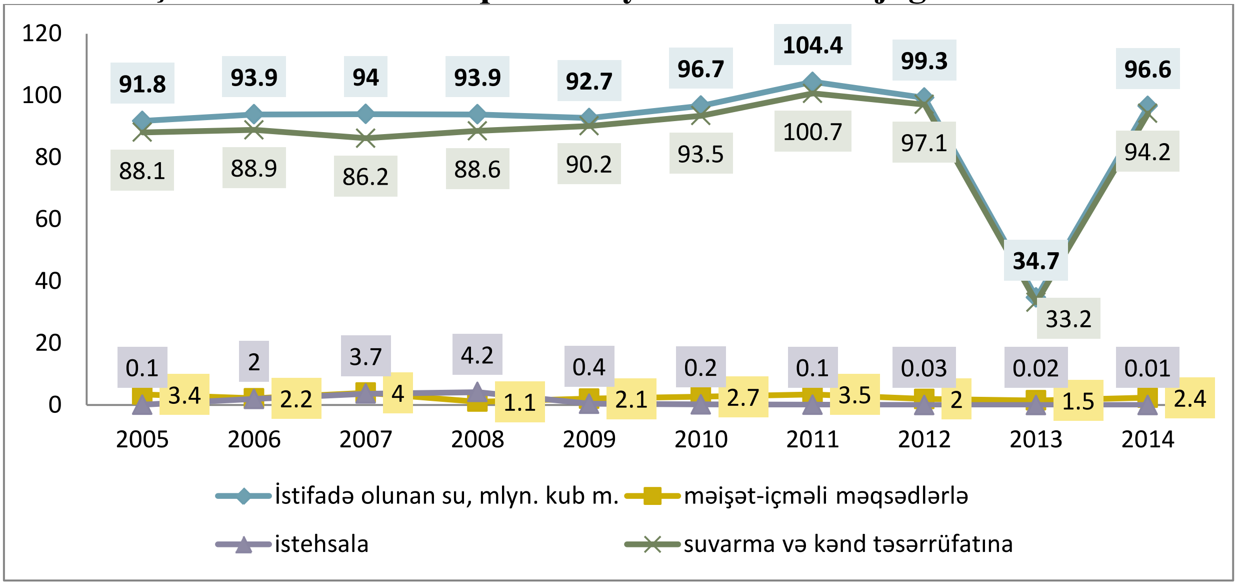

15. SAHIBKARLIĞA KÖMƏK MİLLİ FONDU TƏRƏFİNDƏN SAHİBKARLIQ SUBYEKTLƏRİNƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR HAQQINDA MƏLUMATLAR

Şəkil 72. Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu tərəfindən Lənkəran iqtisadi rayonunda kreditlər verilmiş sahibkarlıq subyektlərinin sayı

(nəfər)

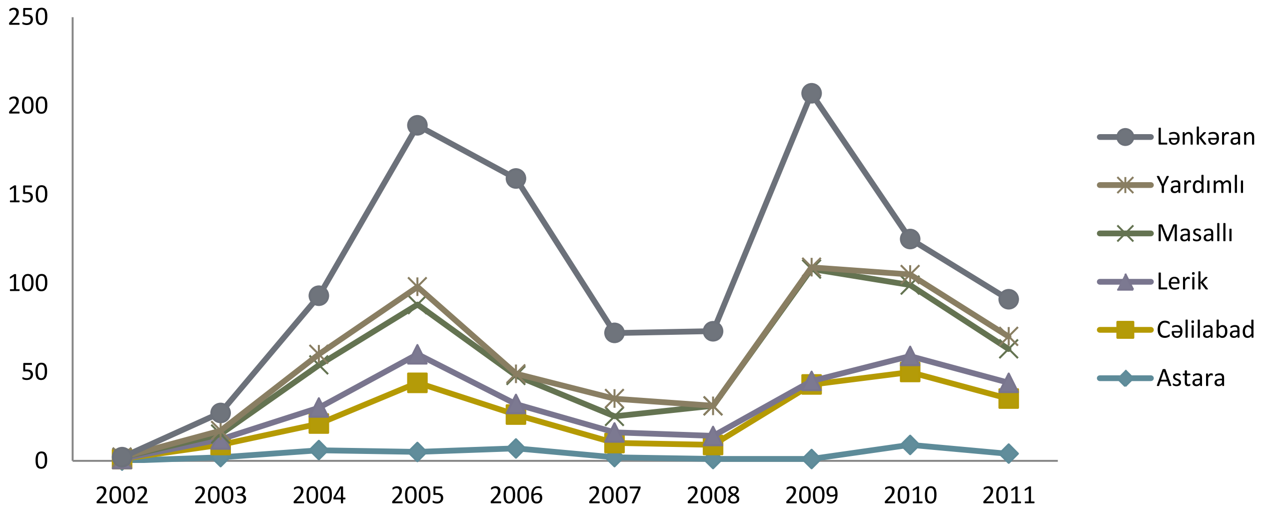

Şəkil 73. 2002-2011-ci illərdə Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu tərəfindən sahibkarlıq subyektlərinə verilmiş kreditlərin məbləğləri

(min manat)

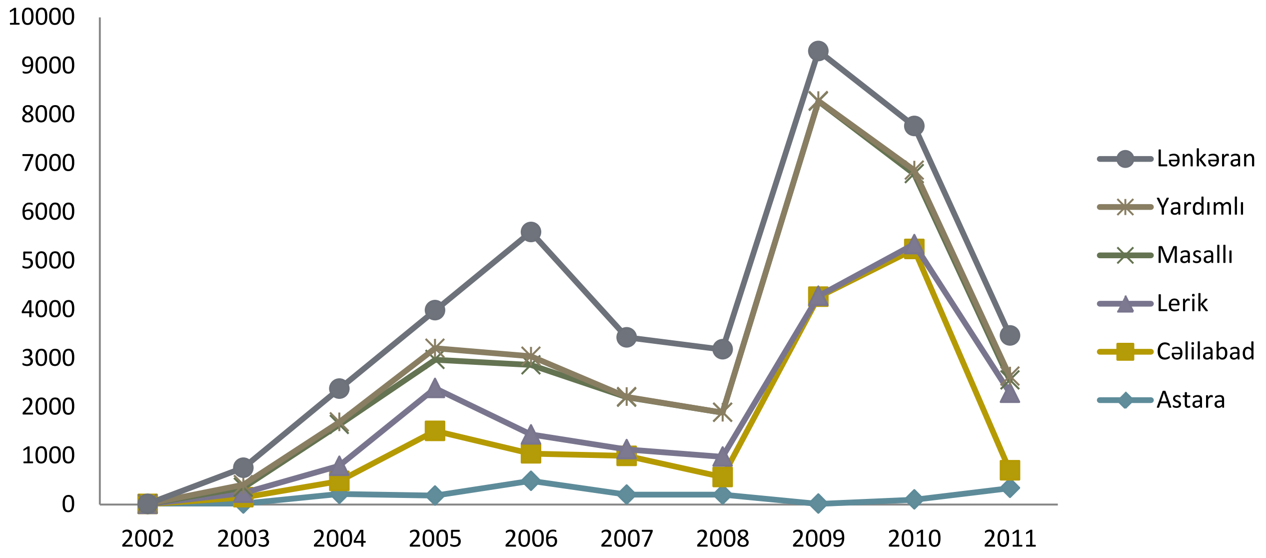

Şəkil 74. 2002-2011-ci illərdə Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun kreditlər verdiyi sahibkarlıq subyektləri tərəfindən yeni yaradılmış iş yerləri

(nəfər)

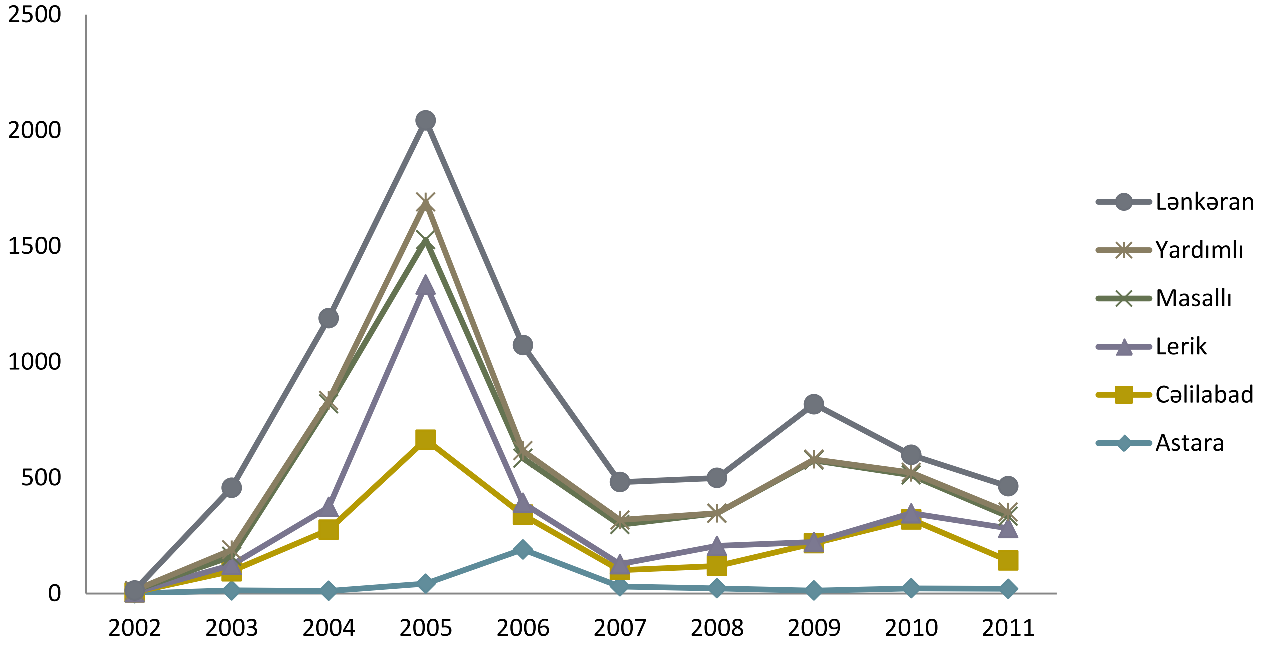

16. AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI REGİONLARININ 2014-2018-CÜ İLLƏRDƏ SOSİAL-İQTİSADİ İNKİŞAFI DÖVLƏT PROQRAMI ÜZRƏLƏNKƏRAN İQTİSADİ RAYONUNDA İNVESTİSİYA QOYULUŞLARININ HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ NƏZƏRDƏ TUTULAN SAHƏLƏR

LƏNKƏRAN IQTISADI RAYONU

- Subtropik meyvəçilik, çayçılıq, tərəvəzçilik və kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalının və emalının inkişafının dəstəklənməsinin davam etdirilməsi
- Ölkə əhəmiyyətli avtomobil yolunun yenidən qurulması və tikintisi
- İqtisadi rayon üzrə toplam gücü 20 MVt olan kiçik su elektrik stansiyalarının tikintisi
- Xəzər dənizi boyunca sahilbərkitmə işlərinin davam etdirilməsi
- Məskunlaşmanın, təbiətdən istifadənin və məhsuldar qüvvələrin ərazi təşkilinin regional planlaşdırma sxeminin işlənməsi
- Qarabağ müharibəsi əlillərinin və şəhid ailələrinin mənzil şəraitinin yaxşılaşdırılması

Astara rayonu

- Subtropik meyvəçilik, çayçılıq, tərəvəzçilik və digər kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalının və emalının inkişafının dəstəklənməsi
- Rayon ərazisində kəndlərarası yolların əsaslı təmiri və asfaltlaşdırılması, çaylar üzərində avtomobil körpülərinin tikintisi
- Astara şəhəri ərazisində küçələrin əsaslı təmiri və asfaltlaşdırılması
- Rayonun elektrik şəbəkələrinin yenidən qurulması
- Astara şəhərində bir neçə ictimai binanın istilik təchizatı sistemlərinin bərpası
- Astara şəhərinin və rayonun digər yaşayış məntəqələrinin qaz təchizatının yaxşılaşdırılması və bərpası
- Rayonun yaşayış məntəqələrində ATS-lərin EATS-lərlə əvəz edilməsi, yeni EATS-lərin tikintisi, bütün EATS-lərin fiber-optik kabellərlə qoşulmasının təmin edilməsi
- Astara şəhərinin su təchizatının və kanalizasiya sisteminin yenidən qurulması

- Rayonun kəndlərinin su təchizatının yaxşılaşdırılması
- Astara çayında sahilbərkitmə işlərinin davam etdirilməsi
- Pensər çayında sahilbərkitmə işlərinin aparılması
- Rayonun səhiyyə müəssisələrinin təmiri, avadanlıqlarla təchiz edilməsi və yenilərinin tikintisi
- Rayonun ərazisində yeni mədəniyyət obyektlərinin tikintisi, tarix-mədəniyyət abidələrinin bərpası və konservasiyası
- Rayonda yeni idman-sağlamlıq obyektlərinin tikintisi
- Rayonda məktəblərin əsaslı təmiri, əlavə sinif otaqlarının və yeni məktəb binalarının tikintisi

Cəlilabad rayonu

- Heyvandarlıq, taxılçılıq, kartofçuluq və üzümçülüyün inkişafının dəstəklənməsinin davam etdirilməsi
- Rayonda tikinti materialları yataqlarının axtarışı və kəşfiyyat işlərinin aparılması
- Rayon ərazisində kəndlərarası yolların əsaslı təmiri və asfaltlaşdırılması
- Cəlilabad və Göytəpə şəhərlərində şəhərdaxili yolların əsaslı təmiri və asfaltlaşdırılması
- Rayonun elektrik təchizatı sistemində yenidənqurma işlərinin həyata keçirilməsi
- Rayon mərkəzində istilik təchizatı sistemi üzrə yenidənqurma işlərinin aparılması
- Rayonun yaşayış məntəqələrinin qaz təchizatının yaxşılaşdırılması, bərpası və yeni yaşayış massivlərinin qazlaşdırılması
- Rayonun mərkəzi ATS-nin rekonstruksiyası və rayonun yaşayış məntəqələrində poçt şöbələri üçün yeni binaların tikintisi
- Cəlilabad şəhərinin su təchizatının və kanalizasiya sisteminin yenidən qurulması
- Rayonun kəndlərinin su təchizatının yaxşılaşdırılması

- Rayonda suvarma-drenaj şəbəkələrinin bərpası
- Rayonun səhiyyə müəssisələrinin təmiri, avadanlıqlarla təchiz olunması və yenilərinin tikintisi
- Rayon ərazisində yeni mədəniyyət obyektlərinin
- tikintisi
- Rayonda yeni idman-sağlamlıq obyektlərinin tikintisi
- Rayonda məktəblərin əsaslı təmiri və yeni məktəb binalarının tikintisi

Lerik rayonu

- Heyvandarlıq, arıçılıq və tütünçülüyün inkişafının dəstəklənməsinin davam etdirilməsi
- Rayon ərazisində mərmər və tikinti materialları yataqlarının axtarışı və kəşfiyyat işlərinin aparılması
- Rayon ərazisində kəndlərarası yolların əsaslı təmiri və asfaltlaşdırılması
- Lerik şəhərində şəhərdaxili yolların əsaslı təmiri və asfaltlaşdırılması
- Rayonun elektrik təchizatı sistemində yenidənqurma işlərinin aparılması
- Lerik şəhərinin bir sıra ictimai binalarının istilik təchizatı sisteminin bərpası
- Lerik şəhərinin və kəndlərinin qazlaşdırılması
- Televiziya və radio proqramlarının yayım keyfiyyətinin yüksəldilməsi məqsədilə yenidənqurma işlərinin aparılması və rayonun mərkəzi ATS-nin rekonstruksiyası
- Lerik qəsəbəsinin su təchizatının yenidən qurulması və kanalizasiya sisteminin yaradılması
- Rayonun kəndlərinin su təchizatının yaxşılaşdırılması
- Rayonun səhiyyə müəssisələrinin təmiri, avadanlıqlarla təchiz olunması və yenilərinin tikintisi
- Rayonda mədəniyyət obyektlərinin tikintisi, tarix-mədəniyyət abidələrinin bərpası və konservasiyası
- Rayonda məktəblərin əsaslı təmiri, əlavə sinif otaqlarının və yeni məktəb binalarının tikintisi

Lənkəran rayonu

- Çayçılıq, tərəvəzçilik, subtropik və sitrus meyvəçiliyi və balıqçılıq məhsullarının istehsalı və emalının inkişafının dəstəklənməsi
- Rayonda tikintiyə olan tələbatı ödəmək məqsədilə yeni yataqların axtarışı və kəşfiyyat işlərinin aparılması
- Rayon ərazisində kəndlərarası yolların əsaslı təmiri və asfaltlaşdırılması
- Lənkəranda şəhərdaxili yolların əsaslı təmiri və asfaltlaşdırılması
- Rayonun elektrik şəbəkələrinin yenidən qurulması və hava elektrik verilişi xətlərinin özünüdaşıyan izolyasiyalı naqillərlə əvəz olunması
- Rayonun hava xətlərinin yenidən qurulması
- Lənkəran şəhərində bir sıra ictimai binanın istilik təchizatı sisteminin bərpası
- Lənkəran şəhərinin və rayonunun yaşayış məntəqələrinin qaz təchizatının yaxşılaşdırılması, bərpası, yeni yaşayış massivlərinin və digər yaşayış məntəqələrinin qazlaşdırılması
- Rayonun yaşayış məntəqələrində yeni poçt binalarının tikintisi
- Rayonun telefon şəbəkəsinin müasir texnologiya əsasında yenidən qurulması və bir sıra yeni EATS-lərin tikintisi
- Lənkəran şəhərinin su təchizatının və kanalizasiya sisteminin yenidən qurulması
- Rayonun yaşayış məntəqələrinin su təchizatının yaxşılaşdırılması
- Suvarma şəbəkəsinin bərpası və tikintisi
- Rayon ərazisində su təsərrüfatı obyektlərinin bərpası və rayon ərazisindəki çaylarda sahilbərkitmə işləri daxilində nəzərdə tutulan obyektlərin tikintisinin davam etdirilməsi
- Rayonun səhiyyə müəssisələrinin təmiri, avadanlıqlarla təchiz olunması və yenilərinin tikintisi
- Rayonda mədəniyyət obyektlərinin əsaslı təmiri və tikintisi, tarix-mədəniyyət abidələrin bərpası
- Rayonda idman-sağlamlıq obyektlərinin yenidən qurulması və tikintisi
- Rayonda məktəblərin əsaslı təmiri, əlavə sinif otaqlarının, və yeni məktəb binalarının tikintisi

Masallı rayonu

- Tikinti materialları istehsalı və ağac emalı müəssisələrinin fəaliyyətinin genişləndirilməsinin dəstəklənməsi
- Heyvandarlıq, taxılçılıq, tərəvəzçilik məhsullarının istehsalı və emalının genişləndirilməsinin dəstəklənməsinin davam etdirilməsi
- Rayonda tikinti materialları yataqlarının axtarışı və kəşfiyyat işlərinin aparılması
- Rayon ərazisindən keçən ölkə əhəmiyyətli avtomobil yollarının və kəndlərarası yolların əsaslı təmiri və asfaltlaşdırılması
- Masallı şəhərində şəhərdaxili yolların əsaslı təmiri və asfaltlaşdırılması
- Rayonun elektrik təchizatı sistemində yenidənqurma işlərinin aparılması
- Masallı şəhərində bir neçə ictimai binanın istilik təchizatı sisteminin bərpası
- Masallı şəhərinin və rayonun digər yaşayış məntəqələrinin qaz təchizatının yaxşılaşdırılması, bərpası və qazlaşdırılması
- Rayonun ATS şəbəkələrinin tam elektronlaşdırılması
- Masallı şəhərinin su təchizatının və kanalizasiya sisteminin yenidən qurulması
- Rayonun kəndlərinin su təchizatının yaxşılaşdırılması
- Yetkinlik yaşına çatmayan kimsəsiz uşaqlar üçün ixtisaslaşdırılmış müəssisələrin yaradılması
- Rayonun səhiyyə müəssisələrinin təmiri, avadanlıqlarla təchiz edilməsi və yenilərinin tikintisi
- Rayonun mədəniyyət obyektlərinin təmiri və tikintisi, tarix-mədəniyyət abidələrinin bərpası və konservasiyası
- Rayonda idman-sağlamlıq obyektlərinin təmiri və yenilərinin tikintisi
- Rayonda məktəblərin əsaslı təmiri, əlavə sinif otaqlarının və yeni məktəb binalarının tikintisi

Yardımlı rayonu

- Heyvandarlıq, arıçılıq, taxılçılıq və tütünçülüyün inkişafının dəstəklənməsinin davam etdirilməsi
- Rayonda tikinti materialları yataqlarının axtarışı və kəşfiyyat işlərinin aparılması
- Rayon ərazisində kəndlərarası yolların əsaslı təmiri və yerli əhəmiyyətli avtomobil yollarına asfalt örtüyün çəkilməsi
- Yardımlı şəhərində şəhərdaxili yolların asfaltlaşdırılması
- Rayonun elektrik şəbəkələrinin yenidən qurulması və hava elektrik verilişi xətlərinin özünüdaşıyan izolyasiyalı naqillərlə əvəz olunması
- Yardımlı şəhərinin və kəndlərinin qazlaşdırılması
- Yardımlı şəhərinin su təchizatı sisteminin yenidən qurulması və kanalizasiya sisteminin yaradılması
- Rayonun kəndlərinin su təchizatının yaxşılaşdırılması
- Rayonda yeni səhiyyə müəssisələrinin inşası
- Rayonda yeni mədəniyyət obyektlərinin tikintisi, tarix-mədəniyyət abidələrinin bərpası
- Rayonda yeni idman-sağlamlıq obyektlərinin tikintisi
- Məktəblərin əsaslı təmiri, əlavə sinif otaqlarının və yeni məktəb binalarının tikintisi

17. LƏNKƏRAN İQTİSADİ RAYONUNDA POTENSİALİNVESTİSİYA İSTİQAMƏTLƏRİ

Astara rayonu

1. Pay torpaqlarının kooperasiyası əsasında iri fermer təsərrüfatlarının yaradılmasının stimullaşdırılması;
2. Rayonda ənənəvi istehsal sahələrindən olan çayçılığın inkişafına dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi (1995-ci ildə rayon üzrə çay əkini sahəsi 2166 hektar, istehsal 2535 ton təşkil etdiyi halda, hazırda bu göstəricilər müvafiq olaraq 195 ha və 334 ton təşkil edir).Regionda çayçılığın inkişafı üçün mövcud ehtiyyatları nəzərə alaraq bu sahəyə "klaster" yanaşmanın təmin edilməsi üçün müvafiq tədbirlərin görülməsi;
3. Sitrus meyvələri üzrə bağçılığın inkişafının stimullaşdırılması;
4. Rayonda kənd təsərrüfatı məhsullarının tədarükü (alışı, çeşidlənməsi,saxlanılması,ilkin emalı, qablaşdırılması və topdan satışı) ilə məşğul olan sahibkarlıq subyektlərinin fəliyyətlərinin bərpası və gücləndirilməsi, yeni müəssisələrin yaradılmasının stimullaşdırılması;
5. Xammal ehtiyyatları nəzərə alınmaqla kənd təsərrüfatı məhsulları emalı müəssisələrinin yaradılmasının stimullaşdırılması;
6. Astara rayonunda quşçuluq broyler müəssisəsinin yaradılması;
7. Turistlər üçün maraq doğuran əraziləri əhatə edən turizm marşrutlarının yaradılmasının dəstəklənməsi;
8. Balıq emalı müəssisəsinin yaradılması;
9. Kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin dəstəklənməsi.
10. Ev təsərrüfatlarının inkişafının təmin edilməsi məqsədilə mikrrokreditləşmə institutlarının yaradılmasının dəstəklənməsi.

Lerik rayonu

1. Heyvandarlığın inkişafının dəstəklənməsi.Bu məqsədlə rayonda maldarlığin cins tərkibinin yaxşılaşdırılması üçün daha məhsuldar ətlik və sudluk inək cinslərinin "Aqrolizinq ASC" vasitəsilə güzəştli şərtlərlə rayon fermerlərinə satışında əlvə üstünlüklərin verilməsi;
2. Ət və süd emalı müəssisələrinin yaradılmasının və inkişafının dəstəklənməsi
3. Dəri emalı müəssisəsinin yaradılmasının stimullaşdırılması;
4. Arıçılığın inkişafına dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi;
5. Xalça, kilim, müxtəlif növ suvenir məqsədli toxuculuq əşyaları istehsalı müəssislərin yaradılmasının və ev təsərrüfatlarinda bu istiqamətdə fərdi fəaliyyətlərin stimullaşdırılması;
6. Rayon ərazisində istehsal olunmuş kənd təsərrüfatı və digər növ məhsulların daxili və xarici bazarlarda istehlakçıların zövqünə oxşaya biləcək səviyyədə qablaşdırılması,nişanlanması və markalanması məqsədilə xüsüsi qablaşdırma sexlərinin yaradılmasının stimullaşdırılması;
7. Müasir tələblərə uyğun turizm obyektlarinin tikintisinin dəstəklənməsi, tarixi və memarlıq abidələrinin yerləşdiyi əraziləri əhatə edən turizm marşrutlarının yaradılması;
8. Turizm potensialından tam istifadə etmək məqsədi ilə helikopterlər və kişik tutumlu təyyarələr üçün özəl hava limanının yardılması üçün müvafiq tədbirlərin görülməsi;
9. Rayon ərazisində özəl kiçik SES-rin yaradılmasının dəstəklənməsi;
10. Kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin maliyyə resurslarına çıxış imkanlarının genişləndirilməsi.
11. Ev təsərrüfatlarının inkişafının təmin edilməsi məqsədilə mikrrokreditləşmə institutlarının yaradılmasının dəstəklənməsi.

Yardımlı rayonu

1. Heyvandarlığın inkişafının dəstəklənməsi. Maldarlığin cins tərkibinin yaxşılaşdırılması üçün daha məhsuldar ətlik və sudluk inək cinslərinin "Aqrolizinq ASC" vasitəsilə güzəştli şərtlərlə rayon fermerlərinə satışında əlavə üstünlüklərin verilməsi;
2. Heyvanlar üçün yem məhsulları istehsalının stimullaşdırılması;
3. Kiçik həcmli ət , süd və digər hevandarlıq məhsullarının emalı müəssisələrinin yaradılmasının və inkişafının dəstəklənməsi;
4. Arıçılığın inkişafına dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi;
5. Xalça, kilim, müxtəlif növ suvenir məqsədli toxuculuq əşyaları istehsalı müəssislərin yaradılmasının və ev təsərrüfatlarinda bu istiqamətdə fərdi fəaliyyətlərin stimullaşdırılması;
6. Rayon ərazisində istehsal olunmuş kənd təsərrüfatı və digər məhsulların daxili və xarici bazarlarda istehlakçıların zövqünə oxşaya biləcək səviyyədə qablaşdırılması,nişanlanması və markalanması məqsədilə xüsüsi qablaşdırma sexlərinin yaradılmasının stimullaşdırılması;
7. Rayonunda əkinə yararlı torpaq sahəlәriinin genişləndirilməsi və dağ çaylarında sulara (yağış mövsümündə sellərin və daşqınların qarşısının alınması üçün) nəzarətin təmin edilməsi məqsədilə kiçik su anbarlarının inşasının həyata keçirilməsi;
8. Rayon ərazisində özəl kiçik SES-rin yaradılmasının dəstəklənməsi;
9. Rayonda əlverişli maliyyə-kredit bazarının formalaşdırılması və maliyyə xidmətlərinin yaxşılaşdırılması məqsədilə Azərbaycan Beynəlxalq Bankının Yardımlı rayon filialının yaradılmasının təmin edilməsi;
10. Turizm obyektlərinin və turistlər üçün maraq doğuran əraziləri əhatə edən turizm marşrutlarının yaradılmasının dəstəklənməsi;
11. Kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin maliyyə resurslarına çıxış imkanlarının genişləndirilməsi.

TƏRTİBAT QRUPU

MƏSUL İCRAÇI:

Fərhad Mikayılov

İCRAÇI:

Vüsal Hüseynov